

**KADETTIEN VOITTO
JA TYÖVÄENPUOLUEEN
TEHTÄVÄT**

*Kirjoitettu maaliskuun 24—28
(huhtikuun 6—10) pnä 1906*

*Julkaistu huhtikuussa 1906
erillisenä kirjasena
„Nasha Myslin“ kustannusliikkeessä*

*Julkaistaan
kirjaseen tekstin mukaan*

I

MIKÄ OBJEKTIIVINEN MERKITYS OLII MEIDÄN
OSALLISTUMISELLAMME DUUMAN VAALEIHIN?

Kadettien voitot ovat panneet liberaalisen lehdistömme pään pyörälle. Kadetit yhdistivät vaalikamppailussa ympärilleen kaikki tahi melkein kaikki liberaalit. Sanomalehdistä, jotka eivät siihen saakka olleet kuuluneet kadetti-puolueelle, on tullut tosiasiallisesti tämän puolueen äänenkannattajia. Liberaalinen lehdistö riemuitsee. Kaikkialta kantautuu voitonhuutoja sekä uhkauksia hallitukselle. Noihin huutoihin — se on sangen kuvaava seikka — sekoituu yhtä mittaa milloin vahingoniloisia, milloin ylimielisiä hyökkäilyjä sosialidemokraatteja vastaan.

— Katsokaas, millaisen virheen te teitte, kun kieltäyditte osallistumasta vaaleihin! Näettekö nyt? Tunnustatko virheenne? Joko nyt annatte arvoa viisaan ja kaukokoisen Plehanovin neuvoille? — Tällaisia ja tämän kaltaisia puheita kuuluu nyt ihastuksesta läikähtymäisillään olevan liberaalisen sanomalehdistön palstoilta. Tov. Stepanov sanoi erittäin sattuvasti Plehanovista (Kokoelmassa: „Nykyinen ajankohta”, kirjoituksessa „Kaukaa”), että hänelle on käynyt jotensakin samoin kuin Bernsteinille. Samaten kuin saksalaiset liberaalit aikoinaan kantoivat käsillään Bernsteinia ja kaikki „edistykselliset” porvarilliset sanomalehdet ylistivät häntä taivaisiin saakka, niin ei Venäjälläkään ole nyt ainoatakaan liberaalista lehteä, eikä edes liberaalista lehtikirjoitusta (aina „*Stovoon*” saakka,

niin, niin, aina lokakuulaisten „*Slovoon*” saakka!), joissa ei syleiltäisi, suudeltaisi ja armasteltaisi viisasta ja kaukonäköistä, harkitsevaa ja selkeäjärkistä Plehanovia, jolla oli miehuutta nousta vastustamaan boikottia.

Katsokaamme, mitä kadettien voitot ovat todistaneet. Kenen virheen ne ovat paljastaneet? Minkälaisen taktiikan tuloksettomuuden ne ovat tuoneet julki?

Plehanov, Struve ja kumpp. jankuttavat meille, että boikotti oli virhe. Miksi kadetit niin luulevat, se on aivan selvää. Heidän ehdotuksensa, että Duumaan valittaisiin yksi työläinen Moskovasta (ks. „*Nasha Zhizniä*” maaliskuun 23 päivältä), osoittaa, että kadetit osaavat antaa arvoa työläisten avulle, että he tavoittelevat sopimusta sosialidemokratian kanssa voittonsa päätökseen viemiseksi ja lujittamiseksi, että he solmivat sellaista sopimusta puolueettomien työläisten kanssa aivan samoin, kuin olisivat solmineet sen myöskin sosialidemokraattisen puolueen kanssa. Että kadetit vihaavat boikottia, joka merkitsee kieltäytymistä kannattamasta heitä, kadetteja, „vasemmistolaisten” kieltäytymistä ryhtymästä kauppoihin heidän, kadettien kanssa,— se on aivan luonnollista.

Mutta mitä haluavat Plehanov ja hänen puolelleen kallistuvat (osaksi tietoisesti, osittain tiedottomasti kallistuvat) menshevikit eli meidän venäläiset sosialidemokraattiset boikotinvastustajamme? Niinpä niin! Plehanov on heistä kaikkein rohkeimmin, johdonmukaisimmin, vapaimmin ja selvimmän esittänyt katsomuksiaan,— ja viidennellä „*Dnevnikillä*än” * hän osoittaa uudemman kerran, että *hän ei tiedä itsekään, mitä hän tahtoo*. Pitää osallistua vaaleihin,— kirkuu hän. Mitä varten? Sitäkö varten, että saataisiin aikaan vallankumouksellinen itsehallinto, jota menshevikit saarnaavat? vaiko sitä varten, että mentäisiin Duumaan?

Plehanov luikertelee, luovii, kieroilee, koettaa selviytyä sofismeilla näistä yksinkertaisista, suorista ja itsestään selvistä kysymyksistä. Oltuaan vaiti monen monet kuukaudet, jolloin menshevikit vielä „*Iskran*” palstoilla saarnasivat vallankumouksellista itsehallintoa (*ja jolloin hän julisti empimättä olevansa myötämielinen menshevikkien taktikalle*), Plehanov nyt yhtäkkiä sanoa paukauttaa mitä

* „*Dnevnik Sotsial-Demokrata*” № 5.

halveksivimman fraasin tuota menshevikkien „kuuluisaa vallankumouksellista itsehallintoa” vastaan. Mistä ja minkä vuoksi kuuluisaa, toveri Plehanov? Eivätkö sen „kuuluisaksi” tulemista ole edistäneet juuri ne samaiset bolshevikit, joita vastaan Plehanov haluaa nyt käydä sotaa ja jotka jo kauan sitten ovat osoittaneet tuon tunnuksen riittämättömäksi, epämääräiseksi ja puolinaiseksi?

Ei kuulu vastausta. Plehanov ei selitä mitään. Hän vain sinkoaa oraakkelin lauselman ja menee ohi. Oraakkelin ja Plehanovin välillä on tässä se ero, että oraakkeli ennustaa tapahtumia, mutta Plehanov sanelee tuomionsa sitten, kun tapahtumat ovat ohi, hän tarjoaa sinappia illallisen jälkeen. Kun menshevikit ennen lokakuun vallankumoustopahtumia, ennen joulukuun kapinaa puhuivat „vallankumouksellisesta itsehallinnosta”, puhuivat siitä ennen vallankumouksellista nousua, niin silloin Plehanov oli vaiti, kuitenkin hyväksyen menshevikkien taktiikan yleensä, oli vaiti aivan kuin odotellen, aivan kuin ymmällä, tohtimatta muodostaa itselleen vähänkään määrättyä mielipidettä. Kun vallankumousaalto laski, kun „vapauden päivät” ja kapinapäivät olivat ohi, kun näyttämöltä jäivät pois kaikenlaiset työväen, sotilaiden, rautatieläisten y.m. edustajain Neuvostot (Neuvostot, jotka näyttivät menshevikeistä vallankumouksellisen itsehallinnon elimiltä ja joita bolshevikit pitivät ituasteellaan olevina, hajallisina, vaistovaraisina ja sen vuoksi voimattomina vallankumouksellisen vallan eliminä)—sanalla sanoen sitten, kun kysymys oli kadottanut kärkeytyensä, kun illallinen oli syöty, silloin Plehanov ilmestyy sinappeineen, silloin hän tuo esiin viisauttaan ja kaukonäköisyyttään... eilispäivän asioihin nähden, mikä niin miellyttää herroja Struvea ja kumpp.

Ja niin sitten jääkin tietämättä, minkä takia tov. Plehanov on tyytymätön vallankumoukselliseen itsehallintoon. Plehanov yhtyy nyt bolshevikkeihin siinä, että vallankumouksellinen itsehallinto on saanut monelta „pään sekaisin” („Dnevnik” № 5), mutta kaikesta näkyy, että Plehanovista tuollainen tunnus näyttää liian suurelta, kun taas bolshevikeista se tuntuu liian pieneltä. Plehanovista tuntuu, että tuo tunnus menee liian pitkälle, mutta meistä tuntuu, ettei se mene kyllin pitkälle. Plehanov tähtää siihen, että kutsuttaisiin menshevikit „vallankumouksellisesta itsehallinnosta” takaisin, järkevään ja asialliseen toimintaan

Duumassa. Me tähtäämme siihen, emmekä ainoastaan tähtää, vaan tietoisesti ja selvästi kehoitamme siihen,— että vallankumouksellisesta itsehallinnosta otettaisiin askel eteenpäin, että tunnustettaisiin välttämättömiksi eheät, suunnitelmalliset, hyökkäävästi toimivat kapinaelimet, vallankumouksellisen vallan elimet. Käytännöllisesti Plehanov poistaa päiväjärjestyksestä kapinatunnuksen (vaikkakaan ei rohkene sanoa sitä suoraan ja selvästi); — aivan luonnollista on, että hän hylkää myös tunnuksen vallankumouksellisesta itsehallinnosta, joka ilman kapinaa ja ilman kapinatilannetta olisi naurettavaa ja vahingollista leikitteilyä. Plehanov on hieman johdonmukaisempi kuin hänen hengenheimolaisensa — menshevikit.

No niin, toveri Plehanov, mitä varten siis pitäisi osallistua vaaleihin ja miten pitäisi osallistua vaaleihin? Ei vallankumouksellista itsehallintoa varten, joka vain „paneen pään sekaisin”. Siis Duumaan osallistumista varten, niinkö? — Mutta samassa Plehanov käykin hirveän araksi. Hän ei halua vastata, mutta koska on $n + 1$ toveria Venäjältä, jotka haluavat ei vain „lueskella” „sepustelevan” kirjoittajan päiväkirjoja, vaan myös toimia jotenkin määrätietoisesti työväenjoukkojen keskuudessa, koska nämä $n + 1$ tungettelevaa kirjeenvaihtajaa vaativat häneltä täsmällistä vastausta, niin Plehanov alkaa närkästyä. On vaikea kuvitella mitään vieläkin avuttomampaa ja vieläkin hullunkurisempaa kuin hänen närkästynyt lausuntonsa, että olisi pedanttisuutta, kaavamaisuutta j.n.e. vaatia valitsijoilta, että heidän pitää tietää, minne ja mitä varten he valitsevat. Hyvänen aika, toveri Plehanov! Johan teille nauravat sekä ystävämme kadetitkin että työläisemme, jos te alatte aivan vakavasti, joukkojen edessä, puolustaa tätä oivallista ohjelmaa: ottakaa osaa vaaleihin, valitkaa, mutta älkää kyselkö, minne te valitsette ja mitä varten te valitsette. Valitkaa Duuman vaaleja koskevan lain nojalla, mutta älkää rohjetko ajatella (se olisi pedanttisuutta ja kaavamaisuutta), että valitsette edustajia Duumaan.

Minkä takia tov. Plehanov on sotkeutunut noin silminnähtävästi, Plehanov, joka aikoinaan osasi kirjoittaa selvästi ja antaa täsmällisiä vastauksia? Sen takia, että arvioituaan väärin joulukuun kapinan hän on muodostanut itselleen aivan virheellisen käsityksen nykyisestä poliittisesta ajankohdasta. Hän on joutunut sellaiseen asemaan,

mikä panee hänet pelkäämään ajatella ajatuksiaan loppuun asti, pelkäämään katsoa todellisuutta suoraan silmiin.

Mutta nythän „duumakamppailun” koruton todellisuus on tullut jo aivan selvästi näkyviin. Nyt ovat tosiasiat jo vastanneet kysymykseen, mikä objektiivinen merkitys on vaaleilla ja niihin osallistumisella, itsensä osanottajien tahdosta, tajunnasta, puheista ja lupauksista riippumatta. Kaikkein päättäväisin menshevikki, tov. Plehanov, juuri sen takia pelkääkin esiintyä suoranaisesti Duumaan osallistumisen puolesta, koska tuo osallistuminen on jo osoittanut luonteensa. *Vaaleihin osallistuminen merkitsee joko kadettien kannattamista ja kauppoihin ryhtymistä heidän kanssaan tahi vaaleilla leikittelemistä.* Itse elämä on nyt todistanut tämän väittämän paikkansapitäväksi. Plehanovin oli pakko „Dnevnikin” 5. numerossa tunnustaa oikeaksi tämän väittämän jälkipuolisko, tunnustaa tolkuttomaksi tunnus: „vallankumouksellinen itsehallinto”. „Dnevnikin” 6. numerossa Plehanovin on pakko tunnustaa alkupuolikin, ellei hän karta asian käsittelyä sisällön kannalta.

Poliittiset tosiolot ovat ajaneet menshevikkien taktiikan lopullisesti karille, sen taktiikan, jota he puolustivat „toimintaohjelmassaan” (hektografilla painettu lehtinen, jossa mainitaan Martovin ja Danin nimet, julkaistu Pietarissa vuoden 1905 lopulla tai vuoden 1906 alussa) sekä painetuissa lausunnoissaan (Yhdistetyn Keskuskomitean lehtinen, jossa selitetään molemmat taktiikat; Danin kirjoitus tunnetussa kirjassessa). Se oli vaaleihin osallistumisen taktiikka, mutta ei Duumaan valitsemista varten. Toistamme, että Duumaan osallistumisesta ei kukaan vähänkään huomattava menshevikki tohtinut edes äännähtääkään lehdistönsä. Ja tuon „puhtaasti” menshevistisen taktiikan on nyt elämä ajanut lopullisesti karille. Tuskin nyt voidaan edes vakavasti puhuakaan vaaleihin osallistumisesta „vallankumouksellisista itsehallintoa” varten, tarkoituksella lähteä pois läänien vaalikokouksista j.n.e. Tapahtumat ovat osoittaneet mitä havainnollisimmin, ettei sellainen vaali-leikittely, parlamentarismilla leikittely voi saada aikaan mitään muuta kuin saattaa sosialidemokratian huonoon valoon, muuta kuin tuottaa sille häpeää ja skandaalia.

Jos sanotun vahvistukseksi tarvitaan vielä todisteita, niin erään selvimmistä todisteista on antanut puolueemme

Moskovan piirikuntakomitea. Se on yhtenäinen järjestö, joka on yhdistänyt enemmistö- ja vähemmistöfraktion yhteen. Hyväksyttiin „yhdistetty” taktiikkakin, s.o. ainakin puoleksi menshevistinen taktiikka: että otetaan osaa valtuutettujen vaaleihin tarkoituksella varmistaa sosialidemokraattien vaikutus työväenkuuriassa, mutta sitten ehkäistään vaalit kieltäytymällä valitsemasta valitsijamiehiä. Tarkoituksena oli kokeilla saman taktiikan toistamista, mikä hyväksyttiin Shidlovskin komissioon nähden. Se oli „ensimmäinen askel” juuri tov. Plehanovin suosittelujen toimenpiteiden hengessä: otetaan osaa, ja sittenpäähän ajan tullen selvitetään seikkaperäisemmin.

Moskovan piirikuntakomitean menshevistis-plehanovilainen taktiikka meni komeasti myttyyn, kuten saattoi odottaa. Valtuutetut valittiin. Saatiin valituksi sosialidemokraatteja ja osaksi jopa järjestön jäseniäkin. Ehti tulla laki boikottia vastaan⁶³. Valtuutetut joutuivat pinteeseen: joko pitää mennä vankilaan agitaation harjoittamisesta boikotin puolesta tahi valita valitsijamiehet. Piirikuntakomitean agitaatio, maanalainen, kuten puolueemme kaikkienkin järjestöjen agitaatio, osoittautui voimattomaksi hallitsemaan sen liikkeelle panemia voimia. *Valtuutetut rikkoivat antamansa lupauksen*, repivät imperatiiviset mandaattinsa ja... *valitsivat valitsijamiehiä*. Valitsijamiesten joukkoon tuli niin ikään osaksi sosialidemokraatteja ja vieläpä järjestön jäseniäkin.

Näiden rivien kirjoittaja oli läsnä näkemässä sangen vaikean tapauksen Moskovan piirikuntakomitean istunnossa, kun johtava sosialidemokraattinen järjestö pohti kysymystä: mitä on tehtävä ja miten nyt on meneteltävä tuon myttyyn menneen (plehanovilaisen) taktiikan suhteen. Taktiikan myttyynmeno oli niin ilmeinen, että menshevikeistä, komitean jäsenistä, ei löytynyt *yhtäkään*, joka olisi kannattanut valitsijamiesten osallistumista läänin vaalikokoukseen tahi puolustanut vallankumouksellista itsehallintoa taikka jotain muuta sen tapaista. Toisaalta olisi ollut vaikeaa ryhtyä rankaisutoimenpiteisiin kukaan niihin työläisvaltuutettuihin nähden, jotka olivat rikkoneet imperatiiviset valtuutensa. Komitean ei auttanut muu kuin pestä kätensä, vaieten tunnustaa virheensä.

Sellaiseen tulokseen johti plehanovilainen taktiikka: kun valitaan harkitsematta kunnolleen (ja haluamattakaan har-

kita kunnolleen, haluamatta lainkaan harkita: ks. „Dnevnikistä” № 5), miksi ja mitä varten pitää valita. Jouduttuaan ensi kerran kosketukseen todellisuuden kanssa menshevistinen „taktiikka” hajosi kuin tuhka tuuleen,— eikä ihmekään, sillä tuo „taktiikka” (vaaleihin osallistuminen, mutta ei valitsemista varten) ei ollut muuta kuin pelkkiä hyviä sanoja ja hyviä aikeita. Aikeet jäivät aikeiksi ja sanat jäivät sanoiksi, mutta todellisuudessa kävi siten, kuin objektiivisen poliittisen tilanteen armoton logiikka saneli: joko pitää valita kadettien tukemiseksi tahi leikkiä vaaleja. Tapahtumat ovat siis vahvistaneet kirjaimellisesti sen, mitä kirjoitin pikku artikkelissani „Valtakunnanduuma ja sosialidemokraattinen taktiikka”: „Me voimme ilmoittaa sosialidemokraattisten ehdokkaittemme täydellisestä ja mitä täydellisimmästä itsenäisyydestä, osallistumisemme puhtaasta ja mitä puhtaimmasta puoluekantaisuudesta, mutta poliittinen tilanne on kaikkia lausuntoja vaikuttavampi. Todellisuudessa ei käy eikä voi käydä näiden lausuntojen mukaan. Todellisuudessa siitä tulee kiertämättä, vasten tahtoamme, epäsosialidemokraattinen ja epäpuoluekantainen työväenpolitiikka, jos asiain nykyisellään ollen otetaan osaa nykyiseen Duumaan” (s. 5)*.

Yrittäkööt menshevikit eli plehanovilaiset kumota tämän johtopäätöksen,— mutta ei sanoissa, vaan teoissa, tosiasioidella. Meillähän puolueessa jokainen paikallisjärjestö on nyt autonominen taktiikassaan. Minkähän vuoksi missään Venäjällä ei ole syntynyt mitään kunnollista eikä järjellistä menshevististä taktiikkaa? Minkä takia VSDTP:n Moskovaryhmä, joka on menshevistinen eikä sulautunut yhteen bolshevistisen komitean kanssa, ei ole valmistanut „plehanovilaista” taikka aivan omaa vaalikamppailuaan näissä vaaleissa, jotka Moskovassa toimitetaan ylihuomenna, sunnuntaina, maaliskuun 26 päivänä? Ei tietenkään siksi, että olisi puuttunut halua. Olen varma, ettei myöskään taidon puutteessa. Sen takia, että objektiivinen poliittinen tilanne määräsi joko boikotin tai kadettien kannattamisen. Moskovan läänin valitsijamiesten joukossa on nyt sosialidemokraatteja. Vaalit ovat tulleet täysin selviksi. Läänin vaalikokousta ei pidetä vielä kohtakaan. Vielä on aikaa, toveri Plehanov. Vielä on aikaa, toverit menshevikit!

* Ks. tätä osaa, s. 98. *Toim.*

Neuvokaa toki näille valitsijamiehille, mitä on tehtävä *. Näyttäkää heille edes kerrankin aikanaan eikä perästäpäin, että teillä on taktiikka. Pitääkö näiden valitsijamiesten yksinkertaisesti poistua läänin vaalikokouksesta? Vai lähteä pois ja muodostaa vallankumouksellinen itsehallinto? Vaiko antaa tyhjäät vaaliliiput? Vai loppujen lopuksi valita Duumaan, ja jos pitää valita, niin kenet? oma sosialidemokraattiko tyhjää ja toivotonta, kulussientakaista mielenosoitusta varten? Ja vihdoin pääkysymys, johon teidän, toverit menshevikit ja toveri Plehanov, on vastattava: miten näiden valitsijamiesten on meneteltävä, jos heidän äänensä tulevat ratkaisemaan kadettien tahi lokakuulaisten valitsemisen? jos esimerkiksi kadetteja tulee olemaan A — 1, lokakuulaisia A, mutta valitsijamies-sosialidemokraatteja kaksi? pidättäytyminen ** merkitsisi sitä, että autetaan lokakuulaisia lyömään kadetit! siis ei jää muuta keinoa kuin antaa äänet kadeteille ja *pyytää heiltä tästä palveluksesta paikka Duumassa?*

Tämä ei ole lainkaan meidän keksimämme johtopäätös. Se ei ole lainkaan polemiikkihyökkäys menshevikkejä vastaan. Tämä johtopäätös on itse todellisuutta. Työläisten osallistuminen vaaleihin, sosialidemokratian osallistuminen vaaleihin *itse asiassa* johtaa siihen ja vain siihen. Kadetit ottivat oikein huomioon Pietarissa saamansa kokemuksen,

* Nämä rivit oli jo kirjoitettu, kun luin „Retsh” lehdessä 30. numeron maaliskuun 24 päivästä. Siinä on uutinen Moskovasta, jossa sanotaan: „Mikäli nyt voidaan päätellä, voiton mahdollisuudet edessä olevassa kadettien ja oikeistopuolueiden välisessä vaalitaistelussa läänielinten vaaleissa ovat suunnilleen samanlaiset: samoin kuin lokakuulaisille (11) yhdessä kauppa- ja teollisuusmiesten (26) ja äärimmäisten oikeistopuolueiden edustajien (13) kanssa tulee kaikkiaan 50 kyllin selvästi määräytyvä ääntä, niin kadeteillekin (22), jos heihin lasketaan puolueettomat progressiivit (11) ja työläisedustajat (17), tulee samoin 50 ääntä. Näin ollen menestys tulee riippumaan siitä, minkä puolueen kannalle asettuvat ne 9 valitsijamiestä, joiden suuntaa ei vielä tiedetä”.

Olettakaamme, että nämä 9 ovat liberaaleja ja että 17 työläistä ovat sosialidemokraattisen puolueen valtuutettuja (kuten Plehanov ja menshevikit halusivat olevan). Silloin ovat tulokset tällaiset: kadeteilla 42, oikeistopuolueilla 50, sosialidemokraateilla 17. Mitä sosialidemokraateille jää muuta neuvoksi kuin mennä vaalisopimukseen kadettien kanssa paikkojen jakamisesta Duumassa?

** Tuskin tarvitsee lisätä, että valitsemalla oman sosialidemokraattisen edustajansa nämä kaksi *itse asiassa auttaisivat mustasotialaisia*. Sosialidemokraatin valitseminen olisi samaa kuin pidättäytyminen, toisin sanoen se olisi samaa kuin jättäytyä passiivisesti pois taistelusta, jossa mustasotialaiset lyövät kadetteja.

P. S. (Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*). Tekstissä oli virheellisesti sanottu, ettei läänin vaalikokousta pidetä vielä kohtakaan. Se on nyt jo pidetty. Mustasotialaiset pääsivät voitolle, sillä talonpojat eivät saaneet aikaan sopimusta kadettien kanssa. Muuten, „Nasha Zhiznin” samassa numerossa, josta olemme tämän uutisen ottaneet (№ 405 maaliskuun 28 päivästä), sanotaan: „Sanomalehti „Puti” kertoo varmasta lähteestä saamiensa tietojen mukaan, että monet menshevikki-sosialidemokraatit ottivat eilen (Moskovassa) toimitella osaa vaaleihin, antaen äänensä „kansanvapauden” puolueen vaalilistojen hyväksi”. Onkohan se totta?

sen, että puolueeseen kuulumattomat asunnonvuokraajatyöläiset äänestivät heitä, etteivät lokakuulaiset olisi päässeet voittamaan. Otettuaan huomioon tämän kokemuksen kadetit tekivät suoranaisen ehdotuksen Moskovan työläisille: tukekaa meitä, niin me viemme yhden teidän edusmiehistänne Duumaan. Kadetit ymmärsivät plehanovilaisen taktiikan todellisen merkityksen paremmin kuin Plehanov itse. Ehdotuksellaan he ennakoivat sen poliittisen tuloksen, mihin vaalit kiertämättä johtavat. Jos puolueeseen kuulumattomien työläisvalitsijamiesten tilalla olisi ollut puolueeseen kuuluvia sosialidemokraatti-töyläisiä, niin he olisivat olleet saman pulman edessä: joko pitää jättäytyä syrjään auttaen siten mustasotnialaisia tahi pitää mennä suoranaiseen tai välilliseen, vaiteliaaseen taikka sopimuksella virallistettuun kaupantekoon kadettien kanssa.

Niin, niin, eiväthän kadetit turhaan, *eivät* lainkaan *ilmaiseksi* nyt suutele Plehanovia! Noiden suukkojen hinta on selvästi näkyvissä. Do ut des, kuten latinalainen sananlasku sanoo: minä annan sinulle, jotta sinä antaisit minulle. Minä annan sinulle suukon siitä hyvästä, että sinä neuvoilasi annat *minulle* lisää ääniä. Tosin sinä et ehkä olisi lainkaan halunnut sitä; sinua hävetti tunnustaakin julkiesti saaneesi meiltä suukkoja. Sinä luikertelit kaikin keinoin, totuudella ja valheella (erikoisesti valheella!) välttyäksesi vastaamasta kysymyksiin, jotka menivät liian kursailematta ja liian lähelle itse lemmenkauppojemme ydintä. Mutta eihän kysymys ole lainkaan toivomuksistasi, ei tarkoituksistasi eikä sinun hyvistä (socialidemokraattiselta kannalta hyvistä) aikeistasi. Kysymys on *tuloksista*, ja ne ovat meille edullisia.

Kadettien käsitys plehanovilaisesta taktiikasta vastaa todellisuutta. Sen tähden he saavuttavat toivomansa tuloksenkin: he saavat työläisääniä, tekevät sopimuksen työläisten kanssa, *vetävät työläiset kanssaan* (kadettien kanssa) *yhteisvastuuseen kadettilaisesta Duumasta*, kadettien poliitikasta.

Plehanovin käsitys taktiikasta, jota hän ehdotti, ei vastaa todellisuutta. Sen vuoksi Plehanovin hyväätarkoitavat aikeet ovat omiaan vain palvelemaan helvetin kiveämistä. Socialidemokraattinen agitaatio *joukkojen* keskuudessa vaalien johdosta, *joukkojen* järjestäminen, *joukkojen* mobilisoiminen socialidemokratian ympärille j.n.e., y.m.s.

(katso Plehanovin hengenheimolaisen Danin lauselmia hänen kirjassaan), kaikki se jää vain paperille. Vaikka eräät meistä kuinka sitä haluaisivat — niin objektiiviset olot estävät toiveiden toteutumisen. Sosialidemokraattista lippua ei saada nostetuksi hulmuamaan joukkojen eteen (muistakaa Moskovan piirikuntakomitean esimerkki), illegaalisella järjestöllä ei ole mahdollisuutta muuttua legaaliseksi, purje riuhtautuu voimattoman perämiehen käsistä, joka on heittäytynyt ilman mitään kunnollisia varusteita quasi *-parlamenttiseen virtaan. *Itse asiassa ei synny sosialidemokraattista eikä puoluekantaista työväenpolitiikkaa*, vaan kadettilainen työväenpolitiikka.

Mutta teidän boikottinnehan osoittautui aivan hyödyttömäksi ja voimattomaksi kapineeksi! huutavat kadetit meille joka taholta. Työläiset, jotka tahtoivat boikottiesimerkillään häväistä Duumaa ja meitä, kadetteja,—työläiset, jotka valitsivat Duumaan sätkynuken, erehtyivät mitä ilmeisimmin! Duumasta ei tulekaan nukkeduuma, vaan kadetti-duuma!

Älkäähän toki, herrat! Te olette naiiveja tai tekeydytte naiiveiksi. Jos Duumasta tulee kadettilainen, niin tilanne muuttuu toisenlaiseksi, mutta Duuma on silti oleva nukkelaitos. Työläisiä ohjasi erittäin herkkä luokkavaisto, kun he verrattomalla mielenosoituksellaan, sätkynuken vaaleilla symbolisoivat tulevaa Duumaa, varoittivat herkkäuskoista kansaa, sanoutuivat irti siitä vastuusta, mikä lankeaa nukkeleikistä.

Ettekö käsitä tätä? Sallikaa, niin selitämme teille.

II

ENSIMMAISTEN VAALIEN YHTEISKUNNALLIS-POLIITTINEN MERKITYS

Venäjän ensimmäisillä valtiollisilla vaaleilla on sangan suuri poliittinen ja yhteiskunnallinen merkitys. Mutta kadetit, jotka ovat hurmaantuneet voitostaan ja vajonneet kokonaan perustuslaillisten illuusioiden valtaan, eivät pysty lainkaan ymmärtämään näiden vaalien todellista merkitystä.

* — muka. *Toim.*

Tarkastelkaamme ennen kaikkea, minkälaisia luokkaineiksi on ryhmittynyt kadettien ympärille. Vaalit tarjoavat siitä kysymyksestä erittäin opettavaa ja arvokasta aineistoa, joka ei ole vielä lähimainkaan täydellinen. Yhtä ja toista on kuitenkin jo näkyvissä, ja se ansaitsee erikoista huomiota. Tässä yhteenvetotiedot valitsijamiehistä maaliskuun 18 päivään mennessä (s.o. Pietarin vaaleihin saakka), lainaamme ne „Russkije Vedomostista”⁶⁴:

Poliittiset suuntaukset*	Valitsijamiesten lukumäärä, valittu		
	kaupunkien valitsijain edustajakokouk- sissa	maanomistajien edustajakokouk- sissa	Yhteensä
Vasemmistolaisia	268	128	396
Oikeistolaisia	118	172	290
Puolueettomia	101	178	279
<i>Yhteensä</i>	487	478	965

Niin niukkoja kuin nämä tiedot vielä ovatkin, näkyy niistä kuitenkin (ja Pietarin vaalit vain vahvistavat sitä johtopäätöstä), että Venäjän vapausliikkeessä yleensä ja muun muassa kadettipuolueessa on tapahtumassa jonkinlainen sosiaalinen siirros. Tämän liikkeen painopiste on siirtymässä enemmän kaupunkeihin. Liike demokratisoituu. Etualalle astuu kaupunkilainen „pien”-eläjä.

Maanomistajien keskuudessa ovat vallitsevina oikeistolaiset (jos oletetaan, että puolueettomat jakaantuvat tasan vasemmistolaisten ja oikeistolaiden kesken, mikä oletamus lienee lankeamista pikemminkin liialliseen pessimismiin kuin optimismiin). Kaupunkilaisvalitsijain keskuudessa ovat vasemmistolaiset verrattomasti ylivoimaisempia.

Tilanherra on mennyt kadettien puolelta Lokakuun 17 päivän liittoon y.m.s. puolueisiin. Sen sijaan pikkuporvaristo, ainakin kaupunkilainen (maaseudun pikkuporvaristosta ei vielä ole tietoja, ja niitä on vaikeampi saadakin ennen Duuman kokoontumista), astuu selvästi poliittiselle areenalle, kääntyy ilmeisesti demokratismin puoleen. Kun

* Vasemmistolaisiin olemme laskeneet sosialidemokraatit (2), kadetit (304), demokraattisten reformien puolueen (4), edistyksellisen suunnan (59), maltilliset liberaalit (17), juutalaisten tasa-arvoisuuden liiton (3) ja puolalaiset nationalistit (7). Oikeistolaisiin — lokakuulaiset (124), kauppa- ja teollisuuspuolueen (51), perustuslailliset monarkistit (7), oikeusjärjestyspuolueen (5), oikeistolaiset (49), monarkistit (54).

zemstvokokousten aikaisessa porvarillisessa vapausliikkeessä (ja „Osvobozhdenijen” tapaisessa liikkeessä) olivat vallitsevina tilanherrat, niin nyt talonpoikaiskapinat ja lokakuun vallankumoustapahtumat ovat työntäneet suuren osan heistä jyrkästi vastavallankumouksen puolelle. Kadetti-puolue on pysynyt kaksinaisena — me näemme siinä sekä kaupunkien pikkuporvaristoa että liberaalisia tilanherroja, mutta viimeksi mainitut ovat nähtävästi jo vähemmistönä puolueessa. Vallitsevana on pikkuporvarillinen demokratia.

Me voimme siis suurella todennäköisyydellä, miltei varmuudella tehdä seuraavat kaksi johtopäätöstä: ensinnäkin pikkuporvaristo muotoutuu poliittisesti ja esiintyy selvästi hallitusta vastaan; toiseksi kadetti-puolue muodostuu pikkuporvarillisen demokratian „parlamentti”-puolueeksi.

Nämä johtopäätökset eivät käy yhteen toinen toisensa kanssa, kuten ensi silmäykseltä saattaisi näyttää. Jälkimmäinen johtopäätös on paljon suppeampi edellistä, sillä kadetit eivät käsitä kaikkia pikkuporvarillisia demokraattisia aineksia, ja sitä paitsi he ovat vain „parlamentti”-puolue (t.s. *tietysti quasi-parlamenttinen, leikkiparlamenttinen puolue*). Esim. Pietarin vaalien merkityksestä käyvät kaikki todistajalausunnat hämmästyttävästi yhteen, — touhukkaasta ja radikalismia näyttelevästä „Rusj” lehdestä alkaen, jota jatkaa sitten hra Nabokov — kadetti-puolueen Keskuskomitean jäsen ja Duuman edustajaehdokas, ja päättyen „Novoje Vremjaan” — kaikki ne ovat yhtä mieltä siitä, että oikeastaan nämä vaalit eivät olleet niinkään paljon kadettien *puolesta* äänestämistä kuin äänestystä *hallitusta vastaan*. Kadetit saivat voiton huomattavalta osaltaan vain *sen takia, että he osoittautuivat* (Durnovon ja kumpp. ansiosta) *kaikkein vasemmistolaisimmaksi puolueeksi*. Todelliset vasemmistopuolueet syrjäytettiin väkivallan avulla, vangitsemisilla, pieksäjaisilla, vaalilailla j.n.e. Kaikkien tyytymättömien, ärtyneiden, suuttuneiden, epä-määräisesti vallankumouksellisten ainesten oli olosuhteiden pakosta, vaalitaistelun logiikan pakoittamina liityttävä yhteen kadettien ympärille*. Se kaikkien edistysmielisten valitsijamiesten yhdistäminen kadetteihin, minkä me teimme

* Sanomalehti „Molva”, maaliskuun 22 pnä: „Kenellekään ei ole salaisuus, ettei tältä Duumalta odoteta luovaa työtä, ja kadetteja lähettävät sinne lukuisasti ne henkilöt, jotka eivät hyväksy heidän ohjelmaansa, mutta tekevät sen vain säilyttääkseen heille pyhän tehtävän ja äärettömän suuren työn: monivuotisen liian puhdistamisen pois meidän Augeiaan-talleistamme, se on hallituksestamme”.

edellä esitettyssä taulukossa, on tapahtunut todellisuudessa-kin. Taistelua kävi tosiasiasa kaksi suurta voimaa: hallituksen puolesta (vastavallankumouksellinen tilanherra, kapitalisti ja raivostunut virkailija) ja hallitusta vastaan (liberaalinen tilanherra, pikkuporvaristo ja kaikenlaiset vallankumouksellisen demokratian epämääräiset ainekset). Että kadeteista vasemmalla olevat ainekset antoivat äänensä heille, se on epäilemättä selvää Pietarin * vaalien yleiskuvasta, sen vahvistavat niin ikään lukuisien todistajien suoranaiset lausunnot („tavallinen rahvas” äänesti „vapauden” puolesta j.n.e., j.n.e.), se näkyy välillisesti siitakin, että demokraattinen lehdistö, joka on hieman enemmän vasemmistolaisista kuin kadettien lehdistö, on siirtynyt aivan kauttaaltaan kadettien leiriin. Siis kun nykyisen kadetti-puolueen ydinosa muodostavat epäilemättä sellaiset henkilöt, jotka eivät varmastikaan kelpaa mihinkään kunnolliseen, paitsi kaunopuheisesti jaarittelemaan parlamenttileikin alalla, niin sitä ei voida suinkaan sanoa kadetteja äänestäneiden pikkuporvarillisten valitsijain koko joukosta. „Meille on oikeastaan käynyt samoin kuin Saksassa käy sosialidemokraateille vaaleissa”, sanoi eräs kadetti kadettilaisen (tai puolittain kadettilaisen) „Nasha Zhiznin” reporterille (№ 401, maaliskuun 23 pnä), „monet äänestävät heitä sen vuoksi, että he ovat hallitukseen nähden kaikkein oppositio-mielisin puolue”.

Se on aivan oikein sanottu. Puuttuu vain pienen pientä lisäystä: Saksan sosialidemokraatit taistelupuolueena ja sanan täydessä merkityksessä eturivin sosialistisena puolueena ryhmittävät ympärilleen monia verrattain takapajuisia aineksia. Venäläiset kadetit sanan täydessä merkityksessä takapajuisena eikä taisteluhenkisenä demokraattisena puolueena ovat saaneet mukaansa monia etumaisia ja taistelukykyisiä demokraattisia aineksia sen takia, kun todella demokraattiset puolueet on väkivalloin poistettu taistelutantereelta. Toisin sanoen: Saksan sosialidemokraatit vievät mukaansa niitä, jotka kulkevat heidän takanaan; venäläiset kadetit kulkevat itse demokraattisen vallankumouksen jäljessä ja saavat mukaansa monia etumaisia vain silloin, kun heidän edellään astuneet kansoittavat etupäässä

* Pietarin vaalit, jotka antoivat kaikki 160 paikkaa kadeteille, toivat vain erikoisen selvästi ilmi sen, mikä oli havaittavissa ja mikä havaitaan vaaleissa useilla muillakin seuduilla. Siinä Pietarin vaalien koko merkitys.

vankilasellejä ja manan majoja...*. Tämä näin ohimennen sanottuna, etteivät kadettimme luulisi liikoja itsestään, kun heitä on verrattu Saksan sosialidemokraatteihin.

Sen ansiosta, kun parlamenttileikin taistotantereelta poistettiin eturivin demokraattiset ainekset, tänä poissaolon aikana kadeteilla on luonnollisesti mahdollisuus vallata haltuunsa se leikkiparlamentti, jota nimitetään Venäjän Valtakunnanduomaksi. Jos otetaan edellä esitetyt numerotiedot, huomioidaan kadettien voitto Pietarissa ja heidän muut, myöhemmät voittonsa, jos tehdään likipitäinen laskelma siitä, miten suunnaton ylivoima maaseudun valitsijamiehillä on kaupunkien valitsijamiehiin verraten, jos maanomistajain edusmiehiin lisätään talonpoikaiset edusmiehet, niin ylipäänsä on tunnustettava täysin mahdolliseksi ja vieläpä todennäköiseksikin se olettaus, että Duumasta tulee kadettilainen.

III

MIKÄ SE SELLAINEN KANSANVAPAUDEN PUOLUE ON?

Mikä merkitys kadettilaisella Duumalla voi olla ja mikä merkitys sillä tulee olla? Jotta voitaisiin vastata tähän kysymykseen, on ensin pysähdyttävä luonnehtimaan tarkemmin itse kadettipuoluetta.

Olemme jo osoittaneet tämän puolueen luokkarakenteen peruspiirteen. Tämä puolue, joka ei ole sidottu mihinkään porvarillisen yhteiskunnan yhteen määrättyyn luokkaan, mutta on kokoonpanoltaan, luonteeltaan ja ihanteiltaan täysin porvarillinen, horjuu toisaalta demokraattisen pikkuporvariston ja toisaalta suurporvariston vastavallankumouksellisten aineiden välillä. Tämän puolueen sosiaalisena tukena ovat yhdeltä puolen kaupunkien laajat pieneläjäkerrokset,— ne samat kaupunkien pieneläjät, jotka pystyttivät uutterasti

* Mielenkiintoista on panna merkille „Rusj” lehden tunnustus, että kadettien menestyksen eräänä aiheuttajana oli se, että he päästivät kokouksiinsa „vasemistolaisia”. Hra S. A-tsh kirjoittaa „Molva” lehdessä № 18 (maaliskuun 22 pnä): „Tämä puolue (kadetit) voitti valitsijain silmissä melkoisesti siitäkin, että päästettyään joukkokokouksiinsa äärimmäisten vasemmistopuolueiden edustajia se ryhtyi voitokkaasti väittelyihin heidän kanssaan”. Tuo kadettien voitokkuus meidän kanssamme käydyssä kiistassa jääköön omaan arvoonsa hra A-tshin seipelmänä. Me olemme täysin tyytyväisiä niihin tuloksiin, jotka sosialidemokraattien ja kadettien välisissä kilpailuissa saatiin Pietarin kokouksissa maaliskuussa 1906. Näiden kokousten puolueettomat osanottajat kertovat vielä joskus siitä, kuka silloin vei voiton.

barrikadeja Moskovassa kuuluisina joulukuun päivinä,— ja toiselta puolen liberaalinen tilanherra, joka pyrkii liberaalisuutta teeskentelevän virkailijan välityksellä sopimukseen itsevaltiuden kanssa, pyrkii „viattomaan” vallan jakoon kansan ja kaikkien niiden kesken, jotka ovat kansan sortajia jumalan armosta. Tämä puolueen tavattoman laaja, epämääräinen ja sisäisesti ristiriitainen luokkapohja (mikä ilmenee tuntuvasti kadettilaisia valitsijamiehiä koskevissa tilastoissa, kuten edellä on jo osoitettu) kuvastuu erinomaisen selvästi kadettien ohjelmassa ja taktiikassa. Heidän ohjelmansa on kokonaan porvarillinen, kadetit eivät voi kuvitellakaan mitään muuta yhteiskuntajärjestelmää kuin kapitalistisen, eivätkä heidän rohkeimmatkaan toiveensa mene sen puitteita pitemmälle. Poliitiikan alalla heidän ohjelmansa liittyy yhteen demokratismin, „kansanvapauden”, ja vastavallankumouksen, itsevaltiuden vapauden sortaa kansaa, se liittyy ne yhteen aito pikkuporvarillisella ja professorimaisen pedanttisella säntillisyydellä. Kadettien ihanteena on se, että valta jakaantuu valtakunnassa suunnilleen kolmeen osaan. Yksi osa kuuluu itsevaltiudelle. Monarkia säilyy. Monarkilla säilyvät samat oikeudet kuin kansan edustuslaitoksellakin, joka „sopii” annettavista laeista hänen kanssaan ja esittää *lakiluonnoksensa* hänelle *vahvistettaviksi*. Toinen osa vallasta kuuluu tilanherralle ja suurkapitalistille. He saavat yläkamarin, josta on kaksiasteisilla vaaleilla ja asuinpaikan vakinaisuuden sensuksella karkoitettava kauemmaksi „tavallisen rahvaan” ainekset. Ja vihdoin kolmas osa vallasta kuuluu kansalle, joka yleisellä, yhtäläisellä, välittömällä ja salaisella äänestyksellä saa haltuunsa alakamarin. Miksi taistella, miksi rakentaa keskinäistä riitaa? sanoo kadetti-Juudas luoden katseensa ylös taivaaseen ja silmäillen moittivasti sekä vallankumoukselliseen kansaan että vastavallankumoukselliseen hallitukseen. Veljet! Rakastakaamme toisiamme! Tehtäköön niin, että sudet ovat kylläisiä sekä lampaat säilyvät ehjin nahoin, että monarkia yläkamareineen pysyy koskemattomana ja „kansanvapaus” on turvattu.

Tämän kadettien periaatteellisen asenteen tekopyhyys on silmäänpistävä, ja hämmästyttävää on niiden „tieteellisten” (professorimaisen tieteellisten) perustelujen valheellisuus, joilla sitä puolustellaan. Mutta olisi tietenkin kerrassaan virheellistä, jos tuon tekopyhyiden ja tuon valheellisuuden

selitettäisiin johtuvan kadettijohtajien tai erinäisten kadettien henkilökohtaisista ominaisuuksista. Sellainen vulgääri selitystapa on marxilaisuudelle aivan vieras, vaikka vastustajamme monesti panevat sellaista meidän kontollemme. Ei, kyllä kadettien joukossa on epäilemättä mitä vilpittömmimpiä ihmisiä, jotka uskovat siihen, että heidän puolueensa on „kansanvapauden” puolue. Mutta heidän puolueensa kaksinainen ja häilyvä luokkapohja synnyttää välttämättä heidän kaksinaamaisen politiikkansa, heidän valheellisuutensa ja heidän tekopyhyytensä.

Nuo herttaiset piirteet tulevat esille myös kadettien taktiikassa ehkenpä vieläkin selvemmin kuin kadettien ohjelmassa. „Poljarnaja Zvezda”⁶⁵, jossa hra Struve on niin uutterasti ja niin hyvällä menestyksellä lähentänyt kadettilaisuutta novojevremjalaisuuteen, on antanut erinomaisen, oivallisen, ainutlaatuisen kuvan kadettien taktiikasta. Juuri samaan aikaan, kun laukaukset Moskovassa taukosivat, kun sotilas- ja poliisidiktatuuri juhli hurjia orgioitaan, kun kautta Venäjän järjestettiin pieksäjäisiä ja joukkopiinausta, — „Poljarnaja Zvezdassa” raikui puheita vasemmiston väkivaltaa vastaan, vallankumouksellisten puolueiden lakkokomiteoita vastaan. Kadettiprofessorit, jotka kaupittelevat tiedettä Dubasovien laskuun, ovat menneet siinä niinkin pitkälle (kadettien Keskuskomitean jäsen ja Duuman edustajaehdokas hra Kiesewetter), että ovat diktatuuri-sanan kääntäneet sanalla: voimistettu suojelu! „Tieteen ihmiset” ovat väärentäneet yksinpä kymnaasilatinansakin, painaakseen alas vallankumouksellisen taistelun. Diktatuuri merkitsee voimaan eikä lakiin nojautuvaa rajoittamatonta valtaa, — painakaa se kerta kaikkiaan iäksi mieleenne, herrat Kiesewetterit, Struвет, Izgojevit ja kumpp. Kansalaissodan aikana voi mikä voitolle päässyt valta tahansa olla vain diktatuuria. Mutta asia on niin, että on olemassa enemmistöön kohdistettua vähemmistön diktatuuria, kansaan kohdistettua poliisikoplan diktatuuria, sekä on olemassa kansan valtavan enemmistön diktatuuria, joka kohdistuu väkivallanharjoittajien, ryövärien ja kansalta vallan anastaneiden koplakuntaa vastaan. Vääristelemällä vulgäärisesti tieteellistä diktatuuri-käsitettä, ulvomalla muka vasemmiston väkivaltaa vastaan kaudella, jolloin oikealta käsin raivoaa mitä laittomin, mitä katalin väkivalta, herrat kadetit ovat päivänselvästi osoittaneet, minkälainen on

„sovittelijain” asenne kärkevässä vallankumoustaistelussa. Taistelun kiihtyessä „sovittelija” vetäytyy pelkurimaisesti piiloon. Kun vallankumouksellinen kansa on päässyt voitolle (lokakuun 17 pnä), niin „sovittelija” kömpii ulos kolostaan, pöyhistelee kerskuen, pieksää kieltään minkä jaksaa ja kirkuu äänensä käheäksi: se oli „maineikas” poliittinen lakko. Kun voitolle pääsee vastavallankumous, niin „sovittelija” alkaa sinkoilla voitetuille tekopyhiä neuvoja ja opetuksia. Voittanut lakko oli „maineikas”. Voitettu lakot olivat rikollisia, villejä, mielettömiä, anarkistisia. Voitettu kapina oli mielettömyyttä, vaistovaraista riehumista, barbaarisuutta ja tolkuttomuutta. Sanalla sanoen „sovittelijan” poliittinen omatunto ja poliittinen äly sanelee sitä, että on madeltava aina sen edessä, kuka on sillä kertaa voimakkaampi, että on luikerreltava taistelevien jaloissa, häiritävä milloin yhtä, milloin toista puolta, sammutettava taistelua ja tylysyttävä kansan vallankumouksellista tajua, kansan, joka käy vimmattua taistelua vapaudesta.

Talonpojat taistelevat tilanherrojen maanomistusta vastaan. Taistelu kiihtyy nyt kulminaatiokohtaansa. Se on kärjistynyt niin kovin, että kysymys on jo asettunut jyrkästi: tilanherrat tahtovat konekivääreitä vastatakseen talonpoikien pienimpiinkin yrityksiin anastaa maat, joita aateliset ovat vuosisatojen kuluessa itselleen ryöstäneet. Talonpojat tahtovat ottaa kaiken maan. Silloin „Poljarnaja Zvezda” lähettää happamanimelin evästyksin taisteluun herrat Kaufmannit, jotka ryhtyvät todistelemaan, että tilanherroilla on niinkin vähän maata ja että itse asiassa ei kysymys ole maasta ja että kaikki voidaan ratkaista sovinnolla.

Kadettien viimeksi pidetyn edustajakokouksen taktillinen päätöslauselma summeeraa hyvin kadettien politikoinnin. Joulukuun kapinan jälkeen, jolloin rauhallinen lakko oli kaikille aivan silmännähtävällä tavalla ehtynyt ja kuluttanut loppuun kaikki voimansa, kun se oli jo osoittautunut kelpaamattomaksi itsenäisenä taistelukeinona, niin pulpahti pinnalle kadettien edustajakokouksen päätöslauselma (luullakseni hra Vinaverin esittämänä), jossa *rauhallinen poliittinen lakko tunnustetaan taistelukeinoksi!*

Suurenmoista, verratonta, herrat kadetit! Te olette ainutlaatuisella oveluudella omaksuneet itsellenne porvarillisen politikoinnin hengen ja sisällön. On koetettava nojautua

kansaan. Ilman sitä porvaristo ei pääse valtaan eikä ole koskaan saanut valtaa käsiinsä. Mutta samaan aikaan on hillittävä kansan vallankumouksellista rynnistystä, etteivät työläiset ja talonpojat valloittaisi täyttä ja ratkaisevaa demokratiaa, herra paratkoon, etteivät he valloittaisi todellista kansanvapautta, vaan monarkkisen, „kaksikamarisen” kansanvapauden. Sitä varten on työnnettävä kapuloita vallankumouksen pyöriin joka kerta, kun se on pääsemässä voitolle,— ja sitä on tehtävä kaikin keinoin, kaikella tavalla, alkaen siitä, että „professorit” „tieteellisesti” väärentävät latinaa häväistäkseen itse kansan ratkaisevan voiton ajatustakin, ja päättyen vaikkapa siihen, että tunnustetaan vain sellaiset vallankumoustaistelun muodot, mitkä ovat *jo* aikansa eläneitä sillä hetkellä, kun te ne tunnustatte! Se on sekä vaaratonta että edullista. Vaaratonta, sillä onhan tiettyä, että tylsynyt ase ei tuota kansalle voittoa, se ei nosta valtaan proletariaattia ja talonpoikaistoa, parhaassa tapauksessa se vain horjuttaa hieman itsevaltiutta ja auttaa kadetteja tinkimään liiemmän palasen „oikeuksia” porvaristolle. Se on edullista, sillä ulkonaisesti se antaa „vallankumouksellisuuden” leiman, näyttää aivan kuin oltaisiin myötätuntoisia kansan taistelulle, se vetää kadettien puolelle monien sellaisten ainesten myötätuntoa, jotka tahtovat vilpittömästi ja vakavasti vallankumouksen voittoa.

Pääoman ja työn välillä häilyvän pikkuporvariston taloudellinen asema itse olemukseltaan synnyttää välttämättä kadettien puolueen poliittista hataruutta ja kaksinaamuisuutta, johtaa heidän paljonpuhuttuun sovitteluteoriaansa („kansalla on oikeudet, mutta monarkin oikeutena on näiden oikeuksien vahvistaminen”), se tekee heidän puolueestaan perustuslaillisten illuusioiden puolueen. Pikkuporvariston ideologi ei voi käsittää „perustuslain olemusta”. Pikkuporvari on aina taipuvainen pitämään paperipalaa asian ytimenä. Hän ei juuri ollenkaan pysty järjestäytymään välitöntä vallankumoustaistelua varten itsenäisesti, yhtymättä mihinkään taistelevaan luokkaan. Eniten syrjäytettynä aikamme kiperimmistä taloudellisista taisteluista, hän pitää politiikassakin parempana luovuttaa etusijan toisille luokille, kun on kysymys todellisesta perustuslain valloittamisesta, oikean perustuslain turvaamisesta käytännössä. Proletariaatti taistelkoon perustuslaillisen maaperän

luomiseksi, mutta tällä perustuslaillisella maaperällä, mikäli se kestää vaikkapa kapinassa silvottujen työläisten ruumiitten varassakin, leikkikööt sitten leikittelyalan ihmiset parlamentarismia,— sellainen on porvariston immanentti tendenssi, ja kadetti puolue, tuo kiillotettu, jalostettu, sublimoitu, hajuvedellä pirskotettu, idealisoitu ja imelletty porvariston yleisten pyrkimysten olennoituma, toimii erinomaisen järkkymättömästi tuohon sanottuun suuntaan.

Te nimitätte itseänne kansanvapauden puolueeksi? Johan nyt jotakin! Te olette puolue, joka harjoittaa pikkuporvarillista petosta kansanvapaudella, puolue, jolla on pikkuporvarillisia illuusioita kansanvapaudesta. Te olette vapauspuolue, koska haluatte alistaa vapauden monarkille ja tilanherrojen yläkamarille. Te olette kansan puolue, koska pelkätte kansan voittoa, s.o. talonpoikaiskapinan täydellistä voittoa, työläisten täyttä vapautta taistella työväen asian puolesta. Te olette taistelupuolue, koska piiloudutte happamanimelien professorimaisten verukkeiden taakse joka kerta, kun syttyy oikea, suoranainen ja välitön vallankumoustaistelu itsevaltiutta vastaan. Te olette puheitten eikä tekojen puolue, lupauksen eikä niiden täyttämisen puolue, perustuslaillisten illuusioiden puolue eikä todellisen (ei ainoastaan paperilla olevan) perustuslain puolesta käytävän vakavan taistelun puolue.

Kun vimmatun taistelun jälkeen koittaa hiljaiskausi, kun ylhäällä ylen mässännyt peto „lepää väsyneenä voitetaan”*, mutta alhaalla „hiotaan miekkoja” uusia voimia kooten, kun syvällä kansan uumenissa alkaa jälleen vähitellen kuohua ja kiehua, kun uusi poliittinen kriisi ja uusi suurtaistelu on vasta valmisteilla,— silloin puolue, joka pitää yllä pikkuporvarillisia illuusioita kansan vapaudesta, on kehityksensä kulminaatiokohdassa ja hurmaantuu voitoistaan. Ylen mässännyttä petoa laiskottaa nousta uudelleen, hyökätäkseen liberaalisten suunsoittajien kimppuun ihan välittömästi (kerkiäähän sen vielä! mikäs hätä meillä on!). Mutta työväenluokan ja talonpoikaiston taistelijoille ei uuden nousun aika ole vielä tullut. Silloinpa onkin

* *Skitaleits* — „On ympärillä hiljaista”: „Ovat soitinten kielet katkenneet! nyt laulukin lakatkoon! Jo ennen taistoa kaiken sanoimme. Lohikäärme elpynyt on. henkitoreissaan rauvoava, taas säilät soitinten asemesta soivat... On ympärillä taas hiljaisuus; tässä yössä niin kaameassa ei oo elon entisen jälkeäkään. Tuolla alhaalla voitotut miekkojaan hiovat, ylhäällä väsynyt voittaja lepää. Rujoks', raihnaiseks' käynyt on peto mässällevä. Jotain näkevi se tuolla alhaalla taas, ovet vanhat ne siellä jo huojuvat, kun urhot siellä kahleita katkoo”.

otollinen hetki, silloinpa voi koota kaikkien tyytymättömien äänet itselleen (ja kukapa nykyään olisi tyytyväinen?), silloinpa kadeteilla onkin aika liverrellä satakielen lailla.

Kadetit ovat vallankumouksen kalmistomatoja. Vallankumous on haudattu. Madot kalvavat sitä. Mutta vallankumouksella on se ominaisuus, että se herää nopeasti kuolleista ja versoo rehevästi hyvin valmistetulla maaperällä. Ja maaperä on mainiosti, erinomaisesti muokattu, se on lokakuun vapauspäivien ja joulukuun kapinan valmistelema. Ja me olemme kaukana siitä ajatuksesta, että kieltäisimme sen hyödyllisen työn, jota madot tekevät vallankumouksen hautajaiskaudella. Nuo rasvaiset madot-han lannoittavat niin hyvin maaperää...

Talonpoika tulee Duumassa olemaan kadettina! huudahti hra Struve erään kerran „Poljarnaja Zvezdassa”. Se on aivan mahdollista. Talonpoika on enimmäkseen tietysti kansan vapauden kannalla. Hän kuulee nuo hyvät, ylevät sanat, hän näkee edessään kaikenlaisiin „lokakuulaisten” pukimiin verhoutuneita maalaiskonstaapeleita, turpiin antavia komisarioita, maaorjuuttaja-tilanherroja. Hän asettuu varmasti kansan vapauden puolelle, koreaksi maalattu kyltti vetää häntä puoleensa, hän ei huomaa heti poroporvarillista petosta, hänestä tulee kadetti... hän pysyy kadettina niin kauan, kunnes tapahtumien kulku osoittaa hänelle, että kansan vapaus on vielä taistellen vallattava, että oikea taistelu kansan vapaudesta on edessä ja se käydään Duuman *ulkopuolella*. Ja silloin... silloin sekä talonpojat että kaupunkien pikkuporvariston joukot jakaantuvat: pieni, mutta taloudellisesti vankka kulakkivähemmistö voi jo asettua päättäväisesti vastavallankumouksen puolelle, osa asettuu „sovinnon” ja „sovittelun” kannalle, hieromaan sovussa kauppoja monarkian ja tilanherrojen kanssa, osa siirtyy vallankumouksen puolelle.

Pieneläjä rakensi barrikadeja joulukuussa, suuren taistelun aikana. Maaliskuussa, kapinan tukahduttamisen jälkeen, pieneläjä protestoi hallitusta vastaan valitsemalla kadetin. Pieneläjä kaikkooa vielä kadettien luota vallankumoukseen, kun nykyiset perustuslailliset illuusiot särkyvät. Mikä osa pieneläjistä siirtyy kadettien jaarittelun puolelta vallankumouksellisen taistelun puolelle, mikä osa talonpoikaistosta liittyy heihin, miten tarmokkaasti, järjestyneesti ja menestyksellisesti proletariaatti on esiintyvä

uudessa rynnistyksessä,— se ratkaisee vallankumouksen lopputuloksen.

Kadettipuolue on lyhytikäinen, elinkyvytön puolue. Tämä väite saattaa tuntua paradoksilta tällaisella ajankohdalla, jolloin kadetit saavat loistavia voittoja vaaleissa, jolloin heillä on varmaankin edessään vielä loistavampia „parlamentti”-voittoja Duumassa. Mutta marxilaisuus opettaa meitä tarkastelemaan jokaista ilmiötä sen kehityksessä eikä tyytymään yksistään sen pinnallisiin ääriiviivoihin, opettaa olemaan uskomatta kauniita kylttejä, tutkimaan puolueiden taloudellisia luokkaperusteita, perehtymään siihen objektiiviseen poliittiseen tilanteeseen, mikä on ennakolta ratkaiseva näiden puolueiden poliittisen toiminnan merkityksen ja lopputuloksen. Soveltakaa tätä tarkastelumetodia kadetteihin, niin te huomaatte väitteemme oikeaksi. Kadetit eivät ole puolue, vaan symptomit. He eivät ole poliittinen voima, vaan vaahtoa, jota syntyy keskenään taistelevien ja enemmän tai vähemmän tasavertaisten voimien törmätessä yhteen. Heissä ovat totta totisesti yhtyneinä joutsen, rapu ja hauki — lörpöttelevä, kopeileva, omahyväinen, ahdasmielinen ja pelkurimainen porvarillinen intelligenssi, vastavallankumouksellinen tilanherra, joka haluaa sopivalla hinnalla päästä irti vallankumouksesta, ja vihdoin — vankka, taloudellinen, säästeliäs ja itära pikkuporvari. Tämä puolue ei yleensä halua eikä voi olla vähänkään pysyvästi vallassa porvarillisessa yhteiskunnassa, se ei halua eikä voi viedä porvarillis-demokraattista vallankumousta mitään määrättyä tietä. Kadetit eivät halua olla vallassa, he pitävät parempana „oleilla” monarkian ja yläkamarin kera. He eivät voi olla vallassa, sillä porvarillisen yhteiskunnan todelliset isännät, kaikenlaiset Shipovit ja Gutshkovit, suurpääoman ja suuromistuksen edustajat, ovat sivussa tästä puolueesta. Kadetit ovat puolue, joka haaveilee valkoisesta, puhtoisesta, kunnollisesta, „ihanteellisesta” porvarillisesta yhteiskunnasta. Gutshkovit ja Shipovit ovat mustan, todellisen, reaalisen pääoman puolue nykyisessä porvarillisessa yhteiskunnassa. Kadetit eivät voi viedä vallankumousta eteenpäin, koska heillä ei ole takanaan lujasti yhteen liittyntä ja todella vallankumouksellista luokkaa. He pelkäävät vallankumousta. He liittyvät ympärilleen kaikki, koko „kansan” vain perustuslaillisten illusioiden pohjalla, yhdistävät vain kielteisillä siteillä:

heitä yhdistää viha ylensyönyttä petoa — itsevaltiudellista hallitusta kohtaan, jota vastassa *äärimmäisenä vasemmistona* ovat nyt kadetit tällä nykyisellä „legaalisella” maaperällä.

Kadettien historiallinen osuus on ohimenevää, hetkellistä laatua. He sortuvat perustuslaillisten illuusioiden kiertämättömän ja nopean sortumisen mukana, samoin kuin sortuivat meidän kadettejamme suuresti muistuttavat, samantyyppiset pikkuporvarilliset ranskalaiset sosialidemokraatit 40-luvun lopulla. Kadetit sortuvat, lannoittaen maaperän... joko Shipovien ja Gutshkovien pitkällistä valtakautta varten, vallankumouksen hautaamiseksi pitkäksi aikaa, „vakavaa” porvarillista perustuslaillisuutta varten; — tahi proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattista diktatuuria varten.

IV

KADETTIDUUMAN OSUUS JA MERKITYS

Valtakunnanduumasta tulee siis kadettilainen, sanovat meille liberaaliset sanomalehdet. Sanoimme jo, että tuo oletamus on aivan paikallaan. Lisäämme vain, että jos kadetit nykyisistä voitoistaan huolimatta jäävät Duumassa vähemmistöksi, niin tuskinpa tämä seikka erikoisen oleellisesti muuttaa sen poliittisen kriisin kulkua, joka nyt jälleen kehittyy Venäjällä. Tämän vallankumouksellisen kriisin ainesten juuret ovat niin syvällä, ettei Duuman yksi tahi toinen kokoonpano voi siihen tuntuvasti vaikuttaa. Laajojen väestöjoukkojen suhde hallitukseen on aivan selvä. Hallituksen suhde koko yhteiskunnallisen kehityksen kypsyneisiin tarpeisiin on vieläkin selvempi. Tällaisen asiaintilan vallitessa vallankumous tulee luonnollisesti kehittymään edelleen. Mustasotnialaisten ylivoimaan ensimmäisessä Duumassa on yhteydessä vain eräs todennäköinen hidastuminen Venäjän poliittisen kehityksen tietyissä puolissa. Nimittäin: hidastuu kadettipuolueen romahdus ja kadettien lumouksen hälveneminen kansan keskuudessa, jos kadetit tulevat nyt vähemmistöksi. Heille olisi nyt hyvin mukavaa olla vähemmistönä, pysyä oppositiossa. Mustasotnialaisten ylivoima muodostuisi yleisön silmissä sellaiseksi, että sen sanottaisiin johtuvan hallituksen pakkotoimenpiteistä vaa-

lien aikana. Kadettien, jotka tajuavat oppositionsa „vaaratomuuden”, oppositiohenkiset puheet olisivat erittäin tulsia. Poliittisesti kehittymättömän väestön laajojen joukkojen edessä saattaisi kadettien arvovalta nousta sellaisissa oloissa, jolloin kadettien „sanat” raikuisivat vieläkin kuulumammin kuin nykyään, mutta kadettien „teot” jäisivät vielä epäselviksi, koska lokakuulaiset alistaisivat kadetit enemmistön tahtoon. Tyytymättömyyden kasvu hallitusta vastaan ja uuden vallankumouksellisen nousun valmistelu kävisi silloinkin omaa latuaan, mutta kadettien tyhjänpäiväisyyden paljastaminen saattaisi hieman hidastua.

Ottakaamme nyt tarkasteltavaksi toinen oletamus, joka on todennäköisempi, jos uskotaan kadettilehtien nykyisiä vakuutteluja. Olettakaamme, että kadetit tulevat Duumassa enemmistöksi,— tietysti otaksuen, että kadetteihin yhtyy erilaisia puolueisiin kuulumattomia, „pikkupuoluelaisia” ja muita liberaaleja samassa suhteessa kuin nykyään vaaleissakin on havaittavissa. Minkälainen on oleva kadettiduuman merkitys ja osuus?

Kadetit itse antavat tähän kysymykseen varsin selviä vastauksia. Heidän lausuntonsa, lupauksensa ja suurisanaiset fraasinsa huokuvat varmuutta ja päättäväisyyttä. Ja meille, työväenpuolueen jäsenille, on äärettömän tärkeätä koota huolellisesti talteen kaikki nuo lausunnot, painaa ne visusti mieleen, levittää niitä laajemmin kansan keskuuteen ja saada ehdottomasti aikaan se, etteivät poliittisen kasvatuksen oppitunnit (joita kadetit kansalle antavat) menisi hukkaan, että työläiset ja talonpojat tietäisivät aivan varmasti, *mitä kadetit lupaavat ja miten he täyttävät lupauksiaan.*

Me emme voi ajatellakaan, että tähän kirjaseen,— joka ei ole sen enempää kuin kuljeksivan sosialidemokraattisen sanomalehtimiehen hajanaisia huomioita, sanomalehtimiehen, joka on Durnovon ja kumpp. tahdosta pantu pois sanomalehtityöstä,—emme voi ajatellakaan, että tähän kirjaseen saisimme kootuksi Duumaan menevien kadettien kaikki lausunnot ja lupaukset tai edes oleellisimmat niistä. Voimme panna merkille vain yhtä ja toista sen kirjallisuuden perusteella, mitä meillä on sattumalta käsillä.

Tässä on sanomalehti „Narodnaja Svoboda”, joka ilmestyi joulukuussa ja jonka hallitus pian lakkautti. Se on suoranainen, virallinen kadettipuolueen äänenkannattaja.

Tätä lehteä toimittivat tuon puolueen sellaiset tukipylyvät kuin herrat Miljukov ja Hessen. Että sen sisällöstä vastaa koko kadettipuolue,— siitä ei voi olla pienintäkään epäilystä.

Joulukuun 20 päivän numerossa „Narodnaja Svoboda” ryhtyi vakuuttelemaan lukijalle, että täytyy mennä Duumaan. Entä mitä perusteluja kadettien äänenkannattaja tällöin esittää? „Narodnaja Svobodalle” ei johdu mieleenkään kiistää sitä vastaan, että Venäjän vuorossaolevana poliittisena tehtävänä on perustavan kokouksen koollekutsuminen. Kadettien äänenkannattaja pitää sitä väitettä todistettuna. Kysymys on nähkääs vain siitä, kuka kutsuu koolle tuon perustavan kokouksen. Siihen voidaan vastata kolmella tavalla: 1) nykyinen, s.o. todellisuudessa itsevaltiudellinen hallitus; 2) väliaikainen vallankumoushallitus ja 3) Valtakunnanduuma „*valtana, joka kilvoittelee vallan kanssa*”. Ja niinpä kadetit hylkäävät kaksi edellistä ratkaisua — he eivät luota itsevaltiudelliseen hallitukseen eivätkä usko kapinan menestykseen. Kolmannen ratkaisun kadetit sen sijaan hyväksyvät. Juuri sen tähden he kehoittavatkin menemään Duumaan, koska se on paras, varmin y.m.s., y.m.s. keino yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumiseksi.

Painakaa tämä johtopäätös visusti mieleenne, hyvät herrat! Kadettipuolue, „kansanvapauden” puolue, *on luvannut kansalle* käyttää hyväkseen „*valtaa, joka kilvoittelee vallan kanssa*”, käyttää ylivoimaansa Valtakunnanduumaassa (jos kansa auttaa sitä saavuttamaan sellaisen ylivoiman) *yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumiseksi*.

Se on historiallinen tosiasia. Se on tärkeä lupaus. Se on ensimmäinen tarkistus, miten „kansanvapauden” puolue lainausmerkeissä sanottuna tulee palvelemaan kansan vapautta ilman lainausmerkkejä.

Kadettipuolueen nykyisissä sanomalehdissä (ja toisimme uudelleen, että *tosiasiallisesti* ovat miltei kaikki liberaaliset sanomalehdet, muun muassa „Rusj”, „Nasha Zhizn” y.m., yhtyneet tähän puolueeseen) te ette enää tapaa sellaista lupausa. Puhutaan ehkä Duuman „perustavista tehtävistä”, mutta ei enää siitä, että Duuma kutsuisi koolle yleiskansallisen perustavan kokouksen. Sitä mukaa kuin lähenee se aika, jolloin lupaukset on vahvistettava täyttä-

mällä ne, *otetaan jo askel taaksepäin*, valmistellaan jo *takaporttia*.

Vai onkohan koko kysymys siitä, että julmat lait estävät nyt puhumasta suoraan perustavasta kokouksesta? Eikö niin, hyvät herrat? Duumassahan, missä teidän edustajanne tulevat *lain nojalla* nauttimaan sananvapautta, te tulette jälleen puhumaan täydellä äänellä, te vaaditte kutsuttavaksi... mitä sanoinkaan?.. te *kutsutte koolle* yleiskansallisen perustavan kokouksen, eikö niin?

Sittenpäähän näemme. Emmekä unohta, että kadetit lupasivat kutsua Duuman välityksellä koolle yleiskansallisen perustavan kokouksen. Kadettilehdet ovat nyt kirjavanaan lausuntoja, että heistä, kadeteista, tulee „hallitus”, että heillä tulee olemaan „valta” y.m., j.n.e. Onneksi olkoon, herrat! Mitä pikemmin teillä tulee olemaan enemmistö Duumassa, sitä nopeammin koittaa aika, jolloin vekselinne esitetään lunastettaviksi. Kadettilainen „Rusj” lehti, tervehtien „kansanvapauden” puolueen Pietarissa saamaa voittoa, julkaisi maaliskuun 22 päivän numerossa tulisen kirjoituksen: „Kansan kanssa vaiko sitä vastaan?”. Siinä ei puhuta suoraan yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumisesta Duuman toimesta. Mutta vaikka onkin otettu tämä askel takaisin kadettien antamista lupauksista, jää kuitenkin vielä melko paljon kadettien viitoittamia oivallisia näköaloja:

„Nyt kokoontuvan Duuman päätarkoituksena ja kansanvapauden puolueen tehtävänä siinä on toimia kansan suuttumusta edustavana ruoskana.

Ajettuaan pois rikolliset hallituksenjäsenet ja pantuaan heidät syytteeseen sen on ryhdyttävä vain lykkäystäsietämättömiin toimenpiteisiin ja sitten kutsuttava koolle oikea Duuma — laajemmilla perusteilla, koko kansan edustajaksi” (t.s. kutsuttava koolle perustava kokous?).

„Siinä on epäilemättä Duuman tehtävä, t.s. se tehtävä, minkä itse kansa sille nyt antaa”.

Vai niin. Vai niin. Ajettava pois hallitus. Pantava hallitus syytteeseen. Kutsuttava koolle oikea Duuma.

Hyvin se „Rusj” lehti kirjoittaa. Hyvinpä kadetit puhuvat. Ihmeteltävän kauniisti kadetit puhuvat. Paha vain, että noiden hyvien sanojen takia heidän lehtiänsä lakkautetaan...

Painakaamme mieleen, hyvät herrat, tämä uusi lupaus, joka on annettu seuraavana päivänä Pietarin vaalien

jälkeen, painakaamme se visusti mieleen. Kadetit menevät Duumaan häätääkseen pois hallituksen, pannakseen hallituksen syytteeseen, kutsuakseen koolle oikean Duuman.

Kadettien lupauksista Duumaan nähden siirrymme nyt niihin „aikeisiin”, joita hallituksella on kadettilaiseen Duumaan nähden. Tietysti ei kenenkään ole suotu tietää tarkalleen noita „aikeita”, mutta jopa näissä samaisissa kaikkein optimistisimmissäkin kadettilehdissä on jonkin verran aineistoa, josta voidaan tehdä päätelmiä asiasta. Niinpä esim. Ranskasta saatavaan lainaan nähden saapuu yhä varmempia tietoituksia, että tämä lainan saanti on ratkaistu asia, että se tapahtuu jo ennen Duumaa. Hallitus tulee tietysti olemaan vieläkin vähemmän Duumasta riippuvainen.

Edelleen, Witten—Durnovon ministeristön näköalojen suhteen samainen sanomalehti „Rusj” (tai „Molva”) edellä siteeratussa kirjoituksessa kehoittaa hallitusta „kulkemaan yhdessä kansan kanssa, s.o. Duuman kanssa”. Kuten näette, „rikollisten hallituksenjäsenten pois ajaminen” käsitetään oikeastaan vain vissiksi henkilöiden vaihdokseksi. Minkälaista vaihdosta sillä tarkoitetaan, näkyy seuraavista lehden sanoista:

„Taantumukselle itselleenkin olisi nyt edullisinta sellaisen toimihenkilön kuin D. N. Shipovin ministeristö. Se yksin pystyisi ehkäisemään hallituksen ja yhteiskuntapiirien lopullisen yhteentörmäyksen Duumassa”. Mutta me kuljemme „huonoimman mahdollisuuden” tietä, huomauttaa lehti, odottaessamme pelkästään virkailijaministeristön muodostamista. „Tämä ei kaipaa mitään todistelua”, sanoo „Molva”, „kaikille on päivänselvää, että ellei hallitus aio riistää Duumalta sen merkitystä, niin hallituksen täytyy, sen on pakko antaa heti virkaero Durnovolle, Wittelle ja Akimoville. Ja yhtä selvää on sekin, että jos tätä ei tehdä, jos tätä ei tulla tekemään, niin se merkitsee vain sitä, että santarmimaista „hillitsemis- ja ehkäisemis”-politiikkaa aiotaan siis käyttää myöskin kansanedustajien suhteen, myöskin Valtakunnanduunaa vastaan. Ja siihen kelpaavat tietysti parhaiten sellaiset kädet, jotka ovat jo muutenkin kyynärpäitä myöten tahritut kansan verellä. Aivan selvää on: jos hra Durnovo jää paikalleen oppositiomielisen Duuman aikana, niin ainoastaan sitä varten, että hajoittaisi Duuman. Muuta tarkoitusta ei siinä ole eikä voikaan olla.

Sen ymmärtävät kaikki. Sen ymmärtää pörssi, ja se ymmärretään myöskin ulkomailla”. Duumaa „vastaan toimiminen” merkitsee „valtiolaivan päästämistä sellaiseen myrskyisään pyörteeseen” j.n.e., j.n.e.

Ja lopuksi, jotta kuva olisi täydellinen, esitämme vielä kadettilaisesta „Nasha Zhizn” lehdestä maaliskuun 21 päivältä seuraavan „virkavaltaisia piirejä” koskevan uutisen. Tämä lehti koettaa tehdä lukijoille erittäin tarkasti selvää näistä piireistä.

„Kadettipuolueen yhä kasvava menestys on kiinnittänyt piirien huomiota. Ensin tämä menestys saattoi hieman ymmälle, mutta nykyään siihen suhtaudutaan aivan tyynesti. Sunnuntaina korkeimpien hallituspöytäkirjojen edustajat pitivät tästä kysymyksestä yksityisluontoisen neuvottelun, jossa tämä suhde tuli selväksi ja lisäksi viitoitettiin niin sanoaksemme taktiikka. Muun muassa esitettiin varsin kuvaavia näkökohtia. Eräitten mielestä kadettien menestys on hallitukselle suorastaan eduksi: sillä jos Duumaan pääsisivät oikeistoaineokset, niin se olisi vain eduksi äärimmäisille ryhmille, jotka saisivat mahdollisuuden harjoittaa propagandaa Duumaa vastaan viittaamalla sen kokoonpanoon ja voisivat sanoa, että se on keinotekoisesti seloittu taantumukselliseksi; yhteiskuntapiirit joukkona ottaen suhtautuvat Duumaan sitä suuremmalla kunnioituksella, mitä enemmän sinne tulee kadettipuolueen edustajia. Mitä taas tulee taktikkaan Duumaan nähden, niin enemmistö on sitä mieltä, ettei ole syytä pelätä mitään „yllätyksiä” „niissä puitteissa, joihin Duuma on asetettu”, kuten eräs läsnäoleista avomielisesti huomautti. Sen tähden enemmistö arvelee, ettei suinkaan pidä asettaa esteitä tuleville Duuman jäsenille, „vaikkapa he alkaisivat arvostella erinäisiä hallitushenkilöitäkin”. Hyvin monet odottavat käyvän niin, ja byrokraattien yhteinen mielipide tässä suhteessa päättyy siihen, että „puhukoot”; „vaativat asetettavaksi syytteeseen; ehkäpä asia pannaan alullekin j.n.e., mutta sitten se alkaa heitä itseäänkin kyllästyttää; mitä niistä jutuista oikein tulee, se vielä nähdään, mutta toistaiseksi pitäähän Duuman jäsenten syvenytään maan asioihin — ja kaikki tasaantuu alalleen. Jos taas jäsenille palkkainta päänä esittää epäluottamuslause hallitukselle, niin ei silläkään ole merkitystä; sillä loppujen lopuksi ei Duuma nimitä ministereitä”. Näiden perustelujen sanotaan vaikuttaneen rauhoittavasti jopa Durnovon ja Witteenkin, jotka olivat ensialussa joutuneet ymmälle kadettipuolueen voitoista”.

Näin siis teillä on edessänne „tekosten” välittömien, kiinnostuneiden osanottajien mielipiteitä, katsomuksia ja aikeita. Yhtäältä on edessä taistelun näköalat. Kadetit lupaavat ajaa hallituksen tiehensä ja kutsua koolle uuden Duuman. Hallitus aikoo hajottaa Duuman, — ja silloin on edessä „myrskyisä pyörre”. Kysymys on siis siitä, kuka kenet ajaa tiehensä tai kuka kenet hajottaa. Toisaalta on

edessä sopimuksenteon näköalat. Kadetit arvelevat, että Shipovin ministeristö voisi ehkäistä hallituksen ja yhteiskuntapiirien väliset yhteentörmäykset. Hallitus arvelee: puhukoot, ja voivathan joitakuita panna syytteeseenkin, mutta eihän Duuma nimitä ministerejä. Olemme tahallamme esittäneet yksinomaan itsensä geschäftin osanottajien mielipiteitä ja vieläpä yksinomaan heidän omina lausuminaan. Emme ole lisänneet mitään omasta puolestamme. Lisääminen olisi merkinnyt todistajain lausuntojen vaikutuksen heikentämistä. Näistä todistajain lausunnoista kuvastuu kadettilaisen Duuman olemus erinomaisen havainnollisesti.

Joko taistelu, ja silloin ei tule taistelemaan Duuma, vaan vallankumouksellinen kansa. Duuma toivoo saavansa niittää voiton hedelmät. Tahi sopimuksenteko, ja silloin joutuu petetyksi joka tapauksessa kansa, s.o. proletariaatti ja talonpoikaisto. Sopimuksenteon ehdoista eivät ihmiset, liikemiehet sanan todellisessa merkityksessä, puhu koskaan ennen aikojaan, ja vain kuumapäiset „radikaalit” toisinaan lörpöttelevät liikoja: vaikkapa esimerkiksi virkailijaministeristön korvaaminen „rehellisen porvarin” Shipovin ministeristöllä, silloin voitaisiin tehdä kaupat loukkaamatta kumpaakaan osapuolta... Silloin oltaisiin jo hyvin, hyvin lähellä kadettien ihanteen toteutumista: ensisija monarkialle; toinen sija tilanherrojen ja tehtailijain yläkamarille ja sen suuntaa vastaavalle Shipovin ministeristölle; kolmas sija „kansan” Duumalle.

Itsestään selvää on, että tässä vaihtoehdossa, samoin kuin missä olettamuksissa tahansa yhteiskunnalliseen ja poliittiseen tulevaisuuteen nähden, on viitoitettu vain kehityksen tärkeimmät ja peruslinjat. Todellisessa elämässä esiintyy usein sekaratkaisuja, linjat kietoutuvat toisiinsa,— taistelu vuorottelee sopimuksenteon kanssa, sopimuksentekoa täydennetään taistelulla. Niinpä hra Miljukov „Retsh” lehdessä (perjantaina maaliskuun 24 pnä) pohtii-kin siten, juuri siten jo selvän kadettien voiton perspektiivejä: turhaan muka meitä luullaan vallankumouksellisiksi ja niiksi leimataan. Hyvät herrat, kaikki johtuu tilanteesta,— opettaa „herttainen dialektikkomme” vallanpitäjiä,— olihan Shipovkin lokakuun 17 päivään saakka „vallankumouksellinen”. Jos haluatte ryhtyä kanssamme sopimukseen kristillisesti ja hyvällä, niin silloin on edessä reformi eikä vallankumous. Jos ette halua, niin silloin

pitänee vaikuttaa teihin hieman painostuksella alhaalta-käsin, päästää kimppeunne hiukkasen vallankumousta, pelästyttää teitä vähäsen, heikentää teitä jollakin vallankumouksellisen kansan iskulla, niin tulette myöntyväisemmiksi,— ja katsos, sopimus tulee meille edullisemmaksi.

Laskutehtävän ainekset ovat siis tällaiset. Vallassa on hallitus, johon suuri joukko porvaristoa ei ilmeisesti luota ja jota työläiset ja tietoiset talonpojat vihaavat. Hallituksella on käsissään äärettömän suuret voima-aseet. On yksi heikko kohta — rahavarat. Ja sekin on epävarmaa: ehkäpä vielä onnistutaan saamaan laina ennen Duumaa. Hallitusta vastassa on olettamuksemme mukaan kadettilainen Duuma. Mitä se haluaa? Sen ylin hinta, jossa on „tinkimisen varaa”, on tiedossa: se on kadettien ohjelma, monarkia ja yläkamari sekä demokraattinen alakamari. Mikä on sen alin hinta? — sitä ei tiedetä. Jotain kai Shipovin hallituksen kaltaista... Tosin hän vastustaa välitöntä äänioikeutta, mutta onhan hän sentään rehellinen ihminen... kaipa sitä jotenkin toimeen tultaisiin. Duuman taistelukeinoja ovat: kieltäytyminen antamasta rahaa. Ei se mikään varma keino ole, sillä ensiksikin rahaa tulee kai olemaan ilman Duumaa-kin, ja toiseksi — lain mukaan Duumalla on kerrassaan vähäiset oikeudet finanssivalvontaan. Toinen keino: „että he ampuisivat” — muistatte kai, miten Katkov kuvasi liberaalien suhtautumista hallitukseen: anna myöten, tai „he” alkavat ampua⁶⁶. Mutta Katkovin aikoina „he” olivat kourallinen sankareita, jotka eivät voineet tehdä muuta kuin surmata yksityisiä henkilöitä. Nyt „he” ovat koko proletariaatin suuret joukot, proletariaatin, joka lokakuussa näytti kykenevänsä ihmeteltävän yksimieliseen esiintymiseen koko Venäjän mitassa ja joka joulukuussa näytti pystyvänsä käymään sitkeätä aseellista taistelua. „He” käsittävät nykyään jo talonpoikaisenkin joukon, joka on osoittanut pystyvänsä käymään vallankumouksellista taistelua hajanaisessa, tiedottomassa, ei yksimielisessä muodossa, mutta tuossa joukossa kasvavat lukumäärältään ne tietoiset taistelijat, jotka kykenevät sopivissa oloissa, pienimmänkin vapaan tuulahduksen tullessa (ja nykyisinhan on niin vaikea säilyä läpivedolta!) viemään miljoonat mukanaan. „He” pystyvät jo muuhunkin, eikä vain surmaamaan ministerejä. „He” voivat pyyhkäistä jäljettämiin sekä monarkian että kaikki yläkamarin tapaisetkin, koko

tilanherrojen maanomistuksen ja vieläpä vakinaisen armeijankin. „He” eivät ainoastaan voi sitä tehdä, vaan „he” kiertämättä tekevätkin sen, jos heikkenee sotilasdiktatuurin harjoittama sorto — tuo vanhan järjestelmän viimeinen turva, joka on osoittautunut viimeiseksi ei minkään teoreettisten laskelmien perusteella, vaan jo saadun käytännöllisen kokemuksen pohjalla.

Sellaiset ovat laskutehtävän ainekset. Miten se tulee ratkaistuksi, sitä on mahdoton etukäteen aivan tarkalleen sanoa. Siitä, kuinka me, sosialidemokraatit, *haluamme* sen ratkaista ja kuinka kaikki tietoiset työläiset ja tietoiset talonpojat *tulevat* sitä ratkaisemaan, siitä ei voi olla epäilystä: on pyrittävä talonpoikaiskapinan täydelliseen voittoon ja todella demokraattisen tasavallan pystyttämiseen. Minkälainen *tulee olemaan* kadettien taktiikka tehtävän ollessa tässä tilassa, minkälainen tämän taktiikan *pitää olla* yksityisten henkilöiden tahdosta ja tietoisuudesta riippumatta, niiden objektiivisten olojen pakosta, joissa pikkuporvaristo joutuu olemaan vapautumisensa puolesta taistelevassa kapitalistisessa yhteiskunnassa?

Kadettien taktiikka tulee väistämättä ja kiertämättä olemaan sellainen, että he luovivat itsevaltiuden sekä vallankumouksellisen kansan voiton välillä, antamatta kummankaan vastustajan nujertaa toista ratkaisevasti ja lopullisesti. Jos itsevaltius nujertaa ratkaisevasti ja lopullisesti vallankumouksen, niin kadetit tulevat voimattomiksi, sillä heidän voimansa johtuu vallankumouksesta. Jos vallankumouksellinen kansa, s.o. proletariaatti ja koko tilanherrojen maanomistusta vastaan kapinoiva talonpoikaisto nujertavat ratkaisevasti ja lopullisesti itsevaltiuden, siis pyyhkäisevät pois sekä monarkian että kaikki sen lisäkkeet, niin kadetit tulevat taaskin voimattomiksi, sillä kaikki, mikä on elinkykyistä, pakenee heti heidän luotaan vallankumouksen tai vastavallankumouksen puolelle, ja puolueeseen jää vain parisen Kiesewetteriä, jotka huokailevat „diktatuurista” ja etsiskelevät latinalaisista sanakirjoista sopivien latinalaisten sanojen merkitystä. Lyhyesti sanoen kadettien taktiikka voidaan tulkita näin: *on turvattava kadettipuolueelle vallankumouksellisen kansan kannatus*. Sanan „kannatus” on tarkoitettava juuri sellaisia vallankumouksellisen kansan tekoja, jotka ensinnäkin olisivat alistetut kokonaan kadettipuolueen eduille, sen ohjeiden mukaisiksi j.n.e., ja

toiseksi, jotka eivät olisi liian ratkaisevia, hyökkääviä ja, mikä tärkeintä, eivät olisi liian tehokkaita tekoja. Vallankumouksellisen kansan ei pidä olla itsenäinen, se ensinnäkin, ja toiseksi sen ei pidä saada lopullista voittoa, sen ei pidä murskata vihollistaan. Tätä taktiikkaa tulevat ylipäänsä koko kadettipuolue ja minkälainen kadettiduumatahansa kiertämättä toteuttamaan, ja sitä paitsi tullaan tätä taktiikkaa tietysti perustelevaan, puolustamaan ja todistelemaan oikeaksi koko „tieteellisten” tutkimusten*, „filosofian” hämääyryksien, poliittisten (tai politikoitsijain) typeryyksien, „kirjallis-kriittisten” ruikutusten (à la** Berdjajev) y.m.s., y.m.s. runsaalla ideologisella pakaasilla.

Sitä vastoin vallankumouksellinen sosialidemokratia ei voi nykyään määritellä taktiikkaansa teesillä: kadettipuolueen ja kadettiduuman kannattaminen. Sellainen taktiikka olisi virheellinen eikä kelpaisi mihinkään.

Meille tietysti sanotaan: kuinka niin? kiellättekö te sen, minkä teidän oma ohjelmanne ja koko kansainvälinen sosialidemokratia ovat tunnustaneet? Kiellättekö te vallankumoukselliselta ja oppositiomieliseltä porvarilliselta demokratialta sosialidemokraattisen proletariaatin kannatuksen? Mutta sehän on anarkismia, utopiaa, mellakointia, järjetöntä vallankumousintoilua.

Mallitakaan, herrat. Sallikaa ennen kaikkea muistuttaa teille, että edessämme ei ole yleinen eikä abstraktinen kysymys porvarillisen demokratian tukemisesta yleensä, vaan konkreettinen kysymys nimenomaan kadettipuolueen ja nimenomaan kadettiduuman tukemisesta. Me emme kiellä yleistä teesiä, vaan vaadimme analysoimaan erikoisesti niitä oloja, joihin näitä yleisiä periaatteita konkreettisesti sovelletaan. Abstraktista totuutta ei ole, totuus on aina konkreettinen. Tämän on unohtanut esimerkiksi Plehanov, kun hän jo monetta kertaa esittää ja erikoisesti korostaa seuraavaa taktiikkaa: „Taantumus pyrkii eristämään meidät. Meidän on pyrittävä eristämään taantumus”. Tämä on oikea teesi, mutta se on aivan naurettavan ylimalkainen: se soveltuu yhtä hyvin sekä vuoden 1870 Venäjään että vuoden 1906 Venäjään, sekä Venäjään yleensä että Afrikkaan, Amerikkaan, Kiinaan ja Intiaan. Se ei sano

* Sellaisilla kuin hra Kiesewetterin tutkimuksilla, hän kun on tehnyt sen löydön, että latinaksi diktatuuri merkitsee voimistettua suojelua.

** — kuten. *Toim.*

yhtään mitään eikä hyödytä mitään, sillä koko tehtävähän on siinä, että määritellään, mitä on taantumus ja kenen kanssa nimenomaan ja miten nimenomaan pitää liittyä yhteen (tahi ellei liitytä yhteen, niin sopia toiminnoistaan), jotta taantumus saataisiin eristetyksi. Plehanov pelkää konkreettisen selityksen antamista, mutta todellisuudessa, käytännössä hänen taktiikkansa tarkoittaa, kuten olemme jo osoittaneet, sosialidemokraattien ja kadettien välisiä vaalikartelleja, sosialidemokratian tuen antamista kadeteille.

Kadetitko vastustavat taantumusta? Otan „Molva” lehden 18. numeron maaliskuun 22 päivältä, josta olen jo esittänyt lainauksen. Kadetit haluavat ajaa hallituksen tiehensä. Se on mainiota, se on taantumusta vastaan. Kadetit haluavat päästä sovintoon itsevaltiudellisen hallituksen kanssa suostumalla Shipovin ministeristöön *. Se on paha. Se on taantumuksen pahimpia lajeja. Kuten näette, herrat: abstraktisella väittämällä, pelkällä fraasilla taantumuksesta te ette vielä pääse askeltakaan eteenpäin.

Kadetithan ovat porvarillista demokratiaa? Oikein. Mutta niinhän talonpoikaisjoukotkin, jotka pyrkivät kaikkien tilanherramaiden konfiskoimiseen, t.s. siihen, mitä kadetit eivät halua, ovat myös porvarillista demokratiaa. Porvarillisen demokratian molempien osien poliittinen toiminta on sekä muotojensa että sisältönsä puolesta erilaista. Kumpaisen tukeminen on meille juuri nyt tärkeämpää? *Yleensä puhuen*, voimmeko me demokraattisen vallankumouksen kaudella tukea ensinmainittua? Eikö se merkitsisi jälkimmäisen pettämistä? Tai ehkäpä te haluatte kieltää sen, että kadetit, jotka ovat politiikassa valmiit sovintoon tyytyen Shipoviin, saattavat agraarikysymyksessä tehdä sovinnon tyytyen Kaufmanniin? Kuten näette, herrat: abstraktisella väittämällä, pelkällä fraasilla porvarillisesta demokratiasta te ette pääse vielä askeltakaan eteenpäin.

— Mutta kadetithan ovat yhtenäisen, voimakas, elin-
kykyinen parlamenttipuolue!

* Minulle saatetaan sanoa: se on vale. Lörpöttelevä „Molva” on vain tullut puhuneeksi pötyä. Pyydän anteeksi: mielestäni se on totta. Lörpöttelevä „Molva” on lörpötellyt julki totuuden.— tietenkäin osapuilleen, ei kirjaimelleen täsmällistä totuutta. Kuka ratkaisee kiistamme? Vetoamallako kadettien lausuntoihin? Mutta minä en usko politiikassa sanoihin. Kadettien tekoihinko? Niin, siihen kriteerioon minä uskon. Ja ken tarkastelee kaikkea kadettien poliittista menettelyä yleensä otettuna, hänen täytyy myöntää, että se, mitä „Molva” sanoi, on pohjaltaan täyttä totta.

Se ei ole totta. Kadetit eivät ole yhtenäinen, voimakas, elinkykyinen puolue eikä parlamenttipuoluekaan. He eivät ole yhtenäinen puolue, sillä heidän puolestaan äänesti paljon sellaisia ihmisiä, jotka ovat valmiita taistelemaan loppuun saakka eivätkä ainoastaan tekemään sovintokauppaa. He eivät ole yhtenäinen puolue, sillä heidän yhteiskunnallinen pohjansa on sisäisesti ristiriitainen: demokraattisesta pikkuporvaristosta vastavallankumoukselliseen tilanherraan saakka. He eivät ole voimakkaita, koska he eivät halua eivätkä voi ottaa puolueena osaa siihen kärkevään, avoimeen kansalaissotaan, joka puhkesi Venäjällä ilmiliekkiin vuoden 1905 lopulla ja jolla on kaikki edellytykset puhjeta uudella voimalla lähitulevaisuudessa. He eivät ole elinkykyisiä, koska siinäkin tapauksessa, vaikka heidän ihanteensa toteutuisi, sen ihanteen mukaan luodussa yhteiskunnassa johtavana voimana eivät olisi he, vaan „vakavan” porvarilliset Shipovit ja Gutshkovit. He eivät ole parlamenttipuolue, koska meillä ei ole parlamenttia. Meillä ei ole perustuslakia, on vain perustuslaillinen itsevaltius, on vain perustuslaillisia illuusioita, jotka ovat erikoisen vahingollisia kärkevän kansalaissodan kaudella ja joita kadetit erittäin uutterasti levittävät.

Ja nyt olemmekin tulleet kysymyksen keskiöön. Venäjän vallankumouksen nykyisen ajankohdan erikoisuudet ovat juuri sellaiset, että objektiiviset olosuhteet nostavat etualalle päättäväisen, parlamentin ulkopuolella käytävän taistelun parlamentarismien puolesta, ja sen tähden ei tällaisella ajankohdalla ole mitään sen vahingollisempaa ja vaarallisempaa kuin perustuslailliset illuusiot ja parlamentarismilla leikittely. „Parlamentti”-opposition puolueet voivat tällaisella ajankohdalla olla vaarallisempia ja vahingollisempia kuin avoimesti ja täydellisesti taantumuskelliset puolueet: tämä väittämä saattaa tuntua paradoksilta vain sen mielestä, joka ei kykene lainkaan ajattelemaan dialektisesti. Tosiaankin: jos mitä laajimmissa kansanjoukoissa on parlamentarismien vaatimus täysin kypsä, jos tämä vaatimus nojautuu myöskin maan koko vuosisataiseen yhteiskunnallis-taloudelliseen kehitykseen, jos poliittinen kehitys on johtanut välittömästi tämän vaatimuksen toteuttamiseen, niin mikäpä voisi olla vaarallisempaa ja vahingollisempaa kuin sen teennäinen toteuttaminen? Avoin antiparlamentarismi on vaaratonta. Se on tuomittu

kuolemaan. Se on kuollut. Yritykset herättää se henkiin vaikuttavat vain mitä parhaiten siinä mielessä, että ne vallankumouksellistavat takapajuisimpia väestökerroksia. Ainoaksi mahdolliseksi keinoksi, jolla voidaan pitää pysyissä itsevaltiutta, tulee „perustuslaillinen itsevaltius”, tulee perustuslaillisten illuusioiden luominen ja levittäminen. Se on itsevaltiuden ainoata oikeaa, ainoata järjestäjä poliitiikkaa.

Ja minä vakuutan, että kadetit nykyään auttavat tätä itsevaltiuden järjestäjä poliitiikkaa enemmän kuin „Moskovskije Vedomosti”. Ottakaa esim. tämän viime mainitun lehden ja liberaalisen sanomalehdistön välinen kiista siitä kysymyksestä, onko Venäjä perustuslaillinen monarkia. Ei ole, sanoo „Moskovskije Vedomosti”. On se, väittävät kadettilaiset lehdet kuorossa. Tässä kiistassa on „Moskovskije Vedomostin” kanta edistyksellinen ja kadettilehtien kanta taantumuksellinen, sillä „Moskovskije Vedomosti” puhuu totta, paljastaa illuusioita, aussprechen was ist *, mutta kadetit puhuvat valhetta,—hyvää tarkoittavaa, hyvänsuopaa, vilpittömän tunnollista, kaunista, sopuisoita, tieteellisesti siloiteltua, kiesewetteriläisesti maalailtua, salonkimaisen säädyllystä valhetta, mutta silti kuitenkin valhetta. Eikä taistelun nykyisellä ajankohdalla ole mitään sen vaarallisempaa,—tämän ajankohdan objektiivisten olojen kannalta,—mitään sen vahingollisempaa kuin tuo tuollainen valhe.

Poikkean hieman asiasta. Jouduin äskettäin tekemään poliittisen referaatin erään hyvin valistuneen ja erittäin ystävällisen kadetin asunnossa. Väiteltiin. Kuvitelkaamme, sanoi isäntä, että edessämme on villipeto, leijona, ja me kaksi olemme raadeltavaksi annettuja orjia. Onko meidän järkevää kiistellä keskenämme? Eikö meidän velvollisuutemme olisi yhdistyä taisteluun tuota yhteistä vihollista vastaan, „eristää taantumus”, niinkuin kaikkein viisain ja kaikkein kaukonäköisin sosialidemokraatti G. V. Plehanov mainiosti sanoo? — Esimerkki on hyvä, ja minä hyväksyn sen,—vastasin siihen. Mutta miten olla, jos toinen orjista neuvoo varustamaan aseet ja käymään leijonan kimppuun, mutta toinen alkaakin juuri taistelun aikana katsella leijonan kaulaan ripustettua rintalappua, jossa on kirjoitus

* — sanoo niinkuin asia on. *Toim.*

„perustuslaki”, ja huutaa: „Minä vastustan väkivaltaa sekä oikealta että vasemmalta”, „olen parlamenttipuolueen jäsen, olen perustuslaillisella kannalla”. Eiköhän voinut käydä niin, että leijonanpentu, joka lörpöttelee julki leijonan todelliset aikomukset, osoittautuu sellaisissa oloissa hyödyllisemmäksi joukkojen valistajaksi ja niiden poliittisen tajun ja luokkatietoisuuden kehittäjäksi kuin leijonan raadeltavana oleva orja, joka levittää uskoa rintalappuun?

Siinähan se asian ydin onkin, että kun on liikkeellä sellaisia järkeilyjä, että sosialidemokratian pitää tukea porvarillista demokratiaa, niin yleisten, abstraktisten väittämien takia liian usein unohdetaan konkreettisen ajankohdan erikoisuudet, ajankohdan, jolloin on kypsässä ratkaiseva taistelu parlamentarismista ja jolloin parlamentarismilla leikkiminen on itsevaltiudellisen hallituksen eräs taistelukeino parlamentarismia vastaan. Tällaisissa oloissa, kun lopullinen parlamentin ulkopuolella käytävä taistelu on vielä edessä, parlamenttisovittelijain puolueen, perustuslaillisten illuusioiden puolueen tukemisen asettaminen työväenpuolueen tehtäväksi olisi suorastaan kohtalokas virhe, ellei rikoskin proletariaattia kohtaan.

Kuvitelkaamme, että meillä Venäjällä on vakiintunut parlamentaarinen järjestelmä. Se merkitsisi sitä, että parlamentti olisi jo muodostunut hallitsevien luokkien ja voimien herruuden perusmuodoksi, olisi jo tullut yhteiskunnallispoliittisten intressien tärkeimmäksi taisteluareenaksi. Vallankumousliikettä tämän sanan varsinaisessa merkityksessä ei ole, taloudelliset ja muut olosuhteet juuri nyt, t.s. meidän olettamallamme ajankohdalla, eivät aiheuta vallankumouksellisia purkauksia. Tällaisissa oloissa eivät mitkään vallankumoukselliset deklamaatiot tietenkään pystyisi „saamaan aikaan” vallankumousta. Parlamenttitaistelusta kieltäytyminen sellaisissa oloissa olisi sosialidemokratiale kerrassaan sallimatonta. Työväenpuolueen olisi käytävä mitä vakavimmalla tavalla käsiksi parlamentarismiin, otettava osaa „Duuman” vaaleihin ja itse „Duumaan”, sen olisi alistettava koko taktiikkansa sosialidemokraattisen parlamenttipuolueen muodostamisen ja sen toiminnan menestymisen edellytyksille. Silloin meidän ehdottomana velvollisuutenamme olisi tukea kadettipuoluetta parlamentissa kaikkia sitä oikeammalla olevia puolueita vastaan. Silloin ei olisi kerrassaan mitään

sanomista myöskään sitä vastaan, että tämän puolueen kanssa tehtäisiin vaalisopimuksia yhteisissä vaaleissa, vaikkapa läänien vaalikokouksissa (välillisissä vaaleissa). Enemmänkin. Silloin meidän velvollisuutenamme olisi jopa sekin, että sosialidemokraattien olisi parlamentissa kannattettava shipovilaisia todellisia ja julkeita taantumuksellisia vastaan: taantumus pyrkii eristämään meidät,— sanoisimme silloin,— meidän on pyrittävä eristämään taantumus.

Nyt sen sijaan ei Venäjällä voi olla puhuttakaan mistään vakiintuneen, yleisesti tunnustetun, todellisen parlamenttijärjestelmän olemassaolosta. Hallitsevien luokkien ja yhteiskunnallisten voimien herruuden perusmuotona Venäjällä on nykyään aivan ilmeisesti epäparlamentaarinen muoto, eikä yhteiskunnallis-poliittisten intressien tärkeimpänä taisteluareenana ole suinkaan parlamentti. Tällaisissa oloissa parlamenttisovittelijain puolueen tukeminen merkitsisi työväenpuolueen itsemurhaa,— ja päinvastoin, etualalle asettuu epäparlamentaarisesti toimivan porvarillisen demokratian tukeminen, vaikkakin se toimisi vaistovaraisesti, hajanaisesti, tiedottomasti (kuten talonpoikain levottomuudet), se muodostuu vakavaksi tosityöksi, jolle kaikki muu on alistettava... Sellaisissa yhteiskunnallis-poliittisissa oloissa kapina on reaalin; parlamentarismi on vain leikkikalua, epäoleellinen taistelukenttä,— pikemminkin syötti kuin todellinen myönnytys. Kysymys ei siis ole lainkaan siitä, että me kieltäisimme parlamentarismia tai väheksyisimme sitä, eikä meidän kantaamme lainkaan järkytetä yleisillä fraaseilla parlamentarismista. Kysymys on demokraattisen vallankumouksen konkreettisesta tilanteesta nimenomaan nykyisellä ajankohdalla, jolloin porvariston sovittelijat, jolloin liberaaliset monarkistit, kieltämättä itsekin sitä mahdollisuutta, että Durnovo yksinkertaisesti hajoittaa Duuman tai että lain avulla tämän Duuman merkitys supistetaan lopullisesti nollaksi, julistavat kuitenkin parlamentarismia vakavaksi tehtäväksi ja kapinan— utopiaksi, anarkismiksi, mellakoimiseksi, voimattomaksi vallankumousintoiluksi ja miksi muuksi kaikki nuo Kiese-wetterit, Miljukovit, Struvel, Izgojevit ja muut poroparvarillisuuden sankarit sitä nimittävätäkään.

Kuvitelkaapa, että sosialidemokraattinen puolue on ottanut osaa Duuman vaaleihin. On viety läpi tietty määrä sosialidemokraattisia valitsijamiehiä. Ettei mustasotniaalis-

ten annettaisi voittoa, on siis (koska on menty mukaan tuohon tolkkuttomaan vaalikomediaan) kannatettava kadetteja. Sosialidemokraattinen puolue solmii kadettien kanssa vaalisopimuksen. Kadettien avulla pääsee tietty määrä sosialidemokraatteja Duumaan. Herää kysymys: maksaisikohan tuo vaivaa yrittää? voittaisimmeko me siinä mitään vaiko häviäisimme? Ensiksikään emme voisi sosialidemokraattiselta näkökannalta saattaa laajalti joukkojen tietoon, mitä laatua ovat kadettien kanssa solmimamme vaalisopimukset ja millä ehdoilla ne on solmittu. Kadettilehdet sadointuhansin ja miljoonin kappalein levittäisivät porvarillista valhetta ja porvarillista vääristelyä proletariaatin luokkatehtävistä. Meidän lehtisemme ja meidän varauksemme erinäisissä lausunnoissa olisivat vain pisara meressä. *Itse asiassa* me joutuisimme nimenomaan äänettömäksi kadettien lisäkkeeksi. Toiseksi, ryhtyessämme sopimukseen me joko ääneti tai julkisesti ja virallisesti — se on samantekevää — epäilemättä ottaisimme proletariaatin edessä itsellemme vussin vastuun kadeteista, siitä, että he ovat parempia kuin kaikki muut, siitä, että heidän kadettilainen Duumansa auttaa kansaa, ja koko heidän kadettilaisesta politiikastaan. Kykenisimmekö me myöhemmillä „*julkilausumilla*” poistamaan itseltämme vastuun kadettien yksistä tai toisista edesottamuksista, se on vielä kyseenalaista, ja julkilausumatkin jäisivät julkilausumiksi, mutta vaalisopimus *tosiasiana* olisi jo todella olemassa. Mutta onko meillä syytä mennä edes jonkin verran, välillisestikään takuuseen kadeteista proletariaatin ja talonpoikaisjoukkojen edessä? Eivätkö kadetit ole antaneet meille tuhansia todisteita siitä, että he muistuttavat juuri niitä saksalaisia kadettiprofessoreja, juuri niitä „frankfurtilaisia fraasimestareita”, jotka ovat osanneet muuttaa yksinpä Perustavan kansalliskokouksenkin, eikä ainoastaan Duuman, vallankumouksen kehittämisen välineestä sen tylsytämistävälineeksi, vallankumouksen kuristamisen (moraalisen kuristamisen) välineeksi? Kadettipuolueen tukeminen olisi sosialidemokratian taholta virhe, ja puolueemme teki hyvin boikotoidessaan Duuman vaaleja.

Kadettipuolueen tukeminen ei voi nytkään olla sosialidemokratian tehtävänä. Me emme voi tukea kadettiduumaa. Sovittelijat ja yliloikkarit saattavat olla sodan aikana vihollistakin vaarallisempia. Shipov ei ainakaan sano

itseään „demokraatiksi”, eikä „kansanvapautta” haluava „musikka” mene hänen perässään. Mutta jos „kansanvapauden” puolue, solmittuaan jonkin sopimuksen kadettien ja sosialidemokraattien keskinäisestä kannatuksesta, tekisikin sitten kaupat itsevaltiuden kanssa perustavan kokouksen vaihtamisesta sen samaisen Shipovin ministeristöön,— tai tyypistäisikin „toimintansa” heliseviin puheisiin ja laveasanaisiin päätöslauselmiin, niin me joutuisimme mitä kieroimpaan asemaan.

Jos työväenpuolueen tehtäväksi nykyhetkellä asetettaisiin kadettien kannattaminen, niin se olisi samaa, kuin jos höyryn tehtäväksi julistettaisiin höyrylaivan merkipuhallusten antamismahdollisuuden ylläpitäminen eikä laivan voimakoneen käyttäminen. Jos kattiloissa on höyryä, niin merkkipillitkin tulevat puhaltamaan. Jos vallankumouksella on voimaa, niin kadetitkin tulevat puhaltamaan. Merkkipuhalluksia voidaan väärentää, ja parlamentarismien *puolesta* käydyn taistelun historiassa porvarilliset kansanvapauden kavaltajat ovat monia kertoja antaneet vääriä merkkipuhalluksia ja vetäneet nenästä yksinkertaisia ihmisiä, jotka ovat luottaneet kaikenlaisiin „ensimmäisiin edustuslaitoksiin”.

Tehtävänämme ei ole kadettiduuman tukeminen, vaan tässä Duumassa ilmenevien ja tähän Duumaan liittyvien konfliktien hyväksikäyttäminen valitaksemme sopivimman hetken vihollisen kimppuun hyökkäämiseksi, kapinan aloittamiseksi itsevaltiutta vastaan. Meidän on sovitettava toimintamme sen mukaiseksi, miten kasvaa poliittinen kriisi Duumassa ja Duuman ympärillä. Koko tällä duumakamppailulla on oleva äärettömän suuri merkitys meille yhteiskunnallisen mielialan huomioonottamisessa, voidaksemme oikeammin ja tarkemmin määritellä „kiehumishetken”, mutta sillä on merkitystä vain symptomina eikä reaalisena taistelukenttänä. Emme me tule tukemaan kadettiduumaa, eikä meidän pidä välittää kadettipuolueesta, vaan niistä kaupunkien pikkuporvariston ja erikoisesti talonpoikaiston aineksista, jotka annettuaan äänensä kadeteille alkavat välttämättä pettyä heihin nähden ja asettua taistelukanalle,— ja näin käy sitä pikemmin, mitä ratkaisevammin kadetit voittavat Duumassa. Meidän tehtävänämme on käyttää työläisten järjestämisen hyväksi, perustuslaillisten illuusioiden paljastamisen ja sotilaallisen hyökkäyksen val-

mistelun hyväksi koko se lykkäys, minkä oppositiomielinen Duuma meille tarjoaa (lykkäys on meille erittäin edullinen sen vuoksi, että proletariaatin on koottava hyvin voimansa). Tehtävänämmä on olla taistelupaikallamme sillä hetkellä, kun duumakomedia purkautuu uudeksi poliittiseksi suurkriisiksi, ja päämääräksemme emme aseta silloin kadettien tukemista (parhaassa tapauksessa he tulevat olemaan vain heikkona vallankumouksellisen kansan äänitorvena), vaan itsevaltiudellisen hallituksen kukistamisen ja vallan siirtämisen vallankumouksellisen kansan käsiin. Jos proletariaatti ja talonpoikaisto voittavat kapinassa, niin silloin kadettien Duuma pyöräyttää muutamassa minuutissa paperilapun siitä, että se yhtyy vallankumouhallituksen manifestiin, hallituksen, joka kutsuu koolle yleiskansallisen perustavan kokouksen. Jos kapina kukistetaan, niin taistelussa nääntyneen voittajan on ehkä pakko antaa runsaasti puolet vallasta kadettiduumalle, joka istahtaa piirakan ääreen ja tekee välittelypäätöslauselman siitä, että aseellinen kapina oli „mieletöntä” sellaisella hetkellä, jolloin oikea perustuslaillinen järjestelmä oli muka niin mahdollinen, niin lähellä... Ollapa vain ruumiita, kyllä matoja aina löytyy.

V

KADETTIEN OMAHYVAISYYDEN MALLINÄYTE

Kadettien voittojen ja työväenpuolueen tehtävien arvioimiseksi nykyisellä ajankohdalla on tavattoman tärkeää analysoida Venäjän vallankumouksen edellinen vaihe siltä kannalta, mikä vaikutussuhde sillä on nykykauteen. Julki-suuteen saatetut enemmistön ja vähemmistön taktilliset päätöslauselmaluonnokset määrittelevät kaksi linjaa, kaksi ajatussuuntaa, jotka johtuvat tuon arvioinnin erilaisista menetelmistä. Kehoittaen lukijaa tutustumaan noihin päätöslauselmiin aiomme pysähtyä tässä käsittelemään erästä kadettien „Nasha Zhizn” lehdessä julkaistua kirjoitusta. Tuo artikkeli, joka on kirjoitettu ensimmäisen menshevistisen päätöslauselman johdosta, tarjoaa erittäin runsaasti aineistoa voidaksemme tarkistaa, täydentää ja selittää sitä, mitä olemme edellä kadettiduumasta sanoneet. Sen vuoksi esitämmekin tuon kirjoituksen kokonaan (*R. Blanck*).

„Venäjän sosialidemokratian päivänkysymyksistä”, „Nasha Zhizn”, 1906, № 401, maaliskuun 23 päivältä):

„Joku päivä sitten julkaistu Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen „menshevistisen” fraktion päätöslauselma puolueen taktiikasta on sangen arvokas asiakirja. Se todistaa sitä, että Venäjän vallankumouksen ensimmäisen vaiheen antamat raskaat opetukset eivät ole menneet jättämättä jälkeä Venäjän sosialidemokratian siihen osaan, joka *herkimmin* heijastaa todellisuuden vaatimuksia ja johon tieteellisen sosialismin periaatteet ovat syöpyneet syvimmälle. Tuossa päätöslauselmassa formuloitu *uusi taktiikka pyrkii suuntaamaan Venäjän sosialidemokraattisen liikkeen sille tielle, jota koko kansainvälinen sosialidemokratia kulkee*, etujoukkonaan suuri Saksan sosialidemokraattinen puolue. Sanoin „*uusi taktiikka*”; se ei ole aivan tarkasti sanottu, koska tämä taktiikka on monessa suhteessa palaamista niihin vanhoihin periaatteisiin, jotka Venäjän sosialidemokratian perustajat laskivat jo sitä perustettaessa ja joita sen teoreetikot ja publisistit, jotka aivan Venäjän vallankumouksen alkuun asti saivat osakseen miltei kaikkien Venäjän sosialidemokraattien tunnustuksen, sen jälkeen monesti kehittivät. Mutta ne unohdettiin. Vallankumouksen vihuri nosti koko sosialidemokratiamme kuin kevyen höyhänen ja vei sen mennessään päätähuimaavalla nopeudella; silmänräpäyksessä katosivat näkyvistä kaikki sosialidemokraattiset ja marxilaiset aatteet ja periaatteet, joita oli niin suurella antaumuksella ja uskollisuudella kehitelty neljännesvuosisadan kuluessa, aivan kuin ne olisivat olleet vain kevyt ja ohut pölykerros pinnalla; itse sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen perustukset tulivat järkytetyiksi pohjiaan myöten, ja näytti siltä, että ne kiskottiin perinjuurin pois.

Mutta myrskytuuli temmelsi aikansa ja tyyntyi paikalleen, ja sosialidemokratia on palannut takaisin lähtökohtaansa. Myrskyn voimasta voidaan päätellä sen perusteella, että se tempasi mukaansa Parvusinkin, kuten hän on itse tunnustanut; ken tuntee Parvusin ja tietää, miten vaikea hänet on saada liikkeelle, hän käsittää, mitä se merkitsee... „Vallankumouksen vyöry veti meitä vastustamattomalla voimalla eteenpäin”, sanoo Parvus tunnetussa kirjasessaan. „Me olimme vain niitä harpun kieliä, joilla vallankumouksen rajumyrsky soitti”, mainitsee hän saman kirjasensa toisessa kohdassa; tämä selittää aivan oikein ja täydelleen myöskin sen, minkä takia sosialidemokraattinen musiikki siihen aikaan muistutti niin vähän Beethovenin, Bachin tahi — Marxin sinfoniaita. Kaikki teoriat ja periaatteet ja vieläpä itse ajatuskin ja yksinkertainen järki vetäytyvät taka-alalle, ne melkeinpä katoavat kullissien taakse, kun näyttämölle astuu itse luonnonvoimaisuus alkuvuosiensa kaikessa mahtavuudessa.

Mutta nyt on jälleen tullut ajatuksen ja järjen vuoro, ja voidaan *palata* tietoiseen, suunnitelmalliseen, järjestelmälliseen toimintaan. Ja tällöin on nähtävästi ryhdyttävä ensi työksi ehkäisytoimenpiteisiin, ettei enää pääsisi toistumaan se, mitä tapahtui Venäjän vallankumouksen alkukaudella, kun oli sen „Sturm- und Drang-Zeit” *, s.o. toimenpiteisiin vallankumouksellisten vyöryjen ja rajumyrskyjen hävittäviä vaikutuksia vastaan. Ainoana tehokkaana keinona sitä varten voi olla

* — „myrskyn ja kiihkon kausi”. *Toim.*

vain järjestötoiminnan laajentaminen ja lujittaminen; täysin luonnollista siis on, että „menshevikkien” fraktio asettaa tämän tehtävän etualalle ja antaa sille hyvin lavean sanamuodon, sisällyttäen ohjelmaansa myöskin taloudelliset järjestöt ja tunnustaan välttämättömäksi käyttää kaikkia legaalisia mahdollisuuksia. Päätöslauselma on vapaa romanttisesta „legaalisuuden” halveksumisesta ja aristokraattisesta „ekonomiikan” hyljeksimisestä.

Yhtä järkevästi päätöslauselma suhtautuu kysymykseen työväen demokratian ja porvarillisen demokratian keskinäisistä suhteista, täydellisesti tunnustaan keskinäisen kannatuksen välttämättömyyden ja sen vaaran, mikä uhkaa, jos proletariaatti astuu eristettynä ratkaisevaan taisteluun aseellista taantumusta vastaan. Erikoista huomiota ansaitsee päätöslauselman suhtautuminen kysymykseen aseellisesta kapinasta; se tunnustaa välttämättömäksi „karttaa senlaatuista toimintoja, mitkä vetävät proletariaattia aseellisiin yhteentörmäyksiin hallituksen kanssa sellaisissa oloissa, jolloin proletariaatti on tuomittu jäämään eristetyksi tuossa taistelussa”.

Vain sillä tavalla voidaan meillä välttää Pariisin vuoden 1848 kesäkuun päivien tapahtumien toistuminen ja tehdä mahdolliseksi ellei työväen demokratian ja porvarillisen demokratian koalitio, niin ainakin niiden koordinoitu taistelu, jota ilman ei liikkeen menestys ole mahdollista. Porvarillisella demokratialla, jolla Karl Marxin todistusten mukaan on „kaikkein tärkein merkitys jokaisessa etumaisessa vallankumouksessa”, on yhtä suuri merkitys Venäjänkin vallankumouksessa. Ellei Venäjän sosialidemokraattinen puolue voi tai halua saada porvarillista demokratiaa avoimeksi liittolaisekseen, niin sen ei ainakaan pidä sysätä tätä vastakkaiseen leiriin, taantumuksen puolelle, vastavallankumoukseen. Sitä vallankumouksellisen sosialidemokratian ei pidä tehdä, eikä sillä ole oikeutta sitä tehdä, se on *velvollinen* kaikin keinoin sitä välttämään vapautusasian ja myöskin sosialidemokratian itsensä vuoksi. Ja jos porvarillinen demokratia nykyhetkellä vastustaa aseellista kapinaa, niin ei kapinasta voi olla eikä saa olla puhettakaan. Tämä on otettava huomioon, jopa siinäkin tapauksessa, vaikka porvaristo menettelisi siten ainoastaan alistuen sille ominaisen veltouden, heikkouden ja pelkuruuden valtaan,— nämä tällaiset tosiasiat on myös otettava huomioon; mutta eikö itse Saksan vallankumouksellisen sosialidemokratian johtaja ole sanonut:

„In der Gewalt sind sie uns stets über!” — „Raakaan voimaan nähden he, s.o. taantumukselliset, vievät aina meistä voiton!”

Ehkei väite „aina” olekaan oikein, mutta „nykyiseen” nähden voidaan ainakin olla samaa mieltä kuin Liebknecht ja hänen kannallaan oleva Saksan sosialidemokratia, olematta silti pelkuri tai edes „velttokaan”... „Menshevikkien” päätöslauselma on nähtävästi samalla kannalla, ainakin se lähentelee sitä; aivan samoin se muissakin suhteissa huokuu läpeensä sitä poliittisen realismin henkeä, joka on erikoisesti ominaista Saksan sosialidemokratialle ja jota tämän on kiittäminen vertaansa vailla olevista menestyksistään.

Tuleeko koko Venäjän sosialidemokraattinen puolue yhtymään „menshevikkien” päätöslauselmaan? Siitä riippuu paljon vallankumousliikkeessämme ja vieläkin enemmän meidän sosialidemokraattisessa liikkeessämme,— ehkenpä koko tämän liikkeen kohtalokin moniksi vuosiksi. Venäjälläkin, aivan samoin kuin on ollut muissa maissa,

sosialidemokratia voi juurtua ja lujittua vain silloin, kun se tunkeutuu syvälle demokraattisiin joukkoihin. Mutta jos se rajoittuu viljelemään vain demokratian ylintä pintakerrosta, vaikka tämä olisi kaikkein hedelmällisinkin, niin uusi rajumyrsky voi helposti riuhtaista sen juuri-neen Venäjän maaperästä, niinkuin kävi vuoden 1848 ranskalaiselle sosialidemokratialle tai neljäkymmentäluvun englantilaiselle sosialidemokraattiselle liikkeelle, joka tunnetaan „chartismiliikkeen” nimellä”.

Tällainen on herra Blanckin kirjoitus. Mitä tyypillisimpiä „kadetin” järkeilyjä, jotka ovat kaikilta lähtökohdiltaan tunnettuja jokaiselle, joka on lukenut tarkkaavaisesti hra Struven „Osvobozhdenije” lehteä ja kadettien myöhempää legaalista lehdistöä, on siinä yhdistelty niin, että nykyisen poliittisen taktiikan arviointi pohjautuu Venäjän vallankumouksen jo ohieletyn kauden arvioimiseen. Tähän *menneisyyden arviointiin* siltä kannalta, onko se tehty oikein vai väärin, me ennen kaikkea pysähdymmekin.

Herra Blanck rinnastaa toisiinsa Venäjän vallankumouksen kahta kautta: ensimmäinen käsittää suunnilleen loka—joulukuun vuonna 1905. Se on vallankumouksellisen myrskyn kausi. Toinen on tämä nykykaus, jota meillä on tietysti oikeus nimittää kadettien duumavaaleissa saavuttamien voittojen kaudeksi tai ehkäpä, jos uskallamme kiiruhtaa edelle, kadettilaisen Duuman kaudeksi.

Herra Blanck sanoo tästä kaudesta, että on jälleen tullut ajatuksen ja järjen vuoro ja voidaan palata tietoiseen, suunnitelmalliseen, järjestelmälliseen toimintaan. Ensimmäistä kautta herra Blanck luonnehtii päinvastoin kaudeksi, jolloin teoria ja käytäntö erkanivat toisistaan. Kaikki sosialidemokraattiset aatteet ja periaatteet katosivat, unohdettiin taktiikka, jota Venäjän sosialidemokratian perustajat olivat aina julistaneet, yksinpä itse sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen kulmakivetkin kiskottiin perinjuurin pois.

Tämä hra Blanckin perusväite on puhtaasti faktillista laatua. Koko marxilaisuuden teoria erkani vallankumouksellisen myrskykauden „käytännöstä”.

Niinköhän asia on? Mikä on marxilaisen teorian ensimmäinen ja tärkein „kulmakivi”? Se, että proletariaatti on nykyisen yhteiskunnan ainoa loppuun saakka vallankumouksellinen luokka ja sen vuoksi etumainen luokka jokaisessa vallankumouksessa. Herää kysymys: kiskoiko vallankumouksellinen myrsky perinjuurin pois tämän sosialidemo-

kraattisen maailmankatsomuksen „kulmakiven”? Päänsäntö, myrsky vahvisti sen mitä loistavimmalla tavalla. Juuri proletariaatti olikin tämän kauden tärkein ja alussa miltei ainoa *taistelija*. Melkeinpä ensi kerran maailman historiassa porvarillisessa vallankumouksessa oli merkillepantavaa se, että puhtaasti proletaarista taisteluasetta — poliittista joukkolakkoa — käytettiin niin laajasti, ettei sellaista ole ennen nähty kehittyneemmissäkään kapitalistisissa maissa. Proletariaatti lähti taisteluun, välittömään vallankumoustaisteluun, sellaisena aikana, jolloin herra Struvert ja herra Blanckit kehoittivat menemään Bulyginin Duumaan, jolloin kadettiprofessorit kehoittivat ylioppilaita opiskelemaan. Proletariaatti proletaarisella taisteluaseellaan valloitti Venäjälle koko sen, luvalla sanoen, „perustuslain”, jota on siitä lähtien vain pilattu, typistetty ja kynitty. Proletariaatti käytti lokakuussa vuonna 1905 sitä taktillista taistelumenetelmää, josta oli *puoli vuotta aikaisemmin* puhuttu VSDTP:n *bolshevistisen* 3:n edustajakokouksen päätöslauselmassa, joka kiinnitti erikoista huomiota siihen, että on tärkeätä yhdistää toisiinsa poliittinen joukkolakko ja kapina; — juuri tämä yhdistäminen onkin luonteenomaista *koko* „vallankumouksellisen myrskyn” kaudelle, koko vuoden 1905 viimeiselle neljännekselle. Näin siis pikkuporvarillinen ideologimme vääristeli todellisuutta mitä julkeimmin, mitä huutavimmalla tavalla. Hän ei osoittanut ainoatakaan *tosiasiaa*, joka olisi todistanut marxilaisen teorian ja „vallankumouksellisen myrskyn” käytännöllisen kokemuksen erkanemista toisistaan; hän koetti hämätä tämän myrskykauden peruspiirteen, joka vahvisti mitä loistavimmin oikeiksi „kaikki sosialidemokratian aatteet ja periaatteet”, „kaikki sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen kulmakivet”.

POIKKEAMA

YLEISTAJUINEN KESKUSTELU KADETTILAISTEN PUBLISISTIEN
JA OPPINEIDEN PROFESSORIEN KANSSA

Mikä oli kuitenkin se todellinen syy, joka saattoi hra Blanckin tuohon hirveään väärään käsitykseen, että „myrskyn” kaudella muka kaikki marxilaiset aatteet ja periaatteet katosivat? Tämän seikan tarkastelu on varsin

mielenkiintoista: se paljastaa meille yhä uudelleen porovarillisuuden oikean luonteen politiikassa.

Missä suhteessa „vallankumouksellisen myrskyn” kausi pääasiallisesti erosi nykyisestä, „kadettilaisesta” kaudesta poliittisen toiminnan erilaisten menetelmien kannalta? kansan historiallisen luomistyön erilaisten metodien kannalta katsottuna? Ennen kaikkea ja pääasiallisesti siinä, että „myrskyn” kaudella käytettiin tässä luomistyössä eräitä erikoismetodeja, jotka ovat poliittisen elämän muille kausille vieraita. Näistä metodeista ovat oleellisimpia seuraavat: 1) *kansa „kaappasi” poliittisen vapauden* — se toteutettiin ilman mitään oikeuksia ja lakeja ja ilman mitään rajoituksia (kokoontumisvapaus vaikkapa yliopistoissa, paino-, yhdistymis-, edustajakokous- y.m. vapaudet); 2) luotiin uudet *vallankumouksellisen vallan* elimet — työväen, sotilaiden, rautatieläisten ja talonpoikain edustajain Neuvostot, kylien ja kaupunkien uudet vallanelimet y.m.s., j.n.e. Näitä elimiä loivat yksinomaan *vallankumoukselliset* väestökerrokset, niitä luotiin mistään laeista ja normeista välittämättä, kokonaan vallankumouksellista tietä kansan omaperäisen luomistyön tuotteena, kansan omatoimisuuden ilmauksena, kansan, joka on vapautunut tai vapauttaa itseään vanhoista poliisisorron kahleista. Ja vihdoinkin ne olivat nimenomaan *vallan* elimiä kaikkesta siitä huolimatta, vaikka ne olivat itusteellaan, vaistovaraisia, vailla selvää muotoa, epämääräisiä kokoonpanonsa sekä toimintamuotojensa kannalta. Ne toimivat valtana, ottaen haltuunsa esim. kirjapainoja (Pietarissa), vangiten poliisivirkailijoita, jotka estivät vallankumouksellista kansaa käyttämästä oikeuksiaan (siitäkin oli esimerkkejä Pietarissa, missä vastaava uuden vallan elin oli heikoin, mutta vanha valta voimakkain). Ne toimivat valtana, kääntyen koko kansan puoleen kehoituksella, ettei se antaisi rahaa vanhalle hallitukselle. Ne takavarikoivat vanhan hallituksen rahoja (rautatieläisten lakkokomiteat etelässä) ja käyttivät niitä uuden hallituksen, kansanhallituksen tarpeisiin,—niin, ne olivat epäilemättä uuden hallituksen, kansanhallituksen, tai jos niin haluatte, vallankumouksellisen hallituksen ituja. Yhteiskunnallis-poliittisen luonteensa kannalta se oli kansan vallankumouksellisten aineiden diktatuuria itumuodossaan,—te ihmettelette, hra Blanck ja hra Kiesewetter? te ette näe tässä „voimistettua suojelua”, mikä porvarille merkitsee samaa kuin diktatuuri?

Johan me sanoimme teille, ettei teillä ole minkäänlaista käsitystä siitä, mitä tieteellisellä diktatuuri-käsitteellä tarkoitetaan. Kohta sen teille selitämme, mutta ensin osoitamme „vallankumouksellisen myrskyn” kaudelle ominaisen *kolmannen toiminta-„metodin”*: sen, että *kansa käytti väkivaltaa kansaa piinaavia väkivallanharjoittajia kohtaan*.

Kuvaamamme vallanelimet olivat diktatuuria ituasteellaan, sillä tuo valta ei tunnustanut *mitään* muuta valtaa eikä *mitään* lakia, *ei mitään* normia, olipa se lähtöisin mistä tahansa. Rajoittamaton, lakia noudattamaton, voimaan nojautuva valta sanan välittömimmässä merkityksessä — se juuri onkin diktatuuria. Mutta se voima, johon tämä uusi valta nojautui ja pyrki nojautumaan, ei ollut pistimen voimaa, jonka kourallinen sotilashenkilöitä on siepannut käsiinsä, ei „poliisikamarin” voimaa, ei rahan voimaa eikä minkään entisten, vakiintuneiden laitosten voimaa. Ei sinnepäinkään. Uuden vallan uusilla elimillä ei ollut aseita, ei rahaa, ei vanhoja laitoksia. Niiden voimalla — voitteko käsittää, hra Blanck ja hra Kiesewetter? — ei ollut *mitään* yhteistä vanhojen voimavälineiden kanssa, ei *mitään* yhteistä „voimistetun suojelun” kanssa, ellei sillä tarkoiteta voimistettua kansan suojelemista vanhan vallan poliisi- ja muiden elinten harjoittamalta sorrolta.

Mihin se voima sitten nojautui? Se nojautui kansanjoukkoihin. Siinä on se *perusero*, millä tämä uusi valta erosi kaikista entisistä vanhan vallan elimistä. Ne olivat elimiä, joilla pidettiin pystyssä vähemmistön valtaa kansan yli, työläis- ja talonpoikaisjoukkojen yli. Nämä puolestaan olivat kansan vallan, työläisten ja talonpoikain vallan elimiä, ne pitivät valtansa alla vähemmistöä, kourallista poliisiväkivallan harjoittajia, etuoikeutettujen aatelismiesten ja virkaherrojen vähäistä joukkoa. Sellainen ero on kansan *kohdistetun* diktatuurin ja vallankumouksellisen *kansan* diktatuurin välillä, painakaa se visusti mieleenne, hra Blanck ja hra Kiesewetter! Vanha valta vähemmistön diktatuurina saattoi pysyä pystyssä yksinomaan poliisivehkeilyjen avulla, yksinomaan sillä, että kansanjoukot tungettiin sivuun ja syrjäytettiin osallistumasta vallankäyttöön, valvomasta vallankäyttöä. Vanha valta ei luottanut milloinkaan joukkoihin, se pelkäsi valoa, pysyi pystyssä petoksella. Uusi valta äärettömän suuren enemmistön diktatuurina saattoi pysyä ja pysyi pystyssä yksinomaan suunnattoman

suurten joukkojen antaman luottamuksen avulla, yksinomaan sillä, että se veti suuret joukot mitä vapaimmin, mitä laajimmin ja mitä voimakkaimmin osallistumaan vallankäyttöön. Ei mitään peitettyä, ei mitään salaista, ei mitään ohjesääntöjä, ei mitään muodollisuuksia. Oletko työihminen? Haluatko taistella sen puolesta, että Venäjä vapautuisi väkivaltaa harjoittavasta poliisikoplasta? Olet siis toverimme. Valitse oma edustajasi. Heti, viipymättä, valitse niinkuin parhaaksi näet,— otamme hänet mielellämme ja riemulla vastaan täysivaltaiseksi jäseneksi työväen edustajain Neuvostoomme, talonpoikaismomiteaamme, sotaväen edustajain Neuvostoomme j.n.e., j.n.e. Tämä valta on kaikille avoin, se tekee kaiken joukkojen nähden, se on joukkojen ulottuvilla, se lähtee välittömästi joukoista, se on suoranainen ja välitön kansanjoukkojen ja niiden tahdon elin.— Sellainen oli uusi valta tai oikeammin sen oraat, sillä vanhan vallan voitto polki nuoren kasvin vesat kovin varhain maahan.

Te saatatte ehkä kysyä, hra Blanck tai hra Kiesewetter, miksi tässä tarvitaan „diktatuuria”, miksi „väkivaltaa”? vai tarvitsevatko suuret joukot väkivaltaa pientä kourallista vastaan, miten kymmenet ja sadat miljoonat voivat olla diktaattoreja tuhanteen, kymmeneen tuhanteen nähden?

Näin kysyvät tavallisesti henkilöt, jotka ensi kerran näkevät käytettävän diktatuuri-termiä heille uudessa merkityksessä. Ihmiset ovat tottuneet näkemään vain poliisivallan ja vain poliisidiktatuurin. Heistä tuntuu oudolta, että voi olla valta ilman mitään poliisilaitosta, että voi olla muutakin diktatuuria kuin poliisidiktatuuria. Sanotteko te, etteivät miljoonat tarvitse väkivaltaa tuhansia vastaan? Siinä te erehdytte, ja erehdytte siksi, että ette tarkastele ilmiötä sen kehityksessä. Te unohdatte, ettei uusi valta putoa taivaasta, vaan se kasvaa, se syntyy vanhan vallan rinnalle, vanhan vallan vastakohdaksi, taistelussa sitä vastaan. Kansaa ei voida vapauttaa väkivallantekijöistä, ellei käytetä väkivaltaa väkivallanharjoittajia vastaan, joilla on käsissään vallan aseet ja elimet.

Tässä on teille aivan yksinkertainen esimerkki, hra Blanck ja hra Kiesewetter, jotta voisitte omaksua tämän kadettien järjelle käsittämättömän kaikkiviisauden, joka kadettien ajattelussa „menee yli ymmärryksen”. Kuvitelkaapa, että Avramov räökkää ja piinaa Spiridonovaa.

Olettakaamme, että Spiridonovan puolella on kymmeniä ja satoja aseettomia ihmisiä. Avramovin puolella on kourallinen kasakoita. Mitä kansa tekisi, jos Spiridonovan räykkääminen ei tapahtuisi kidutuskammiossa? Se käyttäisi väkivaltaa Avramovia ja hänen seuralaisiaan kohtaan. Se uhraisi ehkä muutamia taistelijoita Avramovin ampumina, mutta voimalla se kuitenkin riisuisi aseista Avramovin ja kasakat, ja tällöin se hyvin todennäköisesti surmaisi siihen paikkaan muutamia näistä — luvalla sanoen — ihmisistä ja loput telkeisi johonkin vankilaan estääkseen heitä tekemästä enää konnantöitä ja jättääkseen heidät kansan tuomittaviksi.

Näettehän nyt, hra Blanck ja hra Kiesewetter: kun Avramov kasakkoineen räykkää Spiridonovaa, niin se on kansaan kohdistuvaa sotilas- ja poliisidiktatuuria. Kun vallankumouksellinen kansa (joka pystyy taistelemaan väkivallantekijöitä vastaan eikä vain suostuttelemaan, saarnaamaan, valittelemaan, paheksumaan, marisemaan ja ruikuttamaan, ei mikään poroporvarillisen ahdaskatseinen, vaan vallankumouksellinen kansa) käyttää väkivaltaa Avramovia ja Avramoveja kohtaan, niin se on vallankumouksellisen kansan diktatuuria. Se on *diktatuuria*, koska se on Avramoviin kohdistuvaa kansan valtaa, valtaa, jota eivät mitkään lait rajoita (poroporvari olisi kai sitä vastaan, että Spiridonova vapautettaisiin väkisin Avramovin kynsistä: sehän ei taida olla „lain” mukaista? onko meillä sellainen „laki”, joka sallii surmata Avramovin? eivätkö eräät poroporvarillisuuden ideologit ole luoneet sellaista teoriaa, ettei pahaa pidä vastustaa väkivallalla *?). Tieteellinen diktatuuri-käsite merkitseekin juuri millään rajoittamatonta valtaa, jota eivät sido mitkään lait eivätkä kerrassaan minkäänlaiset säännöt ja joka nojautuu vain suoranaiseen väkivaltaan. *Juuri sitä, eikä mitään muuta*, tarkoitetaan käsitteellä „diktatuuri”, — painakaa se visusti mieleenne, herrat kadetit. Edelleen, ottamassamme esimerkissä näemme nimenomaan *kansan* diktatuurin, sillä kansa, väestöjoukko, järjestämätön ja „sattumalta” tälle paikalle kokoontunut väestöjoukko astuu itse välittömästi

* Hra Berdjajev! herrat „Poljarnaja Zvezdan” tai „Svoboda i Kulturan” toimittajat! Siinä teille vielä eräs aihe pitkiin ulvomisiin... ei kun pitkiin kirjoituksiin vallankumouksellisten „huligaanimaisuutta” vastaan. Nimittävät muka Tolstoita poroporvariksi!! — quelle horreur, kuten eräs kaikin puolin miellyttävä rouva tapasi sanoa.

näyttämölle, itse käy oikeutta ja panee tuomion täytäntöön, käyttää valtaa, luo uutta, vallankumouksellista oikeuskäsitystä. Ja vihdoin se on nimenomaan *vallankumouksellisen* kansan diktatuuria. Miksi ainoastaan vallankumouksellisen eikä koko kansan diktatuuria? Siksi, että koko kansassa, joka joutuu alituisesti ja mitä kauheimmin kärsimään Avramovien urotöistä, on fyysillisesti masennettuja, peloteltuja ihmisiä, on siveellisesti pimitettyjä ihmisiä, esimerkiksi niitä, joita on pimitetty sillä teorialla, ettei pahaa pidä vastustaa väkivoimalla, taikka niitä, jotka eivät ole teorian, vaan yksinkertaisesti ennakkoluulojen, tapojen ja tottumusten pimitämiä, on välinpitämättömiä ihmisiä, niitä, joita sanotaan pieneläjiksi, poroporvareiksi, jotka saattavat pikemminkin vetäytyä syrjään tuimasta taistelusta, mennä ohi tai vieläpä piiloutuakin (kunpa ei siinä tappelussa saisi päihinsä!). Senpä tähden diktatuuria ei toteuta koko kansa, vaan ainoastaan vallankumouksellinen kansa, joka ei silti lainkaan kaihda koko kansaa, vaan ilmaisee koko kansalle tekojensa kannustimet ja niiden kaikki yksityiskohdat, ottaa mielellään mukaan *koko* kansan osallistumaan ei ainoastaan valtion „hallintaan”, vaan myöskin vallankäyttöön sekä osallistumaan itse valtion luomiseen.

Näin muodoin on ottamassamme yksinkertaisessa esimerkissä *kaikki ne ainekset*, mitkä sisältyvät tieteelliseen käsitteeseen: „vallankumouksellisen kansan diktatuuri” sekä käsitteeseen: „sotilas- ja poliisidiktatuuri”. Tästä yksinpä oppineelle kadettiprofessorillekin käsitettävästä yksinkertaisesta esimerkistä voimme siirtyä tarkastelemaan yhteiskuntaelämän mutkallisempia ilmiöitä.

Vallankumous tämän sanan suppeassa, välittömässä merkityksessä on juuri sellainen kausi kansan elämässä, jolloin Avramovien urotekojen aiheuttama vuosisatojen kuluessa kasaantunut kiukku purkautuu esiin *tekoina* eikä sanoina, purkautuu *kansan miljoonajoukkojen* eikä erinäisten henkilöiden tekoina. Kansa herää ja nousee vapauttamaan itsensä Avramoveista. Kansa vapauttaa Venäjän elämän lukemattomat Spiridonovat Avramoveista, käyttää väkivaltaa Avramoveja kohtaan, ottaa vallan Avramoveihin nähden. Tämä ei tietenkään tapahdu niin yksinkertaisesti eikä niin „heti” kuin esimerkissä, jonka olemme yksinkertaistaneet hra professori Kiesewetteriä varten,—tämä kansan taistelu Avramoveja vastaan, taistelu sanan sup-

peassa, välittömässä mielessä, tämä Avramovien heittäminen alas kansan hartioilta venyy „vallankumouksellisen myrskykauden” kuukausiksi ja vuosiksi. Se, että kansa heittää hartioiltaan Avramovit, onkin reaalisenä sisältönä siinä, mitä nimitetään Venäjän suureksi vallankumoukseksi. Tämä hartioilta heittäminen, jos sitä tarkastellaan historian luomistyön metodien kannalta, tapahtuu niissä muodoissa, joita juur’ikään kuvasimme puhuessamme vallankumouksellisesta myrskystä, nimittäin: kansa valloittaa poliittisen vapauden, toisin sanoen sellaisen vapauden, jonka toteuttamista Avramovit ovat estäneet; — kansa luo uuden, vallankumouksellisen vallan, sellaisen vallan, jota käytetään Avramoveja vastaan, vallan entisen poliisijärjestelmän väkivallanharjoittajia vastaan; — kansa käyttää väkivaltaa Avramoveja kohtaan toimittaakseen pois tieltä, riisuakseen aseista ja tehdäkseen vaarattomiksi nuo villit koirat, kaikki Avramovit, Durnovot, Dubasovit, Minit ynnä muut, ynnä muut sellaiset.

Onko se hyvä, kun kansa käyttää sellaisia laittomia, järjestyksettömiä, suunnitelmattomia ja epäsystemaattisia taistelumenetelmiä kuin ovat vapauden valloittaminen ja sellaisen uuden ja vallankumouksellisen vallan luominen, jota ei kukaan ole muodollisesti tunnustanut, — käyttää väkivaltaa kansan sortajia kohtaan? Kyllä, se on oikein hyvä. Se on kansan vapaustaistelun korkein ilmenemismuoto. Se on sitä suurta aikaa, jolloin Venäjän parhaimpien ihmisten vapausunelmat toteutuvat *tekoina*, itsensä kansanjoukkojen eikä sankarillisten yksilöiden tekoina. Se on yhtä hyvä kuin oli sekin, että väkijoukko (meidän esimerkissämme) päästi Spiridonovan vapaaksi Avramovin kynsistä, riisui väkisin aseet Avramovilta ja teki hänet vaarattomaksi.

Mutta tässä me nyt tulemmekin kadettien sala-ajatusten ja heidän pelkojensa keskiökohtaan. Juuri sen vuoksi kadetti onkin poroporvarillisuuden ideologi, että hän siirtää politiikkaan, koko kansan vapauttamiseen, vallankumoukseen sen pienelejän katsomukset, joka meidän esimerkissämme, Avramovin piinatessa Spiridonovaa, olisi hillinnyt väkijoukkoa, olisi neuvonut, ettei pidä rikkoa lakia, ettei pidä kiirehtiä vapauttamaan uhreja laillisen vallan nimessä toimivan pyövelin käsistä. Tietysti meidän esimerkissämme tuo pienelejä olisi suorastaan siveellinen epäsiikiö, mutta

koko yhteiskuntaelämään sovellettuna poroporvarin siveellinen rujous, toistamme sen, ei ole lainkaan henkilökohtainen, vaan sosiaalinen ominaisuus, joka on ehkä ihmispäihin syvälle juurtuneiden porvarillis-filisterimäisen oikeustieteen ennakkoluulojen synnyttämää.

Miksi hra Blanck pitää sitä, että „myrskyn” kaudella kaikki marxilaiset periaatteet unohdettiin, niin selvänä, ettei se kaipaa edes todisteluja? Siksi, että hän väärentää marxilaisuutta brentanolaisuudeksi, pitäen epämarxilaisina sellaisia „periaatteita” kuin vapauden valloittamista, kuin vallankumouksellisen vallan luomista, kuin väkivallan käyttöä kansan taholta. Sellainen katsantokanta huokuu kauttaaltaan koko hra Blanckin kirjoituksesta, eikä yksistään Blanckin, vaan kaikkien kadettien kirjoituksista, kaikkien niiden liberaali- ja radikaalileirin kynäilijäin kirjoitelmista, jotka nyt ylistävät Plehanovia hänen rakkaudestaan kadetteihin, aina „Bez Zaglavija” lehden⁶⁷ bernsteiniläisiin, herra Prokopovitshiin, rouva Kuskovaan ja tutti quanti * saakka.

Tarkastelkaamme, miten tämä katsantokanta on syntynyt ja miksi sen pitikin syntyä.

Se syntyi välittömästi länsieurooppalaisen sosialidemokratian bernsteiniläisestä tahi laajemmin sanoen sen opportunistisesta käsitystavasta. Niitä tuon käsitystavan virheitä, joita „ortodoksit” Lännessä ovat paljastaneet järjestelmällisesti ja kautta linjan, solutetaan nyt „pikkuhiljaa”, toisin höystettynä ja toisten asiain yhteydessä Venäjälle. Bernsteiniläiset ovat hyväksyneet ja hyväksyvät marxilaisuuden *lukuunottamatta* sen välittömästi-vallankumouksellista puolta. Parlamenttitaistelua he eivät pidä minään sellaisena taistelukeinona, joka kelpaa erikoisesti visseinä historian kausina, vaan pitävät sitä pääasiallisena ja miltei yksinomaisena taistelumuotona, mikä tekee „väkivallan”, „valtauokset”, „diktatuurin” tarpeettomaksi. Juuri tätä matalamielistä poroporvarillista marxilaisuuden vääristelyä herrat Blanckit ja muut liberaaliset Plehanovin ylistäjät nyt soluttavatkin Venäjälle. He ovat niin eläytyneet tuohon vääristelyyn, etteivät pidä tarpeellisena edes todistella sitä väitettä, että vallankumouksellisen myrskyn kaudella marxilaisuuden aatteet ja periaatteet unohdettiin.

* — heidän kaltaisinsa. *Toim.*

Minkä vuoksi sellaisen katsantokannan täytyi syntyä? Sen vuoksi, että se vastaa mitä syvällisimmin pikkuporvariston luokka-asemaa ja etuja. „Puhdistetun” porvarillisen yhteiskunnan ideologi pitää sallittuina *kaikkia* sosialidemokratian taistelumetodeja, *paitsi juuri niitä, joita vallankumouksellinen kansa käyttää „myrskyn” kausina* ja jotka vallankumouksellinen sosialidemokratia hyväksyy ja joita se auttaa käyttämään. Porvariston edut vaativat proletariaatin osallistumista taisteluun itsevaltiutta vastaan, mutta vain sellaista osallistumista, mikä ei antaisi johtoasemaa proletariaatille ja talonpoikaistolle, vain sellaista osallistumista, mikä ei syrjäyttäisi kokonaan vanhoja, maaorjuudellis-itsevaltiudellisia ja poliisikomennon vallanelimiä. Porvaristo haluaa säilyttää nämä elimet, vain alistaen ne välittömän valvontansa alaisiksi,—se tarvitsee niitä *proletariaattia vastaan*, jolle näiden elimien täydellinen hävittäminen liian paljon helpottaisi sen proletaarista taistelua. Senpä vuoksi porvaristoluokan edut vaativat sekä monarkiaa että yläkamaria, vaativat estämään vallankumouksellisen kansan diktatuurin. Taistele itsevaltiutta vastaan, sanoo porvaristo proletariaatille, mutta älä koske vanhoja vallanelimiä, minä tarvitsen niitä. Taistele „parlamentaarisesti”, s.o. niissä puitteissa, mitkä minä sinulle sanelen sopien siitä monarkian kanssa, taistele järjestöjen avulla,—mutta ei sellaisten järjestöjen kuin yleisten lakkokomiteoiden, työväen ja sotilaiden edustajain Neuvostojen y.m.s. avulla, vaan sellaisten järjestöjen avulla, mitkä se laki, jonka olen säätänyt sopien siitä monarkian kanssa, tunnustaa, rajoittaa ja tekee pääomalle vaarattomiksi.

Sen vuoksi onkin ymmärrettävää, miksi porvaristo puhuu „myrskyn” kaudesta halveksien, ylenkatseellisesti, kiukulla ja vihalla*, — mutta Dubasovin varjeleman

* Vertaa esim. „Russkije Vedomostin” vuoden 1906 I. numerossa ollutta lausuntoa Talonpoikaissliiton toiminnasta—tuota Dubasoville tarkoitettua ilmoitusta vallankumouksellista demokratiaa vastaan sen pugatshevilaista pyrkimyksestä, maiden anastuksen hyväksymisestä, uuden vallan luomisesta y.m. Yksinpä „Bez Zaglavija” lehden (№ 10) vasemmistokadettitkin nolasivat „Russkije Vedomostia” rinnastaen sitä aivan oikein tuon lausunnon takia „Moskovskije Vedomostin”. Valitettavasti vasemmistokadettit nolaavat „Russkije Vedomostia” sillä tavalla, aivan kuin he puolustaisivat itseään. „Bez Zaglavija” puolustaa Talonpoikaissliittoa, mutta ei syytä vastavallankumouksellista porvaristoa. En tiedä, millä tämä vähemmän sopiva tapa polemisoida „Russkije Vedomostia” vastaan on selitettävissä—„juudealaisten pelkäämiselläkö” vaiko sillä, että tuossa lehdessä kirjoittaa hra Blanck. Vasemmistokadettitkin ovat sentään kadetteja.

perustuslaillisuuden kaudesta se puhuu ihastuksella, riemas-
tuksella, loputtomalla poroporvarillisella mieltymyksellä...
taantumukseen. Tämä on taaskin sama kadettien ainainen
ja muuttamaton ominaisuus: pyrkimys nojautua kansaan
ja samalla sen vallankumouksellisen omatoimisuuden
pelko.

Ymmärrettävää on myös, minkä takia porvaristo kuole-
maksensa pelkää myrskyn toistumista, minkä takia se hyl-
jeksi ja hämää uuden vallankumouksellisen kriisin
aineksia, minkä takia se pitää kansan keskuudessa yllä
perustuslaillisia illuusioita ja levittää niitä.

Nyt olemme selittäneet täydellisesti, minkä takia hra
Blanck ja hänen kaltaisensa julistavat, että „myrskyn”
kaudella kaikki marxilaiset aatteet ja periaatteet unohdet-
tiin. Hra Blanck, samoin kuin yleensä kaikki pikkuporvarit,
tunnustaa marxilaisuuden, kun siitä *vähennetään pois* sen
vallankumouksellinen puoli,— tunnustaa sosialidemokraatti-
set taistelumenetelmät, kun niistä *vähennetään pois* kaik-
kein vallankumouksellisimmat ja välittömän vallan-
kumoukselliset menetelmät.

Hra Blanckin suhtautuminen „myrskyn” kauteen on mitä
luonteenomaisin kuvaamaan sitä, että porvaristo ei
ymmärrä proletaarisia liikkeitä, että porvaristo pelkää
kärkevää ja päättäväistä taistelua, että porvaristo vihaa
kaikkia yhteiskunnallis-historiallisten kysymysten jyrkän,
sanan välittömässä mielessä vallankumouksellisen, vanhoja
laitoksia särkevän ratkaisutavan ilmauksia. Herra Blanck
antoi ilmi itsensä, antoi heti ilmi koko porvarillisen
ahdasmielisyytensä. Hän oli kuullut ja lukenut, että sociali-
demokraatit tekivät myrskykaudella „virheitä”,— ja hän
riensi itsetietoisesti, kategorisesti ja millään perustelematta
tekemään yhteenvedon ja julistamaan, että kaikki marxilai-
suuden „periaatteet” (joista hänellä ei ole vähäisintäkään
käsitystä!) oli unohdettu. Noiden „virheiden” johdosta me
huomautamme: onko sitten työväenliikkeen kehityksessä,
socialidemokratian kehityksessä ollut koskaan sellaista
kautta, jolloin ei olisi tehty yksiä tai toisia virheitä? jolloin
ei olisi ilmennyt yksiä tai toisia poikkeamia oikeaan tahi
vasempaan? eikö Saksan socialidemokraattisen taistelun
parlamenttikauden historia,— tuon kauden, joka kaikista
ahdasmielisistä porvareista koko maailmassa näyttää sellai-
selta kohokohdalta, jota on mahdoton ylittää! — ollut

täynnä sellaisia virheitä? Ellei herra Blanck olisi aivan moukka sosialismin kysymyksissä, niin hänelle olisivat helposti muistuneet mieleen sekä Mühlberger että Dühring, kysymys Dampfersubventionista *⁶⁸ ja „nuorista”⁶⁹ sekä bernsteiniadi ja monen monet muut asiat. Mutta herra Blanckista ei ole tärkeätä sosialidemokratian todellisen kehityskulun tutkiminen, hänen pitää vain mataloittaa taistelun proletaarista mittavuutta kohottaakseen maineesen kadettipuolueensa porvarillista viheliäisyyttä.

Tosiaan, jos silmäilemme asiaa siltä kannalta, miten sosialidemokratia on poikennut tavalliselta, „normaaliselta” tieltään, niin näemme, että siinäkin suhteessa „vallankumouksellisen myrskyn” kausi osoitti sosialidemokratian *suurempaa* eikä pienempää tiiveyttä ja aatteellista eheyttä edelliseen kauteen verrattuna. „Myrsky”-kauden taktiikka ei loitontanut, vaan lähensi sosialidemokratian molempia siipiä toisiinsa. Entisten erimielisyyksien asemesta syntyi katsomusten yhtenäisyys aseellista kapinaa koskevassa kysymyksessä. Kummankin fraktion sosialidemokraatit toimivat työväen edustajain Neuvostoissa, näissä omalautuisissa ituasteellaan olleen vallankumouksellisen vallan elimissä, he kokosivat sotilaita ja talonpoikia näiden Neuvostojen ympärille, julkaisivat vallankumouksellisia manifesteja yhdessä pikkuporvarillisten vallankumouksellisten puolueiden kanssa. Entisten, ennen vallankumousta olleen kauden kiistojen tilalle tuli solidaarisuus käytännöllisissä kysymyksissä. Vallankumouksellisen hyökyaallon nousu työnsi sivuun erimielisyydet pakottaen tunnustamaan taistelutaktiikan, syrjäyttäen duumakysymyksen, asettaen päiväjärjestykseen kapinakysymyksen, lähentäen sosialidemokratiaa ja vallankumouksellista porvarillista demokratiaa toisiinsa lähimmän kauden välittömässä toiminnassa. „Severnyi Golos” lehdessä⁷⁰ menshevikit yhdessä bolshevikkien kanssa kehoittivat lakkoon ja kapinaan, kehoittivat työläisiä jatkamaan taistelua niin kauan, kunnes valta siirtyy heidän käsiinsä. Itse vallankumoustilanne saneli käytännölliset tunnukset. Kiistat koskivat vain yksityiskohtia tapahtumien arvioimisessa: esimerkiksi „Natshalo” piti työväen edustajain Neuvostoja vallankumouksellisten itsehallintojen eliminä, „Novaja Zhizn” —

* — laivaliikenneapurahoista. *Toim.*

proletariaattia ja vallankumouksellista demokratiaa yhdistävän vallankumouksellisen vallan alkeellisina eliminä.

„Natshalo” kallistui proletariaatin diktatuurin kannalle. „Novaja Zhizn” oli proletariaatin ja talonpoikaiston demokraattisen diktatuurin kannalla. Mutta eikö Euroopan jokaisen sosialistisen puolueen mikä kehitysvaihe tahansa tarjoa meille tällaisia ja tämänkaltaisia erimielisyyksiä sosialidemokratian sisällä?

Ei, herra Blanckin harjoittama asian vääristely, se, miten räikeästi hän väärentää eilispäivän historiaa, on selitettävissä sillä ja vain sillä, että edessämme on pienoisen näyte omahyväisestä porvarillisesta hapatuksesta, josta vallankumouksellisen myrskyn kaudet tuntuvat mielettömyydeltä („kaikki periaatteet on unohdettu”, „itse ajattelu ja tavallinen älykin melkein katoavat”), mutta vallankumouksen kukistamisen ja pikkuporvarillisen (Dubasovien varjeleman) „edistyksen” kaudet näyttävät heistä järkevän, tietoisien ja suunnitelmallisen toiminnan kausilta. Tämä kahden kauden („myrsky”-kauden ja kadettilaisen kauden) vertaileva arviointi kulkee punaisena lankana läpi koko herra Blanckin kirjoituksen. Kun ihmiskunnan historia kiittää eteenpäin veturin nopeudella, niin se on „myrskyä”, „vyöryä”, kaikkien „aatteiden ja periaatteiden” „katoamista”. Kun historia etenee rahtihevosen nopeudella, niin se on itse äly ja itse suunnitelmallisuus. Kun kansanjoukot alkavat itse, kaikella neitseellisellä alkeellisuudellaan, yksinkertaisella ja karkeahkolla päättäväisyydellään luoda historiaa, suoraan ja viivyttelämättä toteuttaa elämässä „periaatteita ja teorioita”, niin silloin porvari joutuu kauhun valtaan ja ulvoo, että „järki jää taka-alalle” (eiköhän se ole juuri päinvastoin, te poroporvarillisuuden sankarit? eiköhän historiassa juuri tällaisina ajankohtina nouse esiin joukkojen äly eikä erillisten yksilöiden äly, eiköhän juuri silloin joukkojen äly tule vireäksi ja toimivaksi voimaksi eikä kabinetivoimaksi?). Kun suoranainen joukkoliike on masennettu ampumisilla, räökkäyksillä, pieksämisillä, työttömyydellä ja nälällä, kun Dubasovien varoilla elävän professorimaisen tieteen luteet kömpivät esiin raoistaan ja alkavat ratkaista asioita kansan *edestä, joukkojen nimessä*, myyden ja kavaltaen näiden edut etuoikeutettujen koplakunnille,— silloin poroporvarillisuuden ritareista tuntuu siltä, että on koittanut rauhoitetun ja

levollisen edistyksen aikakausi, „on tullut ajatuksen ja järjen vuoro”. Porvari on aina ja kaikkialla uskollinen itselleen: otattepa te „Poljarnaja Zvezdan” tai „Nasha Zhiznin”, luettepa Struvea tahi Blanckia, kaikkialla on yhtä ja samaa, kaikkialla on sama ahdasmielinen, professorimaisen pedanttinen, virkamiesmäisen eloton vallankumous- ja reformikausien arviointi. Edelliset ovat järjettömyyden kausia, tolle Jahre, ajattelun ja järjen katoamista. Jälkimmäiset ovat „tietoisien, järjestelmällisen” toiminnan kausia.

Älkää tulkitko väärin sanojani. Älkää sanoko minun tarkoittavan sitä, että herrat Blanckit pitävät yksiä tai toisia kausia suotavampina. Kysymys ei ole lainkaan suotavuudesta,—historian kausien vaihtuminen ei riipu meidän subjektiivisista sympatioistamme. Kysymys on siitä, että yhden tai toisen kauden *ominaisuuksien analysoimisessa* (riippumatta lainkaan meidän suosimisestamme tai sympatioistamme) herrat Blanckit *väärentävät julkeasti totuutta*. Asia on niin, että juuri vallankumouskausina historiallisessa luomistyössä on enemmän laajuutta, enemmän sisältörikkautta, enemmän tietoisuutta, enemmän suunnitelmallisuutta, enemmän järjestelmällisyyttä, enemmän rohkeutta ja selkeyttä poroporvarillisen, kadettimaisen, reformistisen edistyksen kausiin verrattuna. Mutta herrat Blanckit kuvaavat asian päinvastoin! Viheliäisyyttä he sanovat historiallisen luomistyön runsaudeksi. Poljettujen tai masennettujen joukkojen toimettomuutta he pitävät „järjestelmällisyyden” voittona virkailijain ja porvarien toiminnassa. He kirkuvat ajattelun ja järjen katoamisesta, kun sen asemesta, että kaikenlaiset kansliavirkailijat ja liberaaliset penny-a-liner’it (rivimaksusta elävät kirjoittelijat) typistelevät lakiluonnoksia, alkaa „tavallisen rahvaan” suoranaisen poliittisen toiminnan kausi, „tavallisen rahvaan”, joka noin vain suoraan ja viivyttelämättä särkee kansaa sortavat elimet, anastaa vallan, ottaa itselleen sen, mitä pidettiin kaikenlaisille kansan ryöstäjille kuuluvana, sanalla sanoen, silloin kun juuri herää miljoonien poljettujen ihmisten äly ja ajatus, herää toimintaan, vilkkaaseen inhimilliseen toimintaan, historialliseen luomistyöhön eikä vain kirjasia lukemaan.

Katsokaas, miten yleyästi tuo kadettiritari järkeilee: „Myrskytuuli temmelsi aikansa ja tyyntyi sitten *paikalleen*”.

Jos liberaaliset poroporvarit ovat vielä hengissä, elleivät Dubasovit ole syöneet heitä suuhunsa, niin *se on juuri tuon myrskyn ansiota*. „Paikalleen” — niinkö te sanotte? Onko Venäjä keväällä vuonna 1906 samassa pisteessä kuin se oli syyskuussa vuonna 1905?

Niin, koko „kadettilais”-kauden ajan ovat Dubasovit ja Durnovot kiskoneet ja *tulevat kiskomaan Venäjää* „tietoisesti, suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti” takaisinpäin, palauttaakseen sen vuoden 1905 syyskuuhun, *mutta heillä ei riitä voimaa*, sillä myrskyn aikana proletaari, rautatieläinen, talonpoika ja kapinoiva sotamies veivät koko Venäjää veturin vauhdilla eteenpäin.

Jos tuo mieleton myrskytuuli olisi todella tyyntynyt, niin kadettiduma olisi tuomittu pohtimaan kysymyksiä pesuastioiden tinaamisesta.

Mutta herra Blanck ei edes aavistakaan, että kysymys siitä, onko myrskytuuli tyyntynyt, on itsenäinen ja puhtaasti tieteellinen kysymys, että vastaus siihen ratkaisee etukäteen monen monia taktiikkakysymyksiä sekä päinvastoin, vastaamatta tähän kysymykseen ei voida vähänkään älyperäisesti tehdä selkoa nykyaikaisen taktiikan kysymyksistä. Ei herra Blanck ole minkään tietojen ja mielipiteiden yhden tai toisen käsittelyn pohjalla tullut siihen johtopäätökseen, ettei nyt ole edellytyksiä liikkeen jatkumiselle myrskyn muodossa (sellaisella johtopäätöksellä, jos se olisi perusteltu, olisi todellakin erittäin suuri merkitys taktiikkaa määriteltäessä, koska, toistamme uudelleen, tuota määrittelyä ei saa rakentaa yksinkertaisesti sen varaan, että yhtä tai toista tietä „pidetään suotavampana”), — ei, hän lausuu suoraan ja yksinkertaisesti julki sen syvän (ja peräti lyhytnäköisen) vakaumuksensa, ettei toisin voi ollakaan. Herra Blanck suhtautuu „myrskykauteen” oikeastaan aivan samoin kuin siihen suhtautuvat herrat Wittet, Durnovot, Bülowit ja muut saksalaisyntyiset virkaherrat, jotka ovat jo aikaa sitten julistaneet vuoden 1848 „hulluksi vuodeksi”. Puhuessaan myrskyn tyyntymisestä herra Blanck ei esitä tieteellistä vakaumusta, vaan poroporvarillista lyhytjärkisyyttä, jolle jokainen myrsky ja myrsky yleensä on „ajatuksen ja järjen katoamista”.

Herra Blanck vakuuttaa meille, että „sosialidemokratia on palannut takaisin lähtökohtaansa”. Menshevikkien uusi taktiikka ohjailee Venäjän sosialidemokraattista liikettä

sille tielle, jota koko kansainvälinen sosialidemokratia kulkee.

Näettehän: herra Blanck julistaa parlamenttiten jostain syystä „lähtökohdaksi” (vaikka Venäjällä se ei ole voinut olla sosialidemokratian lähtökohta). Herra Blanck pitää parlamenttitietä niin sanoaksemme kansainvälisen sosialidemokratian normaalisenä, tärkeimpänä ja vieläpä kaikkikäsitettävänä, ainoana ja yksinomaisena tienä. Herra Blanck ei aavistakaan, että siinä suhteessa hän toistaa täydellisesti sitä porvarillista sosialidemokratismiin vääristelyä, joka on vallitsevana Saksan liberaalisessa lehdistöissä ja jonka bernsteiniläisyyskin yhteen aikaan omaksui. Eräs taistelumenetelmistä näyttää liberaaliporvarista ainoalta menetelmältä. Tässä tulee täysin ilmi brentanolainen käsitys työväenliikkeestä ja luokkataistelusta. Herra Blanck ei aavistakaan, että Euroopan sosialidemokratia astui ja saattoi astua parlamenttitielle vasta sitten, kun objektiiviset olot olivat poistaneet historian päiväjärjestyksestä kysymyksen porvarillisen vallankumouksen viemisestä loppuun saakka, vasta sitten, kun parlamentaarinen järjestelmä oli muodostunut todella tärkeimmäksi porvariston herruuden muodoksi ja tärkeimmäksi sosiaalisen taistelun areenaksi. Hän ei ajattelekaan sitä, onko Venäjällä parlamentti ja parlamentaarinen järjestelmä, vaan ratkaisee heti kategorisesti: sosialidemokratia *on palannut* takaisin lähtökohtaansa. Porvarillinen järki kuvittelee, että on olemassa *yksinomaan* keskeneräisiä demokraattisia vallankumouksia (koska porvariston *edut* pohjautuvat siihen, ettei vallankumousta viedä loppuun saakka). Porvarillinen järki vieroksuu kaikkia epäparlamentaarisia taistelumenetelmiä, kaikkia joukkojen avoimia esiintymisiä, jokaista vallankumousta tämän sanan varsinaisessa merkityksessä. Porvari kiiruhuttaa vaistomaisesti ilmoittamaan, julistamaan ja hyväksymään kaikkinaisen väärennetyn parlamentarismen oikeaksi, tehdäkseen lopun „päätähuimaavasta myrskystä” (joka on vaarallinen monien heikkopäisten porvarien päänupille ja myöskin heidän kukkarolleen). Senpä tähden sitä tieteellistä ja todella tärkeää kysymystä, voidaanko tunnustaa parlamentaarisella taistelumenetelmällä olevan Venäjällä oleellista merkitystä ja katsoa liikkeen „myrsky”-muoto jo ehtyneeksi,— tätä kysymystä eivät herrat kadetit jaksa edes ymmärtää. Ja tämän ymmärtämättömyyden aineellinen

luokkapohja on aivan selvä: tukekoot kadettiduumaa rauhallisella lakolla tahi jollain muulla esiintymisellä, kunhan vain eivät ajattelisi vakavaa, ratkaisevaa, hävittävää taistelua, kapinaannousemista itsevaltiutta ja monarkiaa vastaan.

„Nyt on jälleen tullut ajatuksen ja järjen vuoro”, sanoo herra Blanck ihastuneena Dubasovin voittojen kaudesta. Tiedättekö mitä, hra Blanck? Venäjällähän ei ole ollut toista sellaista aikakautta, josta olisi voitu siinä määrin sanoa: „on tullut ajatuksen ja järjen vuoro”, kuin voitiin sanoa Aleksanteri III:n hallituskaudesta! Ihan totta. Juuri tuolla kaudella vanha venäläinen narodnikkilaisuus lakkasi olemasta vain haaveileva vilkaisu tulevaisuuteen ja antoi sellaisia tutkimuksia Venäjän taloudellisista tosioloista, että ne rikastuttivat Venäjän yhteiskunnallista ajattelua. Juuri tuolla kaudella Venäjän vallankumouksellinen ajattelu toimi kaikkein tehokkaimmin luoden sosialidemokraattisen maailmankatsomuksen perusteet. Niin, me vallankumoukselliset olemme kaukana siitä ajatuksesta, että kieltäisimme taantumuskausien vallankumouksellisen merkityksen. Me tiedämme, että yhteiskunnallisen liikkeen muoto muuttuu, että historiassa kansanjoukkojen välittömän poliittisen luomistyön kausien tilalle tulee kausia, jolloin ulkonaisesti vallitsee rauhallisuus, jolloin poljetut ja pakkotyömäisen raadannan ja puutteen painamat joukot ovat vaiti tai nukkuvat (nähtävästi nukkuvat), jolloin tuotantotavat vallankumouksellistuvat erittäin nopeasti, jolloin ihmisjärjen etumaisten edustajain ajatustyö tekee yhteenvetoja menneestä, rakentelee uusia järjestelmiä ja uusia tutkimusmetodeja. Niinhän Euroopassakin vuoden 1848 vallankumouksen kukistamista seuranneelle kaudelle oli ominaista ennenkuulumaton taloudellinen edistys sekä ajatustyö, joka loi muun muassa Marxin „Pääoman”. Sanalla sanoen ihmiskunnan historian kausina tulee toisinaan „ajatuksen ja järjen vuoro” aivan samoin, kuin poliittisen toimihenkilön vankilassaolo edistää hänen tieteellisiä töitään ja harastuksiaan.

Mutta siinähan se porvarillisen filisterimme pulma juuri onkin, että hän ei tajua tätä huomautuksensa niin sanoaksemme vankilamaista eli dubasovilaista luonnetta. Hän ei huomaa peruskysymystä: onko Venäjän vallankumous nujerretty, vai käykö se uutta nousua kohti? onko yhteis-

kunnallisen liikkeen muoto muuttunut vallankumouksellisesta dubasovilaisuuteen mukautuvaksi? ovatko voimat „myrskyä” varten jo ehtyneet vai eivät? Porvarillinen järki ei aseta näitä kysymyksiä, sillä sen kannalta vallankumous on yleensä järjetöntä myrskyä, mutta reformi on ajatuksen ja järjen vuoro.

Katsokaas hänen mitä opettavaisinta järkeilyään organisaatiosta. Ajatuksen ja järjen on „ensi työksi”, julistaa hän meille, „ryhdyttävä ehkäisytoimenpiteisiin, ettei enää pääsisi toistumaan se, mitä tapahtui Venäjän vallankumouksen alkukaudella, kun oli sen Sturm- und Drang-Zeit, s.o. toimenpiteisiin vallankumouksellisten vyöryjen ja rajumyrskyjen hävittäviä vaikutuksia vastaan. Ainoana tehokkaana keinona sitä varten voi olla vain järjestötoiminnan laajentaminen ja lujittaminen”.

Kuten näette: kadetti käsittää asian siten, että rajumyrskyn kausi hävitti järjestöjä ja järjestyneisyyttä (katso „Novoje Vremjaa”, ei kun „Poljarnaja Zvezdaa” ja siinä Struven kirjoituksia anarkiaa, vaistovaraisuutta ja vallan puuttumista vastaan vallankumouksessa y.m., y.m.), mutta Dubasovin varjelemien ajatuksen ja järjen kausi on järjestöjen luomiskautta. Vallankumous on paha, se hävittää, se on rajumyrsky ja pyörryttävä vihuri. Taantumus on hyvä, se luo uutta, se on myötätuulta ja tietoisien, suunnitelmallisen, järjestelmällisen toiminnan aikaa.

Ja taaskin kadettipuolueen filosofi parjaa vallankumousta ja antaa ilmi koko mieltymyksensä liikkeen porvarillisesti rajoitettuihin muotoihin ja oloihin. Rajumyrsky hävitti järjestöjä! Mikä huutava valhe! Mainitkaa sellainen aikakausi Venäjän tai koko maailman historiassa, löytäkää sellaiset kuusi kuukautta tahi kuusi vuotta, jolloin kansanjoukkojen vapaiden, itsestään syntyneiden järjestöjen hyväksi olisi tehty niin paljon, kuin tehtiin Venäjän vallankumouksellisen myrskyn kuutena viikkona, jolloin, vallankumouksen parjaajien sanojen mukaan, unohdettiin kaikki aatteet ja periaatteet, jolloin järki ja ajatus katosivat. Mitä oli yleisvenäläinen yleislakko? Eikö se mielestänne ollutkaan järjestötoimintaa? Sitä ei ole rekisteröity poliisikirjoihin, se ei ole vakinainen järjestö, ettekä te halua ottaa sitä lukuun. Ottakaamme poliittiset järjestöt. Tiedätekö sen, että työ-kansa, harmaa massa, ei ole koskaan liittynyt niin mielellään poliittisiin järjestöihin, kartuttanut niin jättiläismitassa

poliittisten yhdistysten kokoonpanoa eikä luonut sellaisia omintakeisia puolipoliittisia järjestöjä kuin ovat työväen edustajain Neuvostot? Mutta te pelkääte proletariaatin poliittisia järjestöjä. Teistä, aidosta brentanolaisesta, näyttävät ammatilliset järjestöt olevan porvaristolle vaarattomampia (ja sen vuoksi vankempia, vakavampia). Ottaakamme ammatilliset järjestöt, ja me näemme, huolimatta kaikista poroporvarillisista juoruista muka niiden hylkimisestä vallankumouksen hetkellä, että Venäjällä ei ole koskaan luotu niin äärettömän paljon työväen ammatillisia järjestöjä kuin niinä päivinä. Sosialististen, nimenomaan juuri sosialististen sanomalehtien, sekä „Novaja Zhiznin” että „Natshalon” palstat olivat täynnä tietoja yhä uusista ammatillisista järjestöistä. Sellaisetkin proletariaatin takapajuiset kerrokset, joita „suunnitelmallisen ja järjestelmällisen” poroporvarillisen edistyksen kaudella tuskin saadaan vuosikymmenien kuluessa liikkeelle, kuten esimerkiksi kotipalvelijat, osoittivat mitä suurinta taipumusta ja kykyä järjestäytymiseen. Ottakaamme Talonpoikaisliitto. Nykyään voi varsin helposti kohdata kadetin, joka mitä suurimmalla ylenkatseella virkkaa tuosta liitosta, että mitäs, sehän on puolittain fiktiivinen järjestö! Siitä ei ole enää jäänyt jälkiäkään! Niin, hyvät herrat, tekisipä mieleni nähdä, paljonko teidän kadettalaisista järjestöistänne jäisi jäljelle, jos ne joutuisivat taistelemaan rankaisuretkikuntia vastaan, maaseudun lukuisia Luzhenovskeja, Riemanneja, Filonoveja, Avramoveja ja Zhdanoveja vastaan. Vallankumouksellisen myrskyn kaudella Talonpoikaisliitto kasvoi satumaisen nopeasti. Se oli todellinen kansan järjestö, joukkojärjestö, jolla oli tietysti eräitä talonpoikaisia ennakkoluuloja ja joka oli altis talonpojan pikkuporvarillisille harhaluuloille (niinkuin meidän sosialistivallankumouksellisetkin ovat altiita niille), mutta se oli ehdottomasti „juureva”, reaalin joukkojen järjestö, pohjaltaan ehdottomasti vallankumouksellinen järjestö, joka pystyi käyttämään todella vallankumouksellisia taistelumenetelmiä, joka ei tyypistänyt, vaan laajensi talonpoikaiston poliittisen luomistyön mittavuutta, nostatti näyttämölle itse talonpoikia, heidän vihaansa virkailijoita ja tilanherroja kohtaan, eikä niitä puoli-intelligenttejä, jotka ovat niin usein taipuvaisia sepittelemään kaikenlaisia luonnoksia sopimusten hieromiseksi vallankumouksellisen talonpoikaiston ja liberaalisten tilanherrojen välillä. Ei, tavaksi

tulleessa halveksivassa suhtautumisessa Talonpoikaisliittoon tulee eniten ilmi kadetin filisterimäis-porvarillinen ahdasmielisyys, hän kun ei luota kansan vällankumoukselliseen omatoimisuuteen ja pelkää sellaista omatoimisuutta. Talonpoikaisliitto oli vapauden päivinä eräs kaikkein mah-tavimmista realiteeteista, ja varmuudella voidaan etukäteen sanoa, että elleivät Luzhenovskit ja Riemannit tapata vielä kymmeniätuhansia henkilöitä etumaista talonpoikaisnuori-soa, jos vielä alkaa vähänkin puhaltaa vapauden tuuli, niin tämä liitto alkaa kasvaa ei päivä päivältä, vaan tunti tun-nilta, siitä tulee järjestö, johon verrattuna nykyiset kadetti-komiteat tulevat näyttämään tomuhiukkasilta*.

Teemme yhteenvedon: kansan, erikoisesti proletariaatin ja sitten myöskin talonpoikaiston, luova organisatorinen työ ilmenee vällankumouksellisten myrskyjen kausina miljoonia kertoja voimakkaampana, runsaampana ja tuottoisampana kuin niin sanotun rauhallisen (rahtihevoseen verrattavan) historiallisen edistyksen kausina. Herra Blanckien päin-vastainen mielipide on porvarillis-virkailijamaista historian väärentämistä. Kunnan porvarista ja rehellisestä virkaili-jasta tuntuvat „oikeilta” järjestöiltä vain sellaiset järjes-töt, jotka on kiltisti rekisteröity poliisikirjoihin ja soviteltu tarkasti kaikenlaisten „väliaikaisten sääntöjen” mukaisiksi. Hän ei voi kuvitellakaan suunnitelmallisuutta ja järjestel-mällisyyttä mahdolliseksi ilman väliaikaisia sääntöjä. Senpä takia ei pidä pettää itseään siihen nähden, mikä todellinen merkitys on kadetin helisevillä sanoilla, kun hän puhuu romanttisesta legaalisuuden halveksimisesta ja aristokraat-tisesta talouselämän hylkimisestä. Noilla sanoilla on vain

* Talonpoikaisliitossakin piilee tietysti hajaannuksen aineksia, kuten ainakin järjestössä, joka ei ole luokkajärjestö. Mitä lähempänä on talonpoikaiskapinan voitto ja mitä täydellisemmäksi tämä voitto muodostuu, sitä lähempänä on myös tämän liiton hajoaminen. Mutta talonpoikaiskapinan voittoon saakka ja sen voittoa varten Talonpoikaisliitto on mahtava ja elinkykyinen järjestö. Sen tehtävä tulee täytetyksi loppuun porvarillis-demokraattisen vällankumouksen saavutettua täyden voiton, kun taas proletaaristen järjestöjen merkitys tulee juuri silloin erittäin tärkeäksi ja erikoisesti elämää vastaavaksi taistelussa sosialismin puolesta, mutta kadettilaisten järjestöjen tehtävänä on jarruttaa porvarillisen vällankumouksen täydellistä voittoa, loistaa tämän vällankumouksen valmistelukausi-na, sen lasku- ja pysähdyskausi-na, dubasovilaisen herruuden kausina. Toisin sanoen: talonpoikaisto voittaa porvarillis-demokraattisessa vällankumouksessa, ja siten se talonpoikaistona kuluttaa loppuun koko vällankumouksellisuutensa. Proleta-riaatti voittaa porvarillis-demokraattisessa vällankumouksessa, ja siten se vasta todella kehittääkin oikean, sosialistisen vällankumouksellisuutensa täyteen mit-taansa. Mutta kadettilaisen pikkuporvariston oppositiomieli ehtyy samalla, kun perustuslailliset illuusiot heti seuraavana päivänä raukeavat.

ynksi todellinen merkitys: porvarillis-opportunistinen pelko kansan vallankumouksellisen omatoimisuuden edessä.

Ja vihdoin tarkastelkaamme hra Blanckin kadettilaisen „teorian” viimeistä pykälää: työväen demokratian ja porvarillisen demokratian välistä suhdetta. Herra Blanckin järkeilyt tästä aiheesta ansaitsevat sosialidemokratian taholta tavattoman suurta huomiota, sillä ne ovat näyte siitä, miten Marxiin vetoamalla väärennetään Marxia. Prikulleen samalla tavalla kuin Brentanot, Sombartit, Bernsteinit ja kumpp. soluttivat marxilaisuuden tilalle brentanolaisuutta käyttäen Marxin terminologiaa, vedoten erinäisiin Marxin väittämiin, naamioituen marxilaisuuden väreihin,— prikulleen samalla tavalla meidän kadettimmekin tekevät „hienoa työtään” väärentäen Marxia kysymyksessä työväen demokratian ja porvarillisen demokratian suhtautumisesta toisiinsa.

Ilman työväen demokratian ja porvarillisen demokratian toiminnan koordinoimista ei porvarillisen demokraattisen vallankumouksen menestys ole mahdollista. Pyhä totuus. Ehdoton totuus. Teistä, herrat Blanckit, Izgojevit ja kumpp., tuntunee siltä, että vallankumoukselliset sosialidemokraatit unohtivat tämän erikoisesti „myrskyn” päivinä? Te erehdytte tai tahallanne vaihdatte *vallankumouksellisen porvarillisen* demokratian käsitteen porvarillisen demokratian käsitteeseen yleensä — muun muassa myös monarkistis-liberaaliseen,— muun muassa myös opportunistiseen, jopa pääasiallisesti monarkistis-liberaaliseen demokratiaan. Ottakaa „Novaja Zhizn”, niin näette, että siinä puhutaan *miltei jokaisessa numerossa* työväen demokratian ja vallankumouksellisen porvarillisen demokratian yhteistoiminnasta, taistelususopimuksesta. Talonpoikaisliiton ja talonpoikaisliikkeen merkityksestä siinä puhutaan mitä painavimmin sanoin. Vastoin kadettien loruja marxilaisten suvaitsemattomuudesta ja ahtaasta doktrinäärisyydestä siinä annetaan täysi tunnustus *puolueettomille* liitoille ja järjestöille*, mutta nimenomaan vain *vallankumouksellisille* puolueettomille järjestöille. Siinä juuri onkin kysymyksen ydin, jota meidän brentanolaisemme politiikassa taitavasti hämäävät: *nimenomaan mitkä* porvarillisen demokratian ainekset kykenevät viemään porvarillis-demokraattisen vallankumouksen

* Ks. „Novaja Zhiznissä” ollutta kirjoitustani „Sosialistinen puolue ja puolueeton vallankumouksellisuus”. (Tämä osa, ss. 62—70. Toim.)

loppuun saakka, kun tämä vallankumous on niin sanoaksenne tiensä puolivälissä. Nekö ainekset, jotka hyväksyvät monarkistis-liberaalisen ohjelman, vaipuvat kokonaan perustuslaillisiin illuusioihin ja vuodattavat vallankumouksien, historian luomistyön vallankumouksellisten menetelmien päälle filisterimäisen suuttumuksensa, paheksuimuksensa ja valittelunsa sylkeä? Vaiko ne, jotka hyväksyvät ohjelmakseen talonpoikaikapinan täydellisen voiton (eikä talonpoikain sopimista tilanherrojen kanssa), demokratian täydellisen voiton (eikä demokraattisen alakamarin sopimista yläkamarin ja monarkian kanssa)? Oletteko koskaan ajatelleet tätä kysymystä, herrat Blanckit ja Izgojevit? Porvarillis-demokraattisten *sovittelijainko* kanssa meidän on nyt „iskettävä yhdessä” vaiko porvarillis-demokraattisten *vallankumouksellisten* kanssa?

Lienettekö te, kunnioitetut Marxin siteeraamisen ja vääristelyn harrastajat, kuulleet siitä, miten armottomasti hän ruoski porvarillis-demokraattisia luokkasovittelijoita Saksassa vuonna 1848? ⁷¹ Eivätkä nuo sovittelijat sentään istuneet mitättömässä Valtakunnanduumassa, vaan Kansalliskokouksessa, — he olivat paljon „jyrkempiä” (sanoissa „jyrkempiä”) demokraatteja kuin meidän kadettimme.

Ja viitisentoista vuoden kuluttua, Preussin „perustuslakiselkkauksen” kaudella, nuo samaiset Marx ja Engels neuvoivat työväenpuoluetta kannattamaan porvarillisia progressisti-demokraatteja, jotka eivät olleet hituistakaan parempia kuin frankfurtilaiset demokraatit ⁷². Oliko se teidän mielestänne Marxin ja Engelsin ristiriitaisuutta ja epäjohdonmukaisuutta? Oliko se mielestänne todistus siitä, miten „vallankumouksellisen myrskyn” kaudella heiltäkin „ajatus ja järki” miltei katosivat (sellainen käsitys on bernsteiniläisten ja kadettien enemmistöllä)? Todellisuudessa siinä ei ole mitään ristiriitaa: vallankumoustaistelun kaudella Marx ruoski kovimmin juuri perustuslaillisia illuusioita ja perustuslaillisia luokkasovittelijoita. Kun vallankumouksellisen „myrskyn” kaikki voimat olivat ehtyneet, kun ei enää voinut olla mitään epäiltävää siinä, että saksalaiset kadetit olivat lopullisesti kavaltaneet vallankumouksen, kun kapinat oli ehdottomasti ja päättävästi tukahdutettu ja taloudellinen kukoistus teki niiden toistumisen toivottomaksi, niin silloin ja *vasta silloin* (Marx ja Engels eivät olleet pelkureita, eikä heiltä puuttunut

luottamusta kapinaan heti ensimmäisen tappion jälkeen!), vasta silloin he tunnustivat taistelun perusmuodoksi parlamenttitaistelun. Parlamentissa, kun kerran olette sinne menneet, ei ainoastaan saa, vaan täytyykin määrättyissä oloissa kannattaa ylihoikkari Izgojevia Shipovia vastaan ja Shipovia Durnovoa vastaan. Taistelussa todellisen parlamentarismien puolesta toisinaan ei ole mitään sen vaarallisempaa kuin kadettilaiset „sovittelijat”.

Jos haluatte vedota Marxiin, hyvät herrat, niin koettakaa todistaa, että meidän Duumamme on jo porvariston herruuden elin vapaalla Venäjällä eikä itsevaltiuden viikunalehti. Te sanotte, että jälkimmäinen voi useiden pienten muutosten kautta kasvaa edelliseksi ja että kadettilaisvaalit ovat juuri sellainen askel, eikä mikään pieni, vaan suuri „kasvamisaskel”.

Hyvä on. Mutta sillähän te vain lykkäätte kysymystä ettekä ratkaise sitä. Entä nyt, onko nykyinen Duuma jo kasvanut siinä määrin puitteidensa yli, että se voisi olla vallanelimenä? Ne teistä, jotka ajattelevat niin ja koettavat pakoittaa kansan ajattelemaan siten, ne teistä levittävät suorastaan mitä vahingollisimpia perustuslaillisia illuusioita, ne teistä ovat suorastaan vastavallankumouksellisia. Ne taas, jotka pitävät todennäköisenä sitä, että „Durnovo jää hajoittaakseen Duuman” *, tai jotka ymmärtävät sen, että ilman „parlamentin”-ulkopuolista, vallankumouksellista rynnäkköä ei vielä ole turvattu mitään **, ne tuovat itse ilmi kantansa hataruuden. Tunnustuksillaan he osoittavat selvästi, että kadettien politiikka on *hetken politiikkaa* eikä vallankumouksen *pysyvien* ja tärkeimpien intressien vakavan puolustamisen politiikkaa. Nuo tunnustukset osoittavat, että parhaillaan kypsyvän *uuden vallankumouksellisen kriisin* puhkeamisen aikana kadeteista erkanee koko joukko vallankumouksellisia porvarillis-demokraattisia aineksia, joita herrojen Durnovojen harjoittama Duuman pilkkaaminen sysää barrikadeille. Siis koko ero on vain siinä, että te haluatte *rajoittaa*, sitoa, *typistää* tuota kiertämättä lähenevää uutta taistelua asettamalla tehtäväksi kadettiduuman tukemisen, mutta me tahdomme suunnata kaikki ajatukset,

* „Rusj” ja „Molva”.

** P. Miljukov. Kirjoitus „Konfliktin aineksia” „Retsh” lehdessä № 30 (maaliskuun 24 pnä)—peräti mielenkiintoinen luokkasovittelijan „credo” („uskon symboli”. *Toim.*).

kaikki ponnistelut, koko agitaatio-, propaganda- ja organisaatiotyömme siihen, että tämän taistelun voima ja vauhdikkuus ulotettaisiin kadettien ohjelmien ulkopuolelle, että sitä laajennettaisiin itsevaltiuden täydelliseen kukistamiseen, talonpoikaiskapinan täydelliseen voittoon saakka, niin pitkälle, että vallankumouksellista tietä kutsuttaisiin koolle yleiskansallinen perustava kokous.

Teistä tuntuu siltä, ettei meillä Venäjällä ole mitään vallankumouksellista porvarillista demokratiaa, että kadetit ovat porvarillisen demokratian ainoa tai ainakin tärkein voima Venäjällä. Mutta näin teistä tuntuu vain siksi, että olette lyhytnäköisiä, että tyydytte seuraamaan poliittisia ilmiöitä pinnallisesti, että ette näe ettekä ymmärrä „perustuslain olemusta”. Tämän päivän poliitikkoina te olette mitä tyypillisimpiä opportunisteja, sillä te ette näe demokratian hetkellisten intressien takaa sen syvempiä perusintressejä, hetken tehtävien takia te unohtatte huomiset ja paljon tärkeämmät tehtävät, ette näe kyltin takaa sisältöä. Vallankumouksellinen porvarillinen demokratia Venäjällä on eikä voi olla olematta, niin kauan kuin on olemassa vallankumouksellinen talonpoikaisto, joka on miljardein sitein yhteydessä myöskin kaupunkiköyhälistöön. Tämä demokratia on lymyillyt *yksinomaan* Riemannien ja Luzhenovskien toiminnan takia. Ja huomispäivä välttämättä paljastaa kadettilaiset illuusiot. Joko vainokomento jää ennalleen, Riemannit ja Luzhenovskit tulevat „tekemään työtään”, kadettilaisesta Duumasta tulee juttutupa,— silloin tuon Duuman mitättömyys ja siinä vallitsevana olevan puolueen mitättömyys tulee heti selväksi äärettömän suurille väestöjoukoille. Tapahtuu voimakas äkillinen räjähdys, johon eivät tietenkään osallistu kadetit puolueena, vaan juuri ne väestöainekset, jotka muodostavat vallankumouksellisen demokratian. Tahi vainokomento heikkenee, hallitus tekee eräitä myönnytyksiä, kadettilainen Duuma alkaa tietysti lauhtua heti ensimmäisistä myönnytyksistä ja tyytyä ehkäpä johonkin vielä pahempaankin kuin Shipoviin. Kadettien vastavallankumouksellinen luonto (joka tuli erikoisen räikeästi ilmi „myrskyn” päivinä ja joka heijastuu jatkuvasti heidän kirjallisuudessaan) tulee esiin täydessä mitassaan. Mutta jo *ensimmäinen* vapaan tuulosen henkäys, ensimmäinen vainojen lieveneminen alkaa *kiertämättä* herättää jälleen eloon satoja ja tuhansia luonteeltaan

vallankumouksellisdemokraattisia järjestöjä, liittoja, ryhmiä, kerhoja ja laitoksia. Ja tämä ilmiö johtaa yhtä kiertämättömästi taas „myrskyyn”, loka—joulukuun taistelun toistumiseen, mutta paljon laajemmassa mitassa. Silloin kadetit, jotka nyt ovat loistossaan, pujahtavat taas syrjään. Miksi? Siksi, että madot viihtyvät ruumiiden luona eivätkä elävien ihmisten parissa.

Toisin sanoen kadetit voivat „kestittää” kansaa niin paljon „kansanvapaudella”, että kansa „pääsee makuun”, kuten Durnovo sanoisi, mutta he eivät missään tapauksessa, eivät suinkaan voi käydä todellista taistelua kansan todellisen vapauden puolesta, ilman lainausmerkkejä sanottuna, sopimatta vapaudesta itsevaltiuden kanssa. Tätä taistelua on vielä kiertämättä käytävä, mutta sitä tulevat käymään toiset puolueet, toiset yhteiskunta-ainekset, eivätkä kadetit. Siksi onkin ymmärrettävää, että vallankumouksellinen sosialidemokratia ei lainkaan kadehdi kadettien menestystä ja että se edelleenkin kiinnittää kaiken huomionsa tuohon edessä olevaan todelliseen eikä näennäiseen taisteluun.

Herra Blanck siteeraa Marxin sanoja porvarillisen demokratian ylevästä merkityksestä. Marxin todellisen mielihyvän osoittamiseksi olisi pitänyt lisätä: ja *ylen petturimaisesta merkityksestä*. Marx on puhunut siitä tuhansia kertoja eri teostensa monissa eri kohdissa. Tov. Plehanov, joka kallistuu nykyisessä politiikassa brentanolaisuuteen, on unohtanut nämä Marxin ohjeet. Tov. Plehanov ei voi edes aavistaa, *mitä* liberaalinen demokratia saattaa kavaltaa. Toveri Plehanov, vastaus on hyvin yksinkertainen: „kansanvapauden” puolue on kavaltanut ja tulee kavaltamaan kansan vapauden.

Herra Blanck opettaa meille, ettei pidä sysätä porvarillista demokratiaa „taantumukseen, vastavallankumoukseen”. Me kysymme tältä viisaalta kadetilta: kumman te haluatte ottaa — aatteiden, teoriain, ohjelmien ja taktillisten suuntien maailman? vai ko aineellisten luokkaetujen maailman? Ottakaamme molemmat. Kuka sysäsi ystäväämme hra Struvea vastavallankumoukseen ja milloin? Herra Struve oli vastavallankumouksellinen vuonna 1894, jolloin hän teki „Arvostelemissa huomautuksissaan” brentanolaisia varauksia marxilaisuuteen. Ja siitä huolimatta, vaikka eräät meistä ponnistelivat „sysätäkseen” hänet brentanolaisuudesta

marxilaisuuteen, herra Struve meni lopullisesti brentanolailisten puolelle. Eivätkä *vastavallankumoukselliset* äänensävyt kadonneet *koskaan* „Osvobozhdenijen”, *illegaalisen* „Osvobozhdenijen” palstoilta. Mitä, onko se sattuma? Onko sekin sattuma, että juuri „myrskyn” kausi, kansan vallankumouksellisen omatoimisuuden kausi pani herra Struven perustamaan taantumuksellisen sähinän mallilehden: „Poljarnaja Zvezdan”?

Mikä yleensä sysää pientuottajaa tavarataloudessa taantumuksen ja vastavallankumouksen puolelle? Hänen asemansa kapitalistisessa yhteiskunnassa porvariston ja proletariaatin välillä. Kaikissa maissa ja kaikkien poliittisten sommitelmien vallitessa pikkuporvari häilyy kiertämättä ja väistämättömästi vallankumouksen ja vastavallankumouksen välillä. Hän haluaa vapauttaa itsensä pääoman sorrosta ja lujittaa asemaansa pienomistajana. Tällaista tehtävää on oikeastaan mahdoton ratkaista, ja pikkuporvarin horjunnat ovat itsensä nykyisen yhteiskunnan rakenteen olemuksen vuoksi kiertämättömiä, eikä niitä voida millään poistaa. Sen tähden vain pikkuporvariston ideologit voivat kuvitella *mahdolliseksi* sellaiset työläisten vallankumouksellisen omatoimisuuden ilmaukset tahi tilanherrain maanomistusta vastaan kapinoivien talonpoikain vallankumouksellisen omatoimisuuden ilmaukset, mitkä *eivät sysäisi* porvarillisen demokratian tiettyä osaa taantumuksen helmaan. Vain poroporvarillisuuden ritarit voivat surkutella sitä.

Luulevatko herrat Blanckit ja Izgojevit (taikka toveri Plehanov) todellakin esimerkiksi niin, että on mahdollista talonpoikaiskapinan *täydellinen* voitto ja täydellinen „*maidan poisotto*” (Plehanovin tunnus) korvauksetta tilanherroilta, mitkä eivät sysäisi kadettilaisen „porvarillisen demokratian” kolmea viidesosaa vastavallankumouksen kannalle? Eiköhän meidän pitäisi sen vuoksi ryhtyä hieroskelemaan kadettien kanssa kauppoja „järkevistä” talonpoikaisohjelmasta, — vai mitä ajattelette, toveri Plehanov? vai mitä te arvelette, herrat Blanckit ja Izgojevit?

Ja nyt seuraa kadettimme poliittisten järkeilyjen loppukaneetti: *jos porvarillinen demokratia tällä hetkellä vastustaa aseellista kapinaa, niin kapinasta ei voi eikä saa olla puhettakaan.*

Näillä sanoilla on ilmaistu kadettilaisen politiikan koko olemus ja koko ajatus: on alistettava proletariaatti kadettien johdettavaksi, otettava se talutusnuoraan peruskysymyksessä, kysymyksessä proletariaatin poliittisesta menettelystä ja sen poliittisesta taistelusta. Ei pidä sulkea silmiä näkemästä sitä. Herra Blanck hämärtää silmiä melko taitavasti: hän ei puhu kadeteista, vaan porvarillisesta demokratiasta yleensä. Hän puhuu „nykyhetkestä” eikä yleensä kapinasta. Mutta vain lapsi voisi hairautua sen suhteen, että tämä on juuri silmäin lumetta ja että Blanckin johtopäätöksen todellinen ajatus on juuri se, minkä osoitimme: osoitimme jo useilla esimerkeillä, että herra Blanck (samoin kuin kaikki kadetit) jättää järjestelmällisesti huomiotta kadeteista enemmän vasemmalla olevan porvarillisen demokratian, että perustuslaillisten illuusioiden puolustajana hän koko kantansa mukaisesti samaistaa kadetit ja porvarillisen demokratian, sivuuttaa huomiotta vallankumouksellisen porvarillisen demokratian. Meidän ei enää tarvitse muuta kuin osoittaa, että kadetit vastustavat yleensä aseellista kapinaa eikä ainoastaan epäonnistunutta „ajankohdan” valintaa (nämä molemmat sekoitetaan hämmästyttävän usein, ja kadeteille on erikoisen edullista sekoittaa ne ja peitellä kielteistä suhtautumistaan kapinaan järjelleillä kapinan hetkestä). Ei ole mitään sen helpompaa kuin osoittaa se: riittää, kun vedotaan *illegaaliseen* „Osvobozhdenijeen”, jossa herra Struve keväällä ja kesällä vuonna 1905, tammikuun 9 päivän jälkeen ja ennen lokakuun 9 päivää, taittoi peistä aseellista kapinaa vastaan todistelemalla, että sen propagoiminen on „*hullua ja rikollista*”. Tapahtumat ovat kylliksi kumonnet tuon vastavallankumouksellisen kannan. Tapahtumat ovat osoittaneet, että vain marxilaisten ennakoima ja tunnuksiksi asettama *yleislakon sitominen yhteen aseellisen kapinan kanssa* onkin aikaansaanut Venäjälle vapauden myöntämisen ja perustuslaillisuuden alkeet. Vain ani harvat yksityiset (Plehanovin tapaiset) sosialidemokraatit, joilla ei ole kannattajia Venäjällä, puhuivat pelkurimaisesti joulukuun kapinasta: „ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”. Sosialidemokraattien suunnaton enemmistö sitävastoin on yhtä mieltä siitä, että kapina oli tarpeellinen vastaiskuna vapauksien riistämistä vastaan, että se nosti koko liikkeen korkeimmalle asteelle ja todisti taistelun sotaväkeä vastaan mah-

dolliseksi. Viimeksi mainitun seikan on tunnustanut sellainenkin puolueeton ja varovainen todistaja kuin Kautsky, jolla ei ole taipumusta intoilemiseen.

Katsokaahan nyt, mihin herrojen Blanckien moraali lopulta päättyy: proletariaatin ei pidä ajatella kapinaa, ellei kadettipuolue (joka ei ole koskaan ollut vallankumouksellinen) ole kapinalle myötätuntoinen (vaikka se tälläkin hetkellä ja *kaikkina muina* ajankohtina on kapinaa vastaan). Ei, herra Blanck! Proletariaatti tulee ehdottomasti ottamaan huomioon porvarillisen demokratian sekä kapinakysymyksessä yleensä että erikoisesti kysymyksessä kapinahetkestä, — mutta se nimenomaan *ei* tule ottamaan huomioon kadettilaista demokratiaa, *vaan* vallankumouksellisen porvarillisen demokratian; — ei liberaalis-monarkistisia, vaan vallankumouksellisia-tasavaltalaisia virtauksia ja puolueita; — ei niitä lörpöttelijöitä, jotka tyytyvät leikkiparlamenttiin, vaan talonpoikaiston joukot (myös porvarillista demokratiaa), jotka määrittelevät suhteensa kapinaan toisin kuin kadetit.

„Kadetit vastustavat kapinaa”. Eiväthän he ole sitä koskaan kannattaneet eivätkä voikaan koskaan kannattaa. He pelkäävät sitä. He kuvittelevat naiivisti, että heidän tahdostaan — sellaisten väliainesten tahdosta, jotka ovat sivussa mitä kärkevimmästä ja välittömimmästä taistelusta — *riippuu* kapinakysymyksen ratkaisu. Miten paha erehdys! Itsevaltius valmistautuu kansalaissotaan ja valmisteleekin sitä juuri nyt erikoisen järjestelmällisesti. Duuman yhteydessä on kehittymässä uusi, vielä paljon laajempi ja syvällisempi poliittinen kriisi. Sekä talonpoikaissjoukkojen että proletariaatin uumenissa on vielä säilynyt suuret määrät taisteluaineita, jotka vaativat peruuttamattomasti kansan vapautta eikä sopimuskauppoja, jotka kansan vapautta tyypistävät. Voisiko näissä tällaisissa oloissa yhden tai toisen puolueen tahdosta riippua se, tuleeeko kapina vai ei?

Samaan tapaan kuin länsieurooppalainen poroporvari sosialistisen vallankumouksen aattona haaveilee porvariston ja proletariaatin välisten luokkaristiriitojen lievenemisestä, kehoittaa jälkimmäistä olemaan työntämättä edellisen edustajia taantumuksen puolelle, esiintyy sosiaalisen rauhan kannattajana ja syvän siveellisen suuttumuksen tuntein torjuu katastrofijatuksen epätieteellisenä, ahtaana, sala-liittolaismaisena, anarkistisena j.n.e., — samaan tapaan

venäläinen poroporvari meidän porvarillis-demokraattisen vallankumouksemme puolitiessä haaveilee itsevaltiuden ja kansanvapauden välillä olevan ristiriidan lievenemisestä, kehoittaa vallankumouksellisia, t.s. kaikkia jyrkkiä ja johdonmukaisia kansan vapauden kannattajia olemaan sysäämättä liberaalista porvaristoa taantumuksen puolelle, esiintyy perustuslaillisen tien kannattajana ja aidon suuttumuksen tuntein, jota tuetaan filosofisella idealismilla, torjuu kapina-ajatuksen epätieteellisenä, ahtaana, salaliittolaismaisena, anarkistisena j.n.e. Länsieurooppalaiselle poroporvarille valveutunut työläinen sanoo: katastrofi ei tule riippumaan väliaineuksista, vaan äärimmäisyyksien kärjistymisestä. Venäläiselle poroporvarille (ja kadetti on ihanteellinen poroporvari politiikassa) valveutunut työläinen sanoo: kapina ei riipu liberaalien tahdosta, vaan itsevaltiuden toiminnoista sekä tietoisuuden ja suuttumuksen kasvusta vallankumouksellisessa talonpoikaistossa ja proletariaatissa. Länsieurooppalaiset poroporvarit sanovat proletariaatille: älä työnnä luotasi pientalonpoikaa ja yleensä pikkuporvaristoa, valistunutta, sosiaali-liberaalista ja reformaattorista pikkuporvaristoa, älä eristä itseäsi, vain taantumus juuri haluaakin eristää sinut. Proletaari vastaa: minun on eristettävä itseni luokkasovittelijoista, jotka puuhaavat sovintoa porvariston ja proletariaatin välillä, minun on se tehtävä koko työtätekevän ihmiskunnan etujen nimessä, sillä nuo sovittelijat neuvovat minua riisumaan aseeni, sillä he vaikuttavat mitä vahingollisimmin — juuri nyt ja käytännön kannalta vahingollisesti — sorretun luokan tietoisuuteen saarnaamalla luokkasovintoa, tylsyttämistä j.n.e. Mutta koko siitä pikkuporvarienvälikästä joukosta, siitä työtätekevästä joukosta, joka ei haaveile sovinnosta, ei viehätty pientalouden lujittamiseen kapitalistisessa yhteiskunnassa eikä kieltäydy taistelemasta itse kapitalistista järjestelmää vastaan, vaan pystyy asettumaan proletariaatin näkökannalle, siitä joukosta minä en eristä itseäni.

Samanlaista tapahtuu Venäjälläkin, mutta toisenlaisessa tilanteessa, toisella historian kaudella, ei sosialistisen, vaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aattona (eikä enää aattonakaan, vaan sen puolivälissä). Poroporvari sanoo proletariaatille: taantumus tahtoo eristää sinut, sinun on eristettävä taantumus, älä siis työnnä luotasi kadettia,

valistunutta, poliittisesti liberaalista ja reformeja haluavaa kadettia. Proletaari vastaa: minun on eristettävä itseni luokkasovittelijoista, jotka hierovat sovintoa itsevaltiuden ja kansanedustuksen välillä, minun on se tehtävä todellisen vapauden puolesta käytävän todellisen taistelun hyväksi, sillä nuo sovittelijat neuvovat meitä riisumaan aseemme, he pimitävät kansan kansalaistajua saarnaamalla „poliittista rauhaa” ja perustuslaillisia illuusioita. Mutta nämä sovittelijat, kaikki nämä kadetit, eivät ole lainkaan kansaa, eivät mitään joukkoja eivätkä mikään voima, niinkuin tuntuu niistä hetken mielialojen ja hetken vaikutelmien valtaan antautuvista ihmisistä, jotka nyt kirkuvat proletariaatin eristyneeksi joutumisen vaarasta. Oikeita joukkoja ovat vallankumouksellinen talonpoikaisto ja kaupunkiväestön varsinainen köyhälistö. Ja näistä joukoista minä en eristä itseäni, niitä minä kehoitan vapautumaan perustuslaillisista illuusioista, kutsun todelliseen taisteluun, kutsun kapinaan. *Näiden* joukkojen (ei suinkaan kadettilaisten sovittelijain) mielialan ja niiden tietoisuuden kehityskulun tulen otta- maan mitä vakavimmin huomioon kapinahetkeä määrät- täessä, mutta hetkellisen menestyksen vuoksi, kadettilaisen parlamentarismen (tahi oikeammin lienee sanoa dubasovi- laisen parlamentarismen) petollisen loiston vuoksi en unohda hetkeksikään sangen nopeasti kypsyvää ja varmaan lähitulevaisuudessa puhkeavaa vallankumoustaistelua itse- valtiutta vastaan.

Siitä ei ole pitkä aika, kun Euroopassa loisti ja melusi sosiaali-liberaali, sovittelija-pikkuporvari tyrkyttäen prole- tariaatille liittojaan ja sopimuksiaan. Sosialidemokraattisten puolueiden intelligenssi siipi tarttui onkeen, huumautui het- ken politiikasta, loi paljonpuhutun bernsteiniläisyyden j.n.e. Kului muutama vuosi, „sosiaalisen rauhan” sumu hälveni lopullisesti, ja sosialidemokratian vallankumouk- sellisen siiven, joka oli johdonmukaisesti proletaarisella kannalla, asenteen oikeellisuus tuli täysin selväksi.

Meillä Venäjällä kadettien voitot ja tuleva kadettilainen Duuma saavat nyt kaikkien päät pyörälle. On olemassa vaara, että puolueemme intelligenssi siipi viehättyy tuohon loistoon, viehätty kadettien kanssa solmittaviin vaaliliittoi- hin, aatteeseen heidän tukemisestaan, kadetteihin „taktilli- sesti suhtautumisen” politiikkaan eikä halua määritellä selvästi ja tarkasti proletaariselta kannalta tuon puolueen

pikkuporvarillista luokkaolemusta, sen perustuslaillisten illuusioiden vahingollisuutta, sen „sovinto“-taktiikan päivänpolttavaa vaarallisuutta. Mahdollisesti ei mene vuosiakaan, ehkenpä vain kuukausia, ja sumu hälvenee, todellisuus vahvistaa vallankumouksellisen sosialidemokratian katsomukset, ja kadettilaisten sanoma- ja aikakauslehtien sivut lakkaavat olemasta kirjavanaan proletariaattia loukkaavia ylistyksiä eräille sosialidemokraateille, ylistyksiä, jotka todistavat sosialidemokratian sisällä olevan eräänlaista sairautta.

VI

LOPPULAUSE

Puhuessamme herra Blanckin, tuon kadettilaisten poliittikan tyypillisimmän tulkitsijan katsomuksista, emme koskelleet juuri lainkaan menshevikkitovereitten katsomuksia. Mutta johtopäätelmät heidän kantaansa nähden juontuvat edellä sanotusta aivan itsestään. Ne runsaat ylistykset, joita kadetit heille auliisti jakavat, vihjaavat jo eräänlaiseen virheeseen, jonka he ovat tehneet. Kadettilainen lehdistö käsittää nykyään miltei yhdeksän kymmenesosaa koko Venäjän poliittisesta sanomalehdistöstä, ja kun koko tämä porvarillinen lehdistö alkaa säännöllisesti ja lakkaamatta kehua, tänään Plehanovia, huomenna Potresovia („Nasha Zhizn”), ylihuomenna kaikkien menshevikkien päätöslauselmaa, niin se on jo varma, joskin tietysti välillinen merkki siitä, että toverit menshevikit ovat tehneet tai hankiutuvat tekemään vissinlaisen virheen. Ei voi olla niin, että koko porvarillisen lehdistön yleinen mielipide eroaisi jyrkästi porvariston luokkavaistosta, joka vaistoa sangen herkästi, mistä päin tuuli käy.

Mutta toistamme, että se on vain välillinen merkki. Edellä esitetty johtaa myös määrittelemään suoranaisesti ne virheet, joita menshevistisissä päätöslauselmaehdotuksissa on havaittavissa. Tässä ei ole paikallaan käsitellä yksityiskohtaisesti näitä päätöslauselmia, voimme vain todeta lyhykäisestään kaikkein tärkeimmän, mikä koskee kysymystä „kadettien voitoista ja työväenpuolueen tehtävistä”.

Menshevikkien virhe on se, että he eivät lainkaan määrittele sellaista tietoiselle sosialidemokraattiselle proletariaatille nykyhetkellä kuuluvaa oleellista poliittista tehtävää kuin taistelua perustuslaillisia illuusioita vastaan, ovatpa

näköjään unohtaneetkin sen kokonaan. Sosialistinen proletariaatti, joka noudattaa tiukasti luokkanäkökantaa ja soveltaa järkähtämättömästi materialistista historiankäsitystä nykyajan arviointiin sekä vihaa kaikenlaisia pikku-porvarillisia sofismeja ja petoksia, ei voi hyljeksiä tätä tehtävää tällaisena aikana, jota Venäjä nykyään elää. Jos se hyljeksi sitä, niin se lakkaa olemasta etumainen taistelija koko kansan vapauden puolesta, taistelija, joka on porvarillis-demokraattista ahdasmielisyyttä korkeammalla. Jos se hyljeksi sitä, niin se joutuu laahustamaan avuttomana tapahtumien häntäpäässä, tapahtumien, jotka tekevät nykyään juuri nämä perustuslailliset illuusiot samanlaiseksi proletariaatin porvarillisen turmelemisen välineeksi, kuin „sosiaalisen rauhan” teoria oli hiljattain Euroopassa porvariston tärkeimpänä välineenä työläisten vieroittamiseksi sosialismista.

Perustuslailliset illuusiot ovat Venäjän vallankumouksessa kokonainen ajanjakso, joka alkoi luonnollisesti *ensimmäisen* aseellisen kapinan kukistamisen jälkeen (sitä seuraa vielä toinen) ja kadettien saavuttamien vaalivoittojen jälkeen. Perustuslailliset illuusiot ovat poliittis-oppportunistista ja porvarillista myrkyä, jota kadettilaisten sanomalehtien miljoonat kappaleet vuodattavat nyt kansanjoukkojen aivoihin, käyttäen hyväkseen sosialististen lehtien pakollista vaitioloa. Edessämme on sanomalehti „Tovarishtsh”, „kansaan” ja erikoisesti työväenluokkaan menevien kadettien äänenkannattaja. Ensimmäisessä numerossa veisataan ylistysvirttä kadeteille: „Ohjelmassaan se (kadettipuolue) lupaa (...hm! hm! lu-paa!)... puolustaa talonpoikain etuja (Kaufmannien tapaanko?) sekä työläisten etuja (niin, tietysti!) ja kaikkien Venäjän kansalaisten poliittisia oikeuksia ilman mitään erotusta. Jos se saa Valtakunnanduudessa äänten enemmistön, niin nykyisen hallituksen, joka on tuottanut niin paljon pahaa kansalle, on pakko erota ja valtakuntaa tulevat hoitamaan uudet ihmiset (Muravjovitko Witten asemesta?), jotka *tulevat kuulemaan kansan ääntä*”. Niin, niin... Kuulemaan kansan ääntä!.. Kauniistipa kadetit kirjoittavat!

Olemme varmoja siitä, ettei löydy yhtäkään sosialistia, jota tuo kursailematon porvarillinen valhe ei suuttuttaisi, joka ei tunnustaisi täydellisesti ja ehdottomasti, että on välttämätöntä käydä mitä tarmokkainta taistelua tuota

työväenluokan porvarillista turmelemista vastaan, turmelemista, joka on sitäkin vaarallisempaa, kun kadeteilla on käytettävissään mahdottoman paljon sanomalehtiä, mutta meillä ei ole yhtäkään lehteä, huolimatta loputtoman monista yrityksistä saada järjestetyksi edes mitä maltillisimman, hillityimmän ja vaatimattomimman sosialistisen sanomalehden ilmestyminen.

Ja edelleen. Ei voida olla myöntämättä, että tuolla porvarillisella valheella, tuolla kansan vallankumouksellisen tietoisuuden pimentämisellä ei ole lainkaan satunnaisten mielenilmausten luonne, vaan se on oikea hyökkäysretki. Enemmänkin. Kadettilainen Duuma (jos Duumasta tulee kadettilainen) on, niin sanoakseni, perustuslaillisten illuusioiden elävä olennoituma, niiden tyyssija, poliittisen elämän kaikkien niiden puolten polttopiste, jotka pistävät eniten silmään (ja jotka pikkuporvarin pintapuolisen, idealistisen katsomuksen mukaan näyttävät nykyajan poliittisen elämän olemukselta tai ainakin perusilmiöltä). Edessämme ei ole ainoastaan koko porvarillisen lehdistön ja kaikkien porvarillisten ideologiien järjestelmällinen hyökkäysretki näiden yrittäessä ottaa proletariaatti talutusnuoraansa,— edessämme on yleisvenäläinen edustuslaitos, jolla on ensimmäisen „parlamentin”, suokaa anteeksi tämä sanonta, kunniakehä ympärillään ja jonka velvollisuutena on vakiinnuttaa tuo työväenluokan muuttaminen kadettipuolueen lisäkkeeksi. Palauttakaa mieleenne edellä kerrottu „virka-valtaisten piirien” mielipide: että hyväpää olisi, jos kadetit Duumassa saisivat aikaan yhteiskuntapiirien luottamuksen Duumaan ja saisivat yhteiskunnan kaikki toiveet keskitettyksi Duumaan. Duuman pitää olla vallankumouksesta parantavana vetolaastarina,— siinä oikeastaan kadettimme ovat yhtä mieltä Durnovoiden ja Dubasovien kanssa. Se on tosiasia. „Poljarnaja Zvezda” on sen osoittanut erittäin havainnollisesti. Suunnitelmaiset ja systemaattiset reformit ovat parempia kuin vallankumouksellinen myrsky, jossa ajatus ja järki katoavat,— sanovat Blanckit. Parempi on hieroskella Duumassa kauppoja kadettien kanssa kuin tapella epäluotettavan sotaväen avulla työläisiä ja talonpoikia vastaan, sanovat Durnovot ja Dubasovit. Les beaux esprits se rencontrent. Kaukaa kalastaja kalastajan tuntee.

Meistä aina puhutaan, että me parjaamme liberaaleja. Meitä sanottiin parjaajiksi jo silloin, kun me „Zarjassa” ja

vanhassa „Iskrassa” otimme „pistimet ojossa” vastaan „Osvobozhdenijen” ensimmäiset numerot⁷³. Parjaukset osoittautuivatkin porvarillisen ideologian marxilaiseksi analyysiksi, jonka elämän todellisuus on täydellisesti vahvistanut oikeaksi. Siksi emme ihmettele emmekä murehdi sitäkään, jos meitä nyt syytetään „kansanvapauden” puolueen parjaamisesta.

Kukin poliittinen aikakausi asettaa sosialidemokratialle, ainoan loppuun saakka vallankumouksellisen luokan edustajalle, erikoisen spesifiikkisen tehtävän, joka asettuu päiväjärjestykseen ja jota porvarillisen demokratian opportunistiset kerrokset aina hämäävät, tavalla tai toisella työntävät taka-alalle. Nykyään tällaisena ajankohdan spesifiikkisenä poliittisena tehtävänä, jonka vain vallankumouksellinen sosialidemokratia pystyy täyttämään ja jonka se on velvollinen täyttämään, ellei se halua pittää proletariaatin pysyviä, oleellisia perusetuja,— tällaisena tehtävänä on taistelu perustuslaillisia illuusioita vastaan. Pikkuporvarilliset opportunistit tyytyvät aina hetkelliseen, viimeisen uutuuden loistoon, hetkelliseen „edistykseen”,— meidän on katsottava pitemmälle ja syvemmälle, osoitettava tuossa edistyksessä heti ja viipymättä sen ne puolet, jotka ovat *taantumisen* perustana ja edellytyksenä, jotka heijastavat saavutettujen tulosten yksipuolisuutta, suppeutta ja epävarmuutta ja jotka tekevät välttämättömäksi *taistelun jatkamisen toisissa muodoissa ja toisissa oloissa*.

Mitä ratkaisevampi on kadettien ja yleensä opposition voitto vaaleissa, mitä todennäköisemmäksi ja lähemmäksi tulee kadettiduumi, sitä vaarallisemmiksi tulevat perustuslailliset illuusiot, sitä kärkevämpänä tuntuu ristiriita edelleenkin koko valtaa käsissään pitävän itsevaltiuden taantumuksellisen politiikan täydellisen säilymisen ja vieläpä sen voimistumisenkin sekä „kansan” edustuksen välillä. Tuo ristiriita aiheuttaa äärettömän nopeasti uutta vallankumouksellista kriisiä, verrattoman paljon laajempaa ja syvempää, tietoisempaa ja kärkevempää kuin kaikki edelliset kriisit. Me elämme vuonna 1906 totisesti vallankumouksen *jäljennöstä*, kuten joku sosialidemokraatti on sattuvasti sanonut. Aivan kuin toistuisi vuoden 1905 historia, alkaen taas alusta, täysivaltaisesta itsevaltiudesta, jatkuen sitten yhteiskunnallisena kiihtymyksenä ja ennen näkemättömän voimakkaana oppositioliikkeenä, joka saa

mukaansa koko maan, ja päättyen... kuka ties mihin?.. ehkä kadettiduuman adressin tai päätöslauselman muodon saaneeseen „jäljennökseen” liberaalien kesällisestä (vuonna 1905) lähetystöstä tsaarin luo,— tai ehkäpä vuoden 1905 syksyllisen nousun „jäljennökseen”. Olisi naurettavaa yrittää arvailla tarkasti etukäteen vallankumouksen tulevien askeleiden muotoja ja päivämääriä. Tärkeätä on ottaa huomioon liikkeen verrattoman paljon laajempi mittavuus, koko kansan suurempi poliittinen kokemus. Tärkeätä on muistaa, että puhkeaa nimenomaan *vallankumouksellinen* eikä suinkaan parlamenttinen kriisi. „Parlamentti”-taistelu Duumassa on vähäinen etappi; se on todellakin pieni rautatiepysäkki: „Kadettipysäkki” perustuslaista vallankumoukseen johtavalla radalla. Taistelu Duumassa *ei voi* ratkaista kansan vapauden kohtaloa nykyisen sosiaalipoliittisen ajankohdan peruserikoisuuksien vuoksi, se ei voi olla taistelun *perusmuotona*, sillä on tietty asia, ettei *kumpikaan* sotiva puoli, ei Durnovot, Dubasovit ja kumpp. eikä proletariaatti ja talonpoikaisto tunnusta tätä „parlamenttia”.

Ja senpä tähden, ottaen huomioon nykyisen historiallisen ajankohdan kaikki konkreettiset erikoisuudet, sosialidemokratian pitää tunnustaa päättäväisesti ja juurruttaa järjestelmällisesti työläisten ja valvutuneiden talonpoikien mieleen, että yhteiskunnallisen liikkeen perusmuodoksi nykykauden Venäjällä jää edelleenkin laajojen kansanjoukkojen välitön vallankumouksellinen liike, kansanjoukkojen, jotka murtavat vanhat lait, hävittävät pois kansan sortamisen elimet, valloittavat poliittisen vallan, luovat uutta oikeutta. Dubasovien ja Durnovoiden kokoonkutsuma Duuma, jota nämä arvoisat miehet varjelevat, on näyttelevä äärettömän suurta osaa liikkeessä, mutta se ei missään tapauksessa muuta liikkeen perusmuotoa. Päinvastainen mielipide, jota kadetit nyt jo esittävät ja levittävät, on kansan pettämistä, se on pikkuporvarillista, filisterimäistä utopiaa.

Ja tämän yhteydessä on edessä kysymys porvarillisesta demokratiasta ja proletariaatin sille antamasta kannatuksesta. Tässäkin suhteessa menshevikkinen päätöslauselmat ovat osaksi puutteellisia, osaksi virheellisiä. Kadetit pinnistelevät kaikin mokomin koettaen samaistaa puolueensa ja porvarillisen demokratian yleensä, yrittäen esittää puolueensa porvarillisen demokratian pääedustajaksi. Se on

mitä suurin valhe. Ja kaikkalainen epäselvyys siinä, miten sosialidemokraatit määrittelevät „porvarillinen demokratia” käsitteen, on edullista tuolle valheelle. Porvarillisen demokratian tukemista koskeva konkreettinen poliittinen tehtävä meidän on ratkaistava ottaen aivan määrätysti huomioon konkreettiset suunnat, virtaukset ja puolueet porvarillisen demokratian sisällä. Ja ajankohdan perustehtävänä tässä suhteessa on juuri se, että osattaisiin erottaa vallankumouksellinen porvarillinen demokratia, toisin sanoen sellainen demokratia, joka, vaikka se ei olisikaan poliittisesti täysin tietoinen, vaikka sillä olisikin eräitä ennakkoluuloja y.m., pystyy käymään päättävistä ja peräänantamatonta taistelua maorjuus-Venäjän kaikkia jätteitä vastaan,— osattaisiin erottaa tällainen porvarillinen demokratia liberaalis-monarkistisesta, opportunistisesta porvarillisesta demokratiasta, joka on valmis kaikenlaisiin kauppoihin taantumuksen kanssa ja nostaa esiin kullakin kriittisellä hetkellä omia vastavallankumouksellisia pyrkimyksiään. Siitä ei voi olla epäilystäkään, etteikö Venäjällä olisi olemassa tavattoman laajat kerrokset vallankumouksellista demokratiaa: sen järjestymättömyys, sen puolueettomuus ja sen masentuneisuus nykyisten vainojen vuoksi voi johtaa harhaan vain kaikkein tarkkaamattomimpia ja harkitsemattomimpia havainnoitsijoita. Tämän ja vain tämän demokratian kanssa meidän pitää nyt „kulkea erikseen, mutta iskeä yhdessä” demokraattisen vallankumouksen viemiseksi loppuun saakka, paljastaen mitä armottomimmin nykyään „johtavana” olevan kadettipuolueen epäluotettavuutta.

Ja asettaessaan päämääräkseen demokraattisen vallankumouksen viemisen loppuun saakka, sosialistisen proletariaatin puolueen on osattava ei vain paljastaa aina kaikki perustuslailliset illuusiot, ei ainoastaan erottaa koko porvarillisesta demokratiasta taisteluun kykenevät ainekset, vaan myös määritellä tarkalleen ja suoraan, asettaa selvästi joukkojen eteen tämän vallankumouksen ratkaisevan voiton ehdot, osoittaa joukoille ja selittää kaikessa propagandassaan ja agitaatiossaan, mitä tämän vallankumouksen ratkaisevan voiton pitää nimenomaan merkitä. Jos emme sitä tee (ja menshevikkiverit eivät sitä tehneet päätöslauselmissaan), niin meidän sanamme „vallankumouksen loppuunviemisestä” jäävät tyhjiksi ja turhiksi sanoiksi.

Herra Blanck muistelee kirjoituksessaan vuosien 1848—1849 ranskalaista „sosialidemokratiaa”. Kunnioitettu kadetti ei ymmärrä piirtävänsä pilakuvaa itsestään. Juuri kadetithan toistavat nyt ranskalaisten „sosialidemokratien” virheitä, sosialidemokraattien, jotka itse asiassa eivät olleet lainkaan sosialidemokraatteja, s.o. marxilaisia. He eivät olleet työvään luokkapuolue, vaan oikea pikkuporvarillinen puolue; he olivat kauttaaltaan täynnä perustullaillisia illuusioita ja täynnä uskoa „parlamentaarisiin” taistelukeinoihin kaikissa, jopa vallankumouksellisissakin oloissa. Juuri sen takia he useista tyrmistyttävistä, puhtaasti „kadettilaisista” parlamenttimenestyksistä huolimatta kärsivätkin sen häpeällisen fiaskon, jota Marx on niin kovin pilkannut ⁷⁴.

Niin meidänkin puoluetamme, jos se menisi harkitsematta kaikenlaisiin vaaliliittoihin, -sopimuksiin ja -kauppoihin kadettien kanssa,— jos se jättäisi varjoon perustullaillisia illuusioita vastaan taistelemisen tehtävän,— jos se, pyrkiessään lähentymään porvarillista demokratiaa, samaistaisi porvarillisen demokratian tämän opportunistisen siiven, s.o. kadettien kanssa,— jos se unohtaisi välttämättömyyden valmistautua vakavasti parlamentin ulkopuolella käytävän taistelun menetelmien käyttämiseen sellaisella kaudella, jollaista me nyt elämme,— niin meidänkin puolueemme olisi vakavasti vaarassa saada osakseen saman surkean kohtalon, mikä tuli vuosien 1848—1849 Ranskan pikkuporvarillisen quasi-sosialidemokratian kohtaloksi.

Meillä ei ole syytä kadehtia kadettien menestyksiä. Pikkuporvarilliset illuusiot ja luottamus Duumaan ovat kansassa vielä melko voimakkaita. Ne on saatava raivatuksi pois. Mitä täydellisempi on oleva kadettien voitto Duumassa, sitä pikemmin ne saadaan raivatuksi pois. Tervehdimme Venäjän suuren vallankumouksen girondistien menestyksiä! Heidän perässään nousevat yhä laajemmat kansanjoukot, astuvat esiin tarmokkaammat ja vallankumouksellisemmat kerrokset,— ne keskittyvät proletariaatin ympärille,— ne vievät meidän suuren porvarillisen vallankumouksemme täydelliseen voittoon,— ne panevat alulle sosialistisen mullistuksen aikakauden Länessä.

Maaliskuun 28 pnä 1906